

Iktatószám: KLIK031081001/02527-1/2024

ügyintéző: Piros Zoltán

ügyintézés helye és ideje: Debrecen, 2024.08.28.

Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola

Pedagógia Program

Debrecen, Kuruc utca 32-42.

Szervezeti egységkód: HA 1401

OM azonosító: 031081

Piros Zoltán

igazgató

Debrecen, 2024.

Készítette az igazgató a Nevelőtestület, Szakmai Munkaközösségek (alsós munkaközösség, közösségépítő-szabadidős munkaközösség, felsős humán munkaközösség, felsős reál munkaközösség, felső tagozat munkaközösség, osztályfőnöki munkaközösség, gyógypedagógusok munkaközösség) bevonásával. **Véleményezte** a Diákönkormányzat, a Szülői Szervezet. **Elfogadta** a Nevelőtestület, Szakmai Munkaközösségek (alsós munkaközösség, közösségépítő-szabadidős munkaközösség, felsős humán munkaközösség, felsős reál munkaközösség, felső tagozat munkaközösség, osztályfőnöki munkaközösség, gyógypedagógusok munkaközösség). **Hatályba lép** 2024.09.01-től.

A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Pedagógiai programja az alábbi részekből áll:

- 1.) Nevelési rész
 - 2.) Helyi tanterv – általános rész
 - 3.) Egészség-nevelési program
 - 4.) Környezet-nevelési program
- Helyi tantervek – alsó tagozat
- Helyi tantervek – felső tagozat

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az iskola nevelési programja	9
<i>Bevezetés</i>	<i>9</i>
<i>1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ...</i>	<i>10</i>
1.1.1 Célok	10
1.1.2 Alapelvek	11
1.1.3 Iskolánk nevelő-oktató munkája, s annak feladatai	13
1.1.4 Pedagógiai munkánkhoz tartozó kiemelt területek	14
<i>1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....</i>	<i>15</i>
<i>1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	<i>18</i>
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	19
1.3.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	20
<i>1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....</i>	<i>21</i>
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	21
1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	23
1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....	23
1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai.....	24
1.4.5 A 16 óráig tartó iskolai foglalkoztatás feladatai	24
1.4.6 Autóbuszos utazás szabályai.....	27
<i>1.5 A művészeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....</i>	<i>27</i>
<i>1.6 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....</i>	<i>27</i>
1.6.1. A pedagógusok feladatai:.....	27
1.6.2. Az osztályfőnök feladatai.....	28
<i>1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	<i>31</i>
1.7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	31
1.7.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	33
1.7.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	35
1.7.4 Az egyéni tanrenddel kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	36
1.7.5 A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló nevelése és oktatása	37
1.7.6 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	37
1.7.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	39
1.7.8 Az EFOP 3.1.5 pályázat tapasztalatai	42
<i>1.8 Az intézményi döntési folyamatban a tanulók részvételi rendje.....</i>	<i>42</i>
<i>1.9 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel</i>	<i>44</i>
<i>1.10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....</i>	<i>45</i>
1.10.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja.....	45

1.10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei	50
1.10.3. Iskolánk által tartott egyéb vizsgák.....	51
1.11 Az iskolaváltás, belépés az iskolába, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	51
2. A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola helyi tanterve	52
2.1 A választott kerettanterv megnevezése	52
2.1.1 Alsó tagozat óraszámai	52
2.1.2 Felső tagozat óraszámai	53
2.1.3 Autista osztályok kerettanterve	54
2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám	54
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	56
2.4 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	57
2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	57
2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	57
2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	58
2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	58
2.4.5 A 7. évfolyamon a HATÁRTALANUL! program feladatainak megvalósítása	59
2.5 Mindennapos testnevelés	60
2.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elve, és a pedagógusválasztás szabályai.....	61
2.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	62
2.8 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái	63
2.8.1 Az értékelés alapelvei, célja.....	63
2.8.2 Az értékelés formája	63
2.8.3 Az értékelés eszközrendszere.....	64
2.8.4 Az értékelés típusai	64
2.8.5 Számonkérés formái és gyakorisága, az ellenőrzés alapelvei.....	64
2.9 Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	66
2.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	67
2.11 A tanulók ellenőrzésének, értékelésének az elvei	69
2.11.1 Az értékelés rendje.....	69
2.11.2 Az ellenőrzés formái	70
2.11.3 A tanulmányi munka értékelése 2. évfolyam félévéig	71
2.11.4 A tanulmányi munka értékelése 2. évfolyam második félévétől	72
2.12 A magatartás és a szorgalom értékelésének és minősítésének elvei	73
2.12.1 A magatartás értékelésének és minősítésének elvei.....	74
2.12.2 A szorgalom értékelésének és minősítésének elvei	75

2.13 Az autista csoportok pedagógiai programja.....	77
2.13.1 Az autizmusról.....	78
2.13.3 Az autista tanulók fejlesztésének szakaszai	80
2.13.4 Módszerek és konkrét eljárások a tanulók fejlesztésében.....	81
2.13.5 Autista tanulók iskolába lépése.....	84
2.13.6 Autista tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	84
2.13.7 Az autista tanulók iskolai teljesítményének értékelése	84
2.13.8 Az autista tanulók integrációja.....	85
2.13 Könyvtár-pedagógiai program.....	86
3. Egészségnevelési program	87
3.1 Alapelveink.....	88
3.2 Az egészségnevelés tartalma, a megvalósítás színterei, felelős személyek	90
3.3 Mozgással, testneveléssel kapcsolatos szabadidős programok.....	91
3.4 A testi- lelki egészség fejlesztése	91
3.5 A bántalmazás, az iskolai erőszak megelőzése.....	92
3.6 Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás	93
3.7 A személyi higiéné fejlesztése	94
4. Környezetnevelési program.....	95
4.1 A környezeti nevelés színterei, hagyományai az iskolánkban.....	95
4.2 Konkrét célok	95
4.3 Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei	100
4.4 Anyagi erőforrások.....	105
4.5 Tanulásszervezési és tartalmi keretek	106
4.6 Módszerek	108
4.7 Taneszközök	108
4.8 Kommunikáció.....	110
5. A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Monostorpályi Úti Tagintézményének Pedagógiai programja.....	112
1. Monostorpályi Úti Tagintézmény helyzetelemzése	112
2. Monostorpályi Úti Tagintézmény nevelési programja	113
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	113
2.1.1. Alapelvek	113
2.1.2. Célok.....	113
2.1.3. Feladatok.....	114
2.1.4. Eszközök és eljárások	115

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	121
2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	123
2.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	123
2.3.2. Alapelvek, célok	125
2.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	148
2.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	149
2.5.1. Közösségfejlesztés	149
2.6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	152
2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	154
2.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	154
2.7.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	158
2.8. Az ifjúságvédeleми feladatok ellátása	183
2.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	186
2.9.1. Döntési jogkör:.....	186
2.9.2. Egyetértési jogkör:	187
2.9.3. Véleményezési jogkör:.....	187
2.9.4. Javaslattevő jogkör:	187
2.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	188
2.10.1. Szülőkkel.....	188
2.10.2. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása.....	190
2.10.3. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai	190
2.10.4. Az egyházi jogi személlyel való együttműködés	192
2.10.5. A gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolatrendszer formái és módja.....	194
2.11. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	194
2.11.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja.....	194
2.11.2. A vizsgaszabályzat hatálya	195
2.11.3. A vizsgák szervezésének, lefolytatásának eljárásrendje	196
2.11.4. Az értékelés rendje.....	201
2.11.5. A vizsgatárgyak részei és követelményei	202
2.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	202
2.12.1 A tanulói jogviszony létesítése	202
2.12.2 A tanulói jogviszony megszűnése.....	203
2.12.3 A tankötelezettség teljesítésének formái.....	203
2.12.4. Átjárhatóság évfolyamon belül.....	204
2.12.5. A tanuló átvételének szabályai.....	204
2.13. A felvételi eljárás különös szabályai.....	205
3.Monostorpályi Úti Tagintézmény helyi tanterve.....	205

3.1 A választott kerettanterv megnevezése	205
3.2 A választott kerettanterv szabadon tervezhető órakerete felosztásának elvei:	206
3.2.1 Az évfolyamok óraterve.....	206
3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	208
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása.....	209
3.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	209
3.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	209
3.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	210
3.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	211
3.5. Mindennapos testnevelés	212
3.6. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	230
3.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	230
3.7.2. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei:	231
3.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	231
3.8.1. Felzárkóztatás, hátránykompenzáció.....	231
3.8.2. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	234
3.9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	235
3.10. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	235
3.11. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei....	237
3.11.1. A magatartásértékelésének elvei.....	237
3.11.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei	239
3.11.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	239
3.12. Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei	240
3.13. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásnak, az ismeretek számonkérésének a rendje (követelménye, formái).....	242
3.13.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési értékelési rendszere .	242
3.13.2 A tanulók tanulmányi munkájának értékelése	245
3.13.3. A tantárgyi értékeléssel és minősítéssel szembeni követelmények	246
3.13.4. A tantárgyi minősítés egységes eljárásainak alapelvei	247
3.14 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	261
3.15 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	262
6. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	263
6.1 A pedagógiai program érvényességi ideje.....	263
6.2 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	263
6.3 A pedagógiai program módosítása.....	263

<i>6.4 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala</i>	<i>264</i>
Legitimációs nyilatkozat, legitimációs záradék	265
Mellékletek	266

*„Az életet, a világot nemcsak megérteni,
de tovább építeni kell:
dolgokban és lelkekben egyaránt.”*
(Csete Balázs)

1. Az iskola nevelési programja

Bevezetés

Az intézmény elnevezése:

Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola

Az intézmény címe:

4028 Debrecen, Kuruc u. 32-42.

Telefon: 52/411-946

Az iskola fenntartója:

Debreceni Tankerületi Központ

A pedagógiai program benyújtója:

Piros Zoltán igazgató

A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola jogelődje a Komócsin Zoltán Általános Iskola 1974-ben kezdte el a pedagógiai munkáját. Mai nevét a rendszerváltozáskor 1989-ben vette fel. Az intézmény Debrecen kertvárosi részében található csendes övezetben.

Az iskola ars poeticája, hogy megteremtse a nyugodt, szeretetteljes családi légkört, ami az egyik legfontosabb a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztéséhez. A tanulás örömét kívánja közvetíteni a szeretet pedagógiájával.

Kiemelten kezeli a matematika, a magyar nyelv, az irodalom és az angol nyelv oktatását.

Intézményünk 2011 óta szegregáltan oktatja az ép intellektusú autista gyerekeket.

A Nemzeti Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Vidékfejlesztési Minisztérium által felkért bíráló bizottság döntése értelmében 2012-ben harmadik alkalommal nyerte el az „ÖKO iskola” címet, így „Örökös ÖKO iskola” lett.

Kezdetől fogva tagja a Városi Tehetséggondozó Programnak. A debreceni példa követése kiemelt fontos. Az intézmény 2019-ben elnyerte az akkreditált Tehetségpont címet.

Az iskola 2020. szeptember elsejével a Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Monostorpályi Úti Tagintézményével bővült.

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1 Célok

Az iskolai oktató-nevelő munka során teljes személyiségfejlesztést végzünk. Arra törekszünk, hogy gyermekeink lelkileg, testileg, szellemileg harmonikusan fejlődjenek, erkölcsös, önálló életvitelre képes emberekké váljanak.

Az iskolai pedagógiai munka célja olyan értékek közvetítése, illetve megerősítése, amelyek egyrészt a tanulók személyiségére, tanulmányi eredményeire, másrészt a tanulói és intézményi közösségben történő tevékenységet követően a családra, a szűkebb és tágabb társadalmi környezetre is pozitív hatást gyakorolnak.

Célunk az, hogy intézményünkben

- nyitott,
- a társadalmi elvárásoknak megfelelő,
- gyermekközpontú, emberarcú,
- másságot elfogadó és azt jól toleráló,
- tehetséggondozó és hátránykompenzáló,
- egészséges életmódra ösztönző,
- testi-lelki harmóniát megteremtő nevelés és személyiségfejlesztés folyjon.

Arra törekszünk, hogy diákjaink:

- ép testű, lelkű, egészséges személyiségként ballagjanak el,
- megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait,
- motiválttá váljanak az ismeretelsajátítás terén,
- igényt érezzenek a folyamatos tanulásra, önművelésre, önmaguk és a világ megismerésére,
- igazodjanak el szűkebb és tágabb környezetükben, rendelkezzenek a konstruktív, környezettudatos életvezetéshez szükséges képességekkel, készségekkel,
- transzverzális készségei fejlesztésre találjanak,
- önbizalmát és önértékelését növeljük,
- felelősségvállalását és önállóságát fokozzuk,
- jelleme helyes erkölcsi magatartásban realizálódjon,
- nyitottan és empatikusan viszonyuljanak egymáshoz
- fogadják el a másságot,
- elfogadják és betartsák a szabályokat, mert részt vettek megalkotásukban.

Az intézmény pedagógusainak, dolgozóinak feladata, hogy minden tekintetben önálló és harmonikus életvitelre képes állampolgárokat neveljünk, s tudjunk róla, hogy a gyermeket mindazok az emberi és személyiség jogok megilletik, amelyek a felnőtteket. A gyermek egy érző, gondolkodó, cselekvő lény, akit azonban irányítani szükséges.

1.1.2 Alapelvek

Intézményünkben pedagógiai alapelvek tekintjük:

- az életkori jellemzők figyelembevételét,
- az ismeretek tapasztalati megalapozását,
- olyan ismeretek közvetítését, amelyek megalapozzák a tanulók világszemléletét és műveltségét,
- a tanulók eligazodásának a segítségét szűkebb és tágabb környezetükben,
- a kreativitásra való készítést,
- a differenciált fejlesztést,
- a fejlődés folyamatos követését,
- a játékosság elvét,
- komplex személyiségfejlesztést gyermekközpontú szemlélettel,
- a személyre szóló, fejlesztő értékelést és a pozitív megerősítést,
- a pedagógiai fejlesztés folyamatában az egyéni képességek, egyéni haladás üteméhez való igazodást,
- a tanulók felkészültségének és fejlettségi szintjének, valamint a tananyag jellegének megfelelően korszerű eljárások, változatos módszerek, eszközök, szervezeti formák alkalmazását,
- a gyermekek, tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének biztosítását,
- a gyermek képes legyen megítélni a károsat és életében az egészség képviselje az értéket,
- a gyermek és tanulói közösség kialakításának biztosítását,
- a gyermek, a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásához a szülőkkel való együttműködést,
- a családi életre, családtervezésre való felkészítést,
- a szülők azon jogának tiszteletben tartását, hogy vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessenek gyermekeik,

- az alapvető erkölcsi ismeretek elsajátíttatását, továbbá a vallások erkölcsi és művelődéstörténeti tartalmának tárgyszerű és elfogulatlan ismeretét,
- a tanulók az egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatásban történő részvételének biztosítását,
- a hátrányos megkülönböztetés megakadályozását. Tilos bárkit bármilyen okból, így különösen a tanuló vagy hozzátartozói bőr színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és jövedelmi helyzete, kora, cselekvőképességének hiánya, vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt megkülönböztetni.
- a szabadságra nevelést,
- meg kell tanítani a diákokat a kudarc elviselésének, feldolgozásának és értékelésének a képességére
- a nevelésen, oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.

Céljaink és alapelveink megvalósítása érdekében, a következő tulajdonságokat várjuk el intézményünk minden dolgozójától:

- szaktudást, befogadási és önművelési készséget a pedagógiai és pszichológiai kultúra, illetve a szaktudományok iránt,
- következetességet a tanári magatartásban és követelményrendszerben,
- döntési képességet, hogy döntéseinket csak a megfelelő mennyiségű információ birtokában hozzuk meg,
- kommunikációs készséget, törekvést gondolataink érzéseink leghitelesebb közlésére,
- gyermekközpontúságot a tanári magatartásban és gondolkodásban,
- szervezőkészséget, törekvést a tanórai és tanórán kívüli idő tudatos, hatékony eredményes megszervezésére,
- lelki egészséget, valamint képességet hangulataink kézben tartására, pozitív életszemlélet sugárzására,
- önkritikát és az emberi tévedések elismerésének képességét,
- empátiát, titoktartást, felelősségérzetet, a gyermekek, magunk és munkánk iránt,
- türelmet, kiváráó optimizmust, mely a gyermek fejlődését esetenként hosszabb folyamat eredményének tekinti.

1.1.3 Iskolánk nevelő-oktató munkája, s annak feladatai

Intézményünk alapvető értéként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és a kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető célunk a kiemelt fontosságú kompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

Az alapfokú nevelés – oktatás két részre tagolódik:

- 1-4. évfolyam: alsó tagozat,
- 5-8. évfolyam: felső tagozat.

Alsó tagozat

Ebben a szakaszban a tanító átvezeti a kisgyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az egyéni fejlődésbeli különbségeket figyelembe véve, különböző pedagógiai módszerekkel kezelve a tantárgy- és tanórarendszerű iskolai tanulási tevékenységekbe. Az elemi ismeretek közvetítésével, az alapvető képességek és biztos alapkészségek kifejlesztésével, a műveltség alapozása folyik.

Kiemelt nevelési feladatnak tekintjük:

- a természet szeretetére és védelmére való nevelést
- a lakóhely, a régió majd a társadalom értékeinek megismertetését, őrzését és tiszteletét
- az egészséges életmód iránti tudatosságra nevelést

Az oktatási feladatok sorában nagy hangsúlyt fektetünk:

- az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtésére (biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat, biztonsággal végzett matematikai alpműveletek az egyes évfolyamok követelményeként megfogalmazott számkörben),
- az önálló tanulási képesség alapozására,
- az ismeretszerzés, a feladat és problémamegoldás módszereinek elsajátítására,
- a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása.

Felső tagozat

E szakaszokban végzett nevelő-oktató munka szervesen kapcsolódik a korábbiakban elkezdett nevelő-oktató munkához. Kialakítja az ismereteken alapuló biztos alapkészségeket és képességeket, segíti az életkorhoz és a szellemi fejlettséghez igazodó képzést. A nevelés-

oktatás feladata a kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozása, továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, nagy hangsúlyt fektetve a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

Kiemelt nevelési feladatként kezeljük:

- a helyes és aktív állampolgári és demokratikus magatartásra való felkészítést,
- a nemzeti hagyományok ápolását, a nemzeti érzés kialakítását,
- a hagyományok tiszteletét, kiemelve a helyi intézményi hagyományokat, közülük is elsősorban névadónk Kinizsi Pál erényeinek, emberi nagyságának megismerését, valamint a róla elnevezett szellemi és testi erőpróbákon való részvételt,
- az Európához tartozás tudatának erősítését,
- a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést,
- a tanulás tanítását,
- a médiatudatosságra való nevelést,
- az egészséges életmódra nevelést,
- a környezettudatosságra, fenntarthatóságra való nevelést.

Az oktatási feladatok sorában nagy hangsúlyt kap:

- a tanulók érdeklődésének, tehetségének, képességének megfelelő középfokú intézmény kiválasztásának segítése, a továbbtanulásra való felkészítés,
- a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák és tudástartalmak megalapozásának folytatása,
- a középfokon tovább építhető általános műveltség megalapozása,
- az évszázadok alatt kialakított európai, humanista értékek megőrzése és továbbadása,
- az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása,
- a kommunikáció több formájának (anyanyelv, matematika, művészetek, informatika) megismertetése és használatának gyakoroltatása.

1.1.4 Pedagógiai munkánkhoz tartozó kiemelt területek

1-8. évfolyamon a kerettanterveknek megfelelő óraszámban és a rendelkezésre álló időkeretben az előírt ismeretanyag tanítása, képességfejlesztés és készségek kialakítása történik. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen van az ismeretszerzés, a gyakorlati cselekedtetés, s a példamutatás érzelmi hatása.

Külön osztályban tanítjuk azokat az autista gyerekeket, akik a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján speciális oktatást igényelnek. Szükség esetén –amennyiben a tanulók száma lehetővé teszi - osztályösszevonások is lehetnek.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolánkban folyó pedagógiai munka olyan tanórai és tanórán kívüli tevékenységet feltételez, melyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz lehet a fejlesztéshez, megalapozza a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Fontos, hogy iskolánk egész légköre sugározza azt, hogy itt minden a gyermekekért történik. Ismerjük meg minél alaposabban személyiségüket, hisz ez feltétele az eredményes nevelésnek. Ez a munka kiegyensúlyozott, empátiakészséggel, türelemmel bíró nevelői személyiséget kíván. Célunk, hogy a tanulók a nevelés során autonóm személyiségekké váljanak, életkoruknak megfelelő érettségi szintet érjenek el.

Nevelőmunkánk akkor lehet eredményes, ha intézményünk Pedagógiai programja nevelési, tanítási–tanulási folyamata teret ad:

- A sokoldalú színes iskolai életnek, tanulásnak, munkának, játéknak, sportnak.
- Fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat.
- Hozzájárul életmódjuk, szokásaik, értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához.
- A nevelési feladatok, tevékenységek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítést, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését.
- Elősegíti a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeket.
- Biztosítja a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.
- Tartalmazza a tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, támogató, elősegítő tevékenységeket.
- Megszervezi a hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásokat.

A tanórákon alkalmazott oktatási módszerekkel és a tanórán kívüli tevékenységek során használt eszközökkel, eljárásokkal a tanulók értelmi erőinek fejlesztésével egyidejűleg jellemük és akaratuk is fejlődik. Kezdetben a pontos érzékelés, észlelés, megfigyelés

fejlesztése kerüljön előtérbe. Később a logikus, fogalmi gondolkodás kialakítása a fő feladatunk.

- Az ismeretelsajátításban nagyon lényeges a mentális képességek: a figyelem, felfogásmód, emlékezet, gondolkodás, fantázia megismerése. Legalább ilyen fontos a manuális képességek fejlesztése is.
- A vizuális befogadóképesség fejlesztése érdekében minden korosztály jusson hozzá az életkorának megfelelő vizuális, esztétikai befogadás és megismerés lehetőségéhez. Az iskola minden részletében legyen igényes, esztétikus közeg, amiben a tanulók jól érzik magukat, ami fejleszti igényességüket.
- Az alkotóképesség fejlesztését cselekedtetéssel, önálló tevékenységgel érhetjük el.
- A személyiségfejlesztés lényeges feltétele az optimális teljesítményvágy, siker kialakítása, fenntartása. Ennek elengedhetetlen feltétele az egész napos iskolai nevelés-oktatás keretében, hogy biztosítsuk -a gyerekek egyéni képességeihez igazítva- a segítségnyújtást a feladatok elkészítéséhez. Nagy figyelmet kell fordítanunk azon tanulókra, akik egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek.
- Az alkotásvágy fejlesztése nemcsak tanórai, hanem tanórán kívüli feladat. Ezért használjuk ki a környezetünkben lévő kulturális intézmények alkotóprogramjait!
- Az irodalmi műveltség előadói képességeket is feltételez, melynek fejlesztése tanórán, tanórán kívüli előadásokon, versenyeken való részvétellel érhető el.
- A zenei befogadóképesség tudatos fejlesztése következtében a személyiség érzelmileg gazdagabbá válhat.
- A testi képességek fejlesztése és karbantartása nemcsak a testnevelés és sport körébe tartozik. Az iskola feladata a spontán mozgás, túrák, kirándulások, versenyek szervezése.
- A nevelési-oktatási intézményünk dolgozói a mindennapokban kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek, a tanulók testi-lelki biztonságát megteremtő teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, vagyis az egészséges táplálkozásra, a mindennapos testnevelésre, testmozgásra, a testi és lelki egészség megőrzése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzésére, a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtásra, a személyi higiénára. A teljes körű egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

- Ha az intézményünk belső gondozói rendszere pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni a gyermeket testileg vagy lelkileg veszélyeztető okokat, vagy ha a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi azokat a szervezeteket, hatóságokat, amelynek javaslata alapján megteszi a további szükséges intézkedéseket.
- A játékszeretet alapvető, motiváló tényező. Célszerű ezért minden tantárgy anyagában feltárni azokat a témákat, amelyek játékos módszerekkel is feldolgozhatók!
- A tanulói kötelességtudat a tanulási igényszint és ambíció fejlesztése, mely lényegesen megnöveli a tanulás eredményességét, a személyiségfejlődés fontos összetevője.
- Az erkölcsi értékek alakítását életkoronként más-más célkitűzéssel, különböző nevelési módszerekkel, eljárásokkal tehetjük hatékonyabbá. Az iskoláskor előtt kialakított spontán szokások, kötelező szabályokhoz való alkalmazkodás képességgé kell, hogy fejlődjön. A gyarapodó ismeretek alakítják tanulóink világnézetét. Fontos nevelési feladatunk a tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.
- Célunk, hogy kialakuljon és megszilárduljon tanulóink reális önbizalma. Ennek módja, hogy olyan feladatokat tűzzünk ki, amelyek erőfeszítést igényelnek, de sikert ígérnek. A teljesítmény értékelése reális legyen!
- Külön figyelmet kell fordítani azokra a tanulókra, akikben alá- vagy túlbecsülő önbizalom alakult ki.
- Az önértékelés képességének fejlettsége az egész személyiség szempontjából alapvető jelentőségű. Az iskolának az a feladata, hogy a tanulók önállósulási, öntevékenységi, önkiszolgálási, önellátási képességét optimálisan fejlessze.
- A tanulókat meg kell ismertetni a konfliktusok megfelelő kezelésével elméletben, gyakorlatban egyaránt. Az ellentétek helyes feloldása önismeretüket, önfejlesztésüket is elősegíti. Célunk, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a viselkedés alapvető szabályait, hogy kialakuljanak a szociális készségek: segítség, együttműködés, a vezetés, illetve a versengés képessége.
- Emeljük ki azokat a legfontosabb magatartási, viselkedési módokat, történelmi eseményeket, személyiségeket, köztük iskolánk névadóját Kinizsi Pált, amelyek és akik pozitív mintaként állhatnak a tanulóink előtt.
- Türelemmel, igazságos és következetes módszerekkel, személyes példamutatással is neveljük tanítványainkat!
- Az iskolának különleges feladata, hogy minden lehetőet megtegyen az élményszerű, pozitív minták sokaságának felkínálásával.

- Az iskolai nevelés feladata, hogy pozitív szokások kialakulását, gyarapodását segítse. Ezt mindenekelőtt olyan iskolai életrend kialakításával, működtetésével lehet megvalósítani, amelyben a tanulók biztonságban és jól érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, amiket mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárnak.
- A családi életre nevelés alapvető feladata, hogy a tanulók megismerjék a demokratikus családmódot, a boldog családi élet kialakításának, elsajátításának feltételeit, sokféle akadályát, veszélyét.
- Személyiségfejlesztő munkánk célja: minden tanuló találja meg helyét, útját az életben, társaival való kapcsolatában, igazodjon el a társadalmi együttélés normáiban, szabályaiban. Diákjaink életük során legyenek képesek dönteni és társaikat is erre ösztönözni. Legyenek tisztában önmagukkal, hogy helyesen lássanak másokat is.
- Az autista gyerekek sajátos nevelési igényűek. Ennek megfelelően a fejlesztő tevékenység mellett, illetve azzal együtt a legalapvetőbb terápiás feladatokat is el kell látni.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás fejlesztése beépül az iskola pedagógiai rendszerébe. A tanítási anyagban mint ismeret, önállóan alkalmazott tudás, a szabadidős tevékenységekben, mint mindennapos gyakorlat jelenik meg.

Alapelveink:

- Iskolánk gondoskodó közösség.
- Törődünk a gyermekek testi-lelki, szociális problémáival.
- A diákok aktív közreműködésére építünk.
- Figyelembe vesszük a tanulók értékeit, beállítódásait, nézeteit.
- Fontos a tanárok modell-szerepe! A testi-lelki egészségünk döntően kihat a tanulóira.
- A szülők támogatásának megszerzése.
- Figyelmünk kiterjed a diákokon kívül az iskola minden dolgozójára.

Az iskolai egészségnevelés célja:

Célunk az egészséges és kulturált életmódra nevelés. Olyan személyiségjegyek kialakítása, amely biztosítja a tanulók személyes kompetenciáját az egészséges életvitelük, testi-lelki harmóniájuk megteremtéséhez.

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés legfontosabb területei:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás és mozgás fontossága,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a testi-lelki higiéná fontossága,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- alapvető elsősegélynyújtási ismeretek,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás technikái (mint fontos önismereti tényező),
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és hatásai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a környezet alakításának, befolyásolásának lehetőségei (tanulási környezet, szociális környezet, természeti, lakókörnyezet).

Az egészséges magatartást befolyásoló szokások, tevékenységek helyzete:

- A tanulók személyes tisztasága jónak mondható, elfogadhatóak az öltözködési szokások. Kedvezőtlen jelenség a divat miatt a nem megfelelő lábbeli, az évszaknak nem megfelelő cipő, ruházat. Ezen a téren a szülők odafigyelése sem mindig kielégítő.
- Tanulóink számára biztosítjuk a mindennapos testedzés lehetőségét. A tanulók testi fejlődését, mozgásügyesség, állóképesség fejlődését évente mérjük.
- Az egészséges élet- és napirend szokásainak fejlesztése a különböző tantárgyak tananyagainak feldolgozása során, valamint az osztályfőnöki órákon, szabadidős foglalkozásokon valósul meg.

Feladataink:

- iskolai egészségfejlesztő programok megszervezése,
- külső kapcsolatok szervezése,
- tanácsadás (konkrét esetekben is),
- felmérések szervezése, témák kijelölése előzetes egyeztetés alapján,
- balesetmegelőzés, baleseti ellátás, nyilvántartás, prevenció,
- testi neveléssel kapcsolatos feladatok,

- személyi gondozással kapcsolatos ismeretek átadása, gyakoroltatása,
- egészséges táplálkozás szokásainak fejlesztése, táplálkozási kultúra kialakítása,
- egészséges életvitel, emberi kapcsolatok, helyes napirend, életmód, időbeosztás, kockázatvállalás helyes szokásainak kialakítása,
- drogprevenció,
- a gyermekek lelki-testi egészségét veszélyeztető körülmények feltárása, az ártó tényezők lehetőség szerinti megszüntetése,
- az egészségi állapotot befolyásoló környezeti tényezők ellenőrzése.

Egészségügyi ismereteket közvetítő, egészségmagatartást fejlesztő programok:

- rajzpályázatok – kiállítások (az egészséges életmód népszerűsítésére),
- meghívott előadók ismeretterjesztő előadásai (bűnmegelőzés, drogprevenció, egészségügyi felvilágosító, elsősegélynyújtási előadás),
- egészségügyi intézmény látogatása,
- tantárgyi vetélkedők.

1.3.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Nevelési célunk az elemi elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Nevelési cél: az elemi elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása.

A megvalósítás feladatai, munkaformák:

- ismeretek és gyakorlatok átadása az év eleji osztályfőnöki órákon, szakórákon,
- feltételek biztosítása, elsősegély dobozok felszerelése, elhelyezése az iskolában,
- oktatótablák beszerzése,
- Vöröskereszttel való kapcsolat kiépítése.

Időpontok:

- év elején az éves munkaterv összeállítása,
- osztályfőnöki órák.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az ember társadalomban él, ami életteret és egyben védelmet is nyújt számára. Éppen ezért alkalmazkodnia kell az adott társadalmi közösségekhez, annak kialakított szabályaihoz: a családhoz, az iskolához, a város, az ország hagyományaihoz.

Szocializáció során az egyén beilleszkedik a társadalomba, átveszi a társadalmi normákat, az alapvető emberi viselkedési szabályokat, elsajátítja a csoportja által kívánt szerepet, valamint a szerepekhez tartozó viselkedést és feladatokat, átveszi a kulturális értékeket.

Az elsődleges szocializáció időrendben az első, melynek területe a család, ami a személyiségfejlődés során leginkább meghatározó.

A másodlagos vagy intézményes szocializáció egyik területe az iskola.

Intézményünk fontos célkitűzése, hogy tanulóink felé a társadalmi elvárásokat, viselkedési normákat közvetítse.

Iskolánk elkötelezett a **Lázár Ervin Program** mellett, mely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolás diák számára térítésmentes lehetőséget biztosít tanévenként egyszeri alkalommal egy kulturális programon való részvételre.

Továbbá a **nemzeti emlékezetpedagógiai program** mellett, amelynek célja, hogy térítésmentesen minden gyermek legalább egyszer jusson el iskolai szervezésben egy nemzeti vagy történelmi emlékhelyre.

A közösségformálás lépései:

- közös célok megfogalmazása,
- közös tevékenységek,
- hagyományok megismerése, hagyományörzés,
- fokozatosan bővülő ismeretanyag, széles látókör kialakítása,
- példamutatás (szakértelem, tudás, humánus a pedagógusok részéről),
- nyílt, őszinte légkör, mely érték közvetítő, és lehetővé teszi a folyamatos fejlődést,
- egymás megismerése, segítése,
- környezeti konfliktusok közös kezelése,
- értékek tisztelete és védelme.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanulás magában foglalja az egyén személyiségfejlődését.

- Diákjainknak meg kell ismerniük, hogy a tudás érték, annak birtokában juthatnak sikerélményhez, elismeréshez.

- Egymást segíthetik a tanulásban a tanulópárok, kisebb csoportok.
- A közösség tagjai tanulják meg tisztelni, segíteni, elismerni egymást.

Ember és társadalom

- Diákjaink ismerjék meg nemzeti kulturális értékeinket, kiemelkedő magyar szellemi erőforrásainkat: tudósokat, művészeket, feltalálókat, írókat, költőket.
- Tanulóink legyenek tájékozottak a magyar irodalomban, történelemben, földrajzban és a mindennapi életben.
- Alakítsunk ki bennük a nevelő - oktató munka során egészséges nemzettudatot és ismeretet, valamint hovatartozást, ami közösségbe foglalja őket. (Színvonalas ünnepélyek, rendezvények, versenyek.)
- Diákjaink ismerjék meg tágabb környezetüket, a közös európai értékeket. Tudják, hol van helyük Európában, a világban.
- Legyenek nyitottak más népek, országok kultúrája, életmódja, szokásai, vallása iránt.

Ember és természet

- Az élő környezet védelme, ápolása révén őrizzük meg azt az utánunk jövő nemzedékek számára.
- Tanulóink legyenek tisztában azzal, hogy minden magyar állampolgárnak jogai és kötelességei is vannak a környezettel kapcsolatban.
- Alakuljon ki diákjainkban vonzó jövőkép.
- Alakítsunk ki tanítványainkban környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten.
- Kapcsoljuk be a tanulóinkat különböző környezetvédelmi programokba - iskolánk és környéke tisztántartása, virágültetés-gondozás – mely programok közösségfejlesztő és alakító erőt képviselnek.

Magyar nyelv és irodalom

- A tanulókat minél igényesebb közlésre neveljük, hiszen a társasági érintkezés alapja a kommunikáció.
- Neveljük tanulóinkat minél választékosabb, színesebb, érdeklődést keltő közlésre szép és magyar beszédre.

Testnevelés és sport

- Fektessünk hangsúlyt a különböző sérülések, betegségek megelőzésére, az egészség megőrzésére.
- Példamutatással próbáljunk hatni a pozitív magatartási szokások kialakítására.
- Neveljünk igényességet a személyes és osztályközösségi higiénia iránt.
- Alakítsunk ki tanulóinkban elfogadást a másság iránt (megértés, emberség sérült vagy fogyatékos embertársaink iránt).
- Tisztaságfelelősi rendszer működtetésével tisztasági versenyek, vetélkedők szervezésével alakítsuk ki tanulóink testi-lelki egészségét.
- Részletes, pontos, alapos, őszinte felvilágosító tájékoztató munkánk során törekedjünk arra, hogy tanulóinkban alakuljon ki a káros szenvedélyek elkerülése iránti igény. Mutassuk meg és be az élet megannyi területét, ahol diákjaink önmegvalósítása lehetővé válik, ahol maguk, barátaik, családjuk számára értelmes elfoglaltságot találnak.
- Biztosítsuk a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását biztosító programot a tanulás folyamán.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A közösségfejlesztés területei:

- a tanórai és tanórán kívüli tevékenységgel kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység, különös tekintettel az osztályfőnök pedagógiai tevékenységére;
- a tanulók közösségeivel és a diákönkormányzattal kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység, különös tekintettel a diákönkormányzatot segítő tanár pedagógiai tevékenységére;
- az ünnepélyekkel, megemlékezésekkel, a hagyományok ápolásával kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység. Iskolánkban a fenti feladatot a DÖK működését segítő pedagógus/ok az osztályfőnökök, illetve a tanítók és tanárok látják el.

1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Alapvető célunk, hogy diákjaink legyenek részesei önmaguk nevelésének, azaz ne csak tárgyai, hanem alanyai is legyenek a nevelési folyamatnak. A demokrácia alapja a közösségi aktivitás.

A tanulók között az összetartó erők annál nagyobbak, minél több aktivitási területen találunk közös érdekekre, alakítanak ki ezeknek megfelelő összehangolt és összekapcsolt tevékenységet.

Lehetővé tesszük, hogy tanulóink saját közösségi életüket tervezhessék, szervezhessék, ellenőrizhessék és értékelhessék, diákönkormányzati szerveiket, képviselőiket választhassák és visszahívhassák, azaz a felelősi rendszer rendeltetésének megfelelően működhessen.

A diákönkormányzati tevékenység összefogását a diáktanács végzi. Tagjai az osztálytitkárok és helyetteseik.

Tanulóink önkormányzati tevékenységét a diákönkormányzat működését segítő pedagógus/ok koordinálják.

Iskolánkban a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet – Szülői Közösséget – hozhatnak létre.

Az iskola Szülői Közössége figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. A gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti, sport, környezetvédelmi) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését szűkebb és tágabb környezetünkben.

A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni. A foglalkozások kötetlenebb formában a közösségfejlesztés kiváló területei.

1.4.5 A 16 óráig tartó iskolai foglalkoztatás feladatai

Tanulóink napi munkarendjének tervezésekor arra törekszünk, hogy egyenletesen osszuk el a tanulási és a szabadidős tevékenységeket. Az alsó tagozaton ezért délutánra is teszünk tanítási órát. A déli időszakban egy hosszabb levegőzést iktatunk be, amely részben irányított, de többnyire szabad, kötetlen játékot biztosít. Erre a hosszabb levegőzésre, mozgásra a gyermekek egészséges fejlődése érdekében nagy szükség van.

Délutánra minden esetben tervezünk még tanulási tevékenységet, ahol az önálló feladatot írhatják, tanulhatják meg a diákok. Itt szükség esetén folyamatos segítséget kaphatnak a szóbeli és írásbeli munkához is. A tehetséges, érdeklődő tanulók különböző szakkörökön vehetnek részt. A lemaradóknak, lassabban haladóknak korrepetálásokon igyekszünk egyéni segítséget adni.

A szabadidő többi részében színes, változatos, tartalmas programokat szervezünk, melyek a sokoldalú személyiségfejlesztést biztosítják. Hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek jól érezzék magukat az iskolában, szívesen tartózkodjanak itt. A szabadidőben tanulmányi- és sportversenyeket szervezünk, színházba, moziba, kézműves foglalkozásra, és más aktuális rendezvényre kísérjük tanulóinkat. Ezek a programok segítik a közösségfejlesztést is.

Különböző, irányított foglalkozásokat szervezünk, változatosan elosztva azokat: kulturális foglalkozás, manuális foglalkozás, játék, sport tevékenység, séta, heti értékelés. Fő célunk, hogy hasznos, élvezetes legyen az iskolában eltöltött idő. Minden foglalkozásnak megvannak a speciális feladatai, céljai.

A **kulturális foglalkozásokon** az aktuális, időszerű eseményekhez, ünnepekhez kapcsolódva tevékenykedünk. Verseket, dalokat, meséket hallgatunk, tanulunk. Népi gyermekjátékokkal, hagyományokkal, szokásokkal ismerkedünk. Meséket, rövid darabokat dramatizálunk, előadásokra, ünnepségekre készülünk fel. A gyerekek lehetőséget kapnak kedvenc meséjük, versük, stb. bemutatására.

Manuális foglalkozást is tartunk, ahol egyéni és csoportos alkotótevékenységet végzünk. Ezáltal fejlődik a tanulók kézügyessége, kreativitása, igényessé válnak környezetük szépítésére. Természetes anyagokkal ismerkedünk meg, változatos műveleteket, tevékenységeket végzünk. Mindig kapcsolódunk az időszerű témákhoz, ünnepekhez.

A **sétákon**, kirándulásokon az a célunk, hogy a gyerekek megismerjék közvetlen, majd tágabb környezetüket, biztonságosan tudjanak tájékozódni a térben. Gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályait, megismerjék az esetleges veszélyforrásokat. Változatos helyszíneken (piac, állatkereskedés, múzeum, Tűzoltóság, Mentőállomás), alkalmazzák a helyes viselkedési szabályokat.

A **játék és sportfoglalkozásokon**, olyan tevékenységeket végzünk, melyek fejlesztik önismeretüket, megfigyelő és koncentráló képességüket, kitartásukat, fantáziájukat, kielégítik óriási mozgásigényüket. A mozgásos játékok mindig nagyon kedveltek a gyerekek körében.

Rendszeresen szervezünk sportversenyeket az egyes osztályok között. Tanulóink többféle iskolai sportkör munkájába bekapcsolódhatnak érdeklődésüknek megfelelően.

A **heti értékelést** hetente osztályszinten végezzük. Értékeljük a tanulók magatartását, szorgalmát. Minősítjük a tanítási és a szabadidőben tanúsított viselkedésüket, az együttes tevékenységben, a közösségi munkában való részvétel minőségét és mértékét. Az értékelés a tanító irányításával, a tanulók aktív közreműködésével történik. Meghallgatva a tanulók véleményét közösen fogalmazzuk meg az elért eredményeket. Kijelöljük a fejlesztésre szoruló területeket, a megoldásra váró problémákat, a megoldási módokat. A szóbeli értékelést írásbeli minősítés követi (pont, nyomdajelek, érdemjegy). Ezek során is mindig a pozitív megerősítésre törekszünk, s rögzítjük ezeket az üzenő füzetben.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a szabadidős programokon nyugodt, derűs legyen a légkör, a szocializációs folyamatot megkönnyítsük, oldjuk a feszültséget. Célunk, hogy a gyerekek őrizték meg, aktivizálják színes fantáziájukat, kreativitásukat. Tanulják meg becsülni saját és egymás munkáját. Óvják, védjék, szépítsék környezetüket.

A **felső tagozatos tanulóknak** hasonló elvek és szempontok szerint kívánjuk a délutáni programokat megszervezni. Lényeges különbség azonban, hogy náluk ebédidőben tervezünk hosszabb pihenést, levegőzést, kötetlen időtöltést. A tanítási órák befejezése után lehetőségük van szakköri munkába bekapcsolódni, tehetséggondozáson, felvételi előkészítőn részt venni, pedagógus ellenőrzése mellett tanulószobán felkészülni a másnapi órákra. A tanulószobán lévő gyerekek tanulási ideje 45-90 perc. Igyekszünk az önálló tanulási képességet fejleszteni minden tanulónál. Szükség esetén tanulópárok alakulnak. A tanulószobai tanulás jó lehetőség a figyelem tartósságának fejlesztésére, továbbá az egymás iránti tolerancia gyakorlására. A korrepetálások, egyéni felzárkóztatások is ekkor történnek. A felsősöknek is szervezünk iskolán kívül és belül is kulturális, sport és egyéb rendezvényeket. Náluk már nagyobb hangsúlyt kap igényeik felmérése, s véleményük figyelembevétele a programok tervezésénél, szervezésénél. Felső tagozatra már határozott a tanulók érdeklődési köre, így ennek megfelelően tudnak választani a lehetőségek közül. Fontos cél a pályaválasztás, továbbtanulás segítése, városunk nevezetességeinek megismerése, nagyobb kirándulások szervezése. Szeretnénk, ha nagyobb diákjaink is színes és hasznos programok közül választhatnának, s jól éreznék magukat barátságos, gyermekközpontú intézményünkben.

1.4.6 Autóbuszos utazás szabályai

Autóbuszos kirándulás esetén az osztályfőnök kötelessége az utazásban résztvevőkről teljes körű utaslista készítése, mely tartalmazza a törvényes képviselők elérhetőségét, az utazás helyszíneit, időtartamát, a megérkezés várható időpontját is. A fenti adatokat tartalmazó listát az utazás megkezdése előtti napon az intézmény vezetőjének át kell adni. Külföldi utazás esetén éjjel 23 óra és hajnali 4 óra között kötelező jelleggel pihenőt kell tartani.

Az utazást szervező irodától/személytől az utazás megkezdése előtt a mellékletben szereplő nyilatkozatot az osztályfőnök beszerzi.

1.5 A művészeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az EFOP-3.2.6-16-2016-00001– „A tanulók képesség kibontakozásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a projekt alapú és epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.

1.6 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

1.6.1. A pedagógusok feladatai:

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

A fentiekkel összefüggésben feladata, hogy:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a gyógypedagógussal, a fejlesztőpedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel,
- segítse elő a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, tartsa nyilván a tehetséges tanulókat,
- mozgítsa elő a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén- szakemberek bevonásával,
- tartsa tiszteletben a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait, adjon érdemi választ javaslataikra, kérdéseikre,
- az ismereteket sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodva értékelje a tanulók munkáját,
- vegyen részt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- folyamatosan irányítsa tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését,
- a Pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- aktívan vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- szerezzé meg határidőre a kötelező minősítéseket,
- őrizze meg a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- működjön együtt a gyermek, tanuló érdekében munkatársaival és más intézményekkel.

1.6.2. Az osztályfőnök feladatai

Irányítja, szervezi a felelősségére bízott tanulóközösség iskolai életét, jelentős nevelő hatást fejt ki, érdemben foglalkozik a rábízott fiatalok egyéni gondjaival. Az egységes értékrend megvalósítása érdekében koordinálja a pedagógusok fejlesztő-nevelő hatását, nyomon követi az osztályában folyó pedagógiai tevékenységet.

Nevelés, egyéni személyiségfejlesztés:

- Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit (személyiségjegyek, családi-szociális körülmények, szülői elvárások, tanulói ambíciók). Feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit; az osztályon belüli értékrendet.
- Nevelő munkáját, a tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a pedagógiai program alapján a felső tagozatban az osztályfőnöki tanmenetben, alsó tagozaton a heti értékelés keretein belül tervezi.
- A tanulók érdeklődését, aktivitását figyelembe véve alaposan felkészül felső tagozatban az osztályfőnöki órákra, alsó tagozaton a heti értékelésre.
- Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására, törekszik a munkamegosztásra. Segíti a diák-önkormányzati törekvéseket, képviselést.
- Kialakítja a reális önértékelés igényét, az életkornak megfelelő szituációkkal önállóságra és öntevékenységre nevel. Felelősök (hetesek, ügyeletesek) megbízásával és számonkérésével biztosítja az osztályteremben a berendezési tárgyak állagának megőrzését, a rendet, a tisztaságot.
- Gondoskodik a szociális segítségnyújtásról. Segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást. Részletes tájékoztatást ad a továbbtanulási lehetőségekről.
- Felkészíti a tanulókat az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepeire, rendszeresen tájékoztat az előttünk álló feladatokról, és azok megoldására mozgósít.
- Segíti a különféle szabadidős programok, tanórán kívüli rendezvények, kirándulások, klubfoglalkozások szervezését és megvalósítását.
- Minden rendezvényen irányítja az udvarias és kulturált viselkedést, fegyelmezett munkát, a rend és tisztaság fenntartását, a környezet védelmét, a harmonikus társas kapcsolatokat.

Tanulmányi munka segítése:

- Szempontokat és tanácsokat ad a hatékony tanulási módszerek, és a helyes időbeosztás (szellemi és fizikai tevékenység egyensúlya) elsajátításához.
- Negyedévenként a diákokkal együtt értékeli a tanulmányi előmenetelt, a magatartást és a szorgalmat.
- Segíti a folyamatos felzárkóztatást. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.

- Támogatja a kiugró tehetségek képzését az igényelt területen, biztosítja bemutatkozási lehetőségeiket.
- Együttműködik az osztályában tanító pedagógusokkal, látogatja osztálya tanítási óráit, foglalkozásait; az észrevételeket megbeszéli az érintett nevelőkkel.

Közösségi neveléshez kapcsolható feladatok:

- Segíti a tanulók érzelmi intelligenciájának és szociális kompetenciáinak fejlesztését.
- Viselkedésformákat, szokásokat alakít ki a tanulóknak, melyek hozzájárulnak a társadalom szabálykövető és biztonságos közlekedési magatartásához. Megismerteti a tanulókat a közlekedés különböző módjaival és eszközeivel.
- Kialakít a tanulóknak egy cselekvőképes, magabiztos közlekedési tudást és morált.
- Felhívja a tanulók figyelmét az egészséges életmód, tudatos táplálkozás és rendszeres testmozgás fontosságára.
- Segíti a tanulók saját tanulási stratégiáinak kialakítását.
- Segíti az esetleges baleseti veszélyek és biztonsági kockázatok felismerését.
- Közvetíti osztálya számára az iskolai értékeket.
- Fejleszti a Nemzeti Alaptanterv által meghatározott kulcskompetenciákat.
- Erősíti a tanulóknak a közösséghez tartozás érzését.

Kapcsolattartás a szülőkkel:

- Összehangolja a család és az iskola nevelését. Szükség szerint családlátogatásokat végez.
- A munkaterv szerint szülői értekezletet, fogadóórát tart.
- A szülőkkel megismerteti a Pedagógiai programot, a Házi rendet, gondoskodik a szülői közösség aktivitásáról.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, dicséretéről és elmarasztalásáról.

Tanügyi feladatok:

- Képviseli osztálya érdekeit a nevelőtestület előtt, minősíti tanítványai magatartását és szorgalmát, javaslatot tesz az osztályozó konferencián ezek érdemjegyére.
- Összesíti a tanulók hiányzásait; figyelemmel kíséri az igazolásokat, a mulasztások okait.

- Elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációs teendőket, felel az elektronikus osztálynapló és a törzslapok, más nyilvántartások szabályszerű és naprakész vezetéséért, statisztikai adatokat szolgáltat.

1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az ide tartozó tevékenységek:

- manuális, vizuális, kulturális foglalkozások,
- szakkörök,
- iskolai könyvtár és számítógép-használat,
- tehetséggondozás,
- versenyekre felkészítés.

Több évtizedes hagyományokat ápol iskolánk az egyéni képességek fejlesztésében és a tehetségigérek gondozásában. A szunnyadó tehetségek megtalálásának és sikeres fejlesztésének alapja iskolánk színvonalas oktató-nevelő munkája, továbbá kiemelkedő képességű és tapasztalatú pedagógusaink.

Kiemelten tehetséges tanulóink:

- különleges bánásmódot igényelnek,
- átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában vannak,
- magas fokú a kreativitásuk,
- felkelthető bennük a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Tehetségfejlesztő- és gondozó munkánk fő célkitűzései:

- a tanulók képességeinek feltárása és fejlesztése,
- a tehetségigérek felismerése,
- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése,
- a tehetséggel összefüggő gyenge oldalak erősítése,
- a tanulás és a tantárgyak megszerettetése,
- a hatékony tanulóhoz szükséges technikák megismertetése és elsajátíttatása,
- az intellektuális képességek és a kreativitás fejlesztése,
- az önismeret fejlesztése,

- a kortársi kapcsolatok ápolása, a beilleszkedési és magatartási nehézségek kiküszöbölése.

Tehetségfejlesztő- és gondozó munkánkat a következő tevékenységek során végezzük:

- a tanórákon változatos tevékenységek által, differenciált munkaszervezéssel dolgozunk,
- manuális, vizuális, kulturális foglalkozásokon, lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanítványunk megtalálhassa azt a területet, amiben sikeresebb vagy tehetséges,
- a tehetséggondozó szakkörök (matematika, honismeret, idegen nyelv, kézműves, sport, robotika) működtetésével,
- az iskolai könyvtár és számítógépek használatával,
- a különféle tanulmányi versenyekre való felkészítések során,
- személyes tanácsadás segítségével (tehetséges tanuló és családja),
- a Városi Tehetséggondozó Program munkájába való bekapcsolódással,
- a kiemelkedően tehetséges tanulók szakemberhez való irányításával,
- a tehetségígéret érdeklődésének és képességeinek leginkább megfelelő program megtalálásával.

Minden pedagógus kötelessége, hogy megfelelően gondoskodjon azoknak a tanulóknak a fejlesztéséről, akik valamilyen területen kortársaikhoz képest kiemelkedően teljesítenek, illetve hívja fel a szakemberek figyelmét ezekre a tehetségígéretekre további fejlesztésük érdekében.

1.7.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tanulási zavarnak tekintjük azt a – az intelligenciaszint alapján az elvárhatónál lényegesen alacsonyabb – tanulási teljesítményt, amely gyakran neurológiai deficit vagy funkciózavar talaján jön létre, sajátos kognitív tünetegyüttessel. Ezek a részképesség-zavarok alapvetően nehezítik az iskolai tanulás során az olvasás, írás és/vagy a matematika elsajátítását. A teljesítménykudarok gyakran másodlagos neurotizációhoz, szorongáshoz vezetnek.

A tanulási zavar a korai időszakban alakul ki és tünetei felnőttkorban is fellelhetőek.

Iskolánkban tanulási zavar mellett tanulási nehézségekkel küzdő gyerekekkel is találkozunk, akiknél a problémák átmenetileg jelentkeznek.

Az a tanuló, aki tanulási zavarral, nehézségekkel küzd, könnyen tanulási kudarcnak van kitéve. Ennek elkerülése, csökkentése érdekében egyéni, speciális fejlesztő segítségre van szüksége a tanulónak.

Annak megállapítása, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, vagy sajátos nevelési igényű, a Pedagógiai Szakszolgálat megkeresésére a szakértői bizottság dönt.

Iskolánk ellátja a tanulási, beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával kapcsolatos tevékenységet.

Szükség esetén a gyermek, tanuló érdekében intézkedést kezdeményez:

- Korrekciót azoknál a tanulóknál, akiknél az új ismeret megértése vagy alkalmazása hibás, pontatlan.
- Kompenzációt, akiknél a képességelsajátítás folyamatában ismeretek pótlására van szükség.
- Képességek elmélyítését azoknál a tanulóknál, akik megértették az új ismeretet, de a feladatmegoldás, az alkalmazás még bizonytalan vagy nem elég pontos.

Tanórán belüli feladatok:

- egyéni fejlesztő feladatok biztosítása,
- a „megtanuláshoz” szükséges idő egyéni eltéréseinek figyelembe vétele,
- reális követelmény kialakítása,
- a tanuló személyiségének, önbizalmának erősítése,
- eltérő képesség- és fejlettségi szinthez igazodó differenciálás tanórán belül,
- elfogadó pedagógiai attitűd,
- a tanulók közötti különbségek elfogadása mellett arra törekszünk, hogy a leggyengébb képességű tanulót is juttassuk a követelményeknek megfelelő alapképesség- és tudásszint birtokába.
- a tanulók szakvéleményében foglalt engedmények maradéktalan biztosítása személyiségi jogainak figyelembe vételével.

Tanórán kívüli feladatok:

Felzárkóztatás szervezhető –amennyiben a személyi feltételek biztosítottak (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, logopédus) – nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint. Ez lehet egyéni, illetve kiscsoportos (egy–három tanuló részére szervezett) foglalkozás tartható, illetve a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása külön foglalkozás keretében.

1.7.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek magatartása jelentősen eltér az adott korban elvárható és megkívánható helyes magatartástól, és az általánosan ismert pedagógiai módszerekkel nem lehet náluk a kívánt nevelő hatást elérni, ugyanakkor még sajátos igényű nevelést nem igényelnek. Napi feladatunk a beilleszkedés hatékony segítése. Ezek a gyerekek különleges bánásmódot igényelnek, hiszen a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alul teljesítenek, valamint, magatartás-szabályozási hiányosságok nehezítik a közösséghez való alkalmazkodást, illetve a beilleszkedést.

Kiemelt figyelemmel fordul iskolánk pedagógus közössége a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő növendékeink felé.

Intézményünk -a szakmai alapidokumentumnak megfelelően- ellátja az ép intellektusú autista, illetve az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelését-oktatását.

Az eredményes munka szubjektív feltételei:

- megkülönböztetett figyelem,
- egyéni bánásmód,
- bizalmas légkörben zajló segítő beszélgetések láncolata az érintett tanulók feszültségoldására,
- fokozott ösztönzés, pozitív jelzések segítségével,
- képessé tenni tanulóinkat viselkedésük hatásos irányítására,
- felelősségvállalás elsajátítása,
- konfliktusok erőszakmentes kezelésének megtanítása,
- önálló döntésre, cselekvésre motiválás,
- tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása,
- új magatartásformák közvetítése,
- változatos tevékenykedtetés,
- alternatívák biztosítása,
- önbizalom, önértékelés fejlesztése,
- tanulóink ingerküszöbének szabályozása,
- rugalmasság.

Az eredményes munka objektív feltételei:

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében a szakértői bizottság szakvéleményében javasolhatja a számonkéréseknél a hosszabb felkészülési időt és a segédeszközök használatát.

Amennyiben a szakvélemény javaslatot tesz a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő diák esetében arra, hogy a szóbeli vagy az írásbeli számonkérés domináljon, úgy a pedagógus számára a gyermek tudásának felmérése során a szakértői bizottság általi javaslat az irányadó.

1.7.4 Az egyéni tanrenddel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A 2019. szeptember 1. napjától hatályba lépő törvényi rendelkezések alapján, az eddig magántanulói jogviszonyként ismert jogintézményt felváltotta az egyéni munkarend intézménye: Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

Az egyéni tanrend szerint tanuló diák valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem. Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felrögzülő okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Abban az esetben, ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező

kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

Amennyiben a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

1.7.5 A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló nevelése és oktatása

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- A sajátos nevelési igényű gyermek neveléséhez és oktatásához, sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő szakember, gyógypedagógus a fejlesztő munkához szükséges speciális tantervet, tankönyvet, és egyéb segédletet használ az eredményesség érdekében.
- Amennyiben a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás az iskolai nevelés és oktatás keretében kerül megvalósításra.

1.7.6 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. Az esélyegyenlőség megteremtésének érdekében biztosítjuk:

- a szociális étkeztetést,
- iskolapszichológus rendelését,
- szociális segítő munkatárs jelenlétét,
- szükség esetén fejlesztőpedagógus vagy gyógypedagógus segítségét.

Iskolánk a gyermekeket veszélyeztető problémák megoldásában segítséget nyújt a rászoruló tanulóknak és családoknak. A tanulók helyes irányba való fejlődéséhez lehetőségeinkhez mérten hozzájárulunk.

Feladatok:

- Tanév elején az osztályfőnökök felméri a veszélyeztetettséget és a hátrányos helyzetű tanulók létszámát. A kapott adatokat felhasználva készítjük el az iskola éves gyermekvédelmi munkatervét.
- Minden tanév elején tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat a gyermekvédelmi felelős tevékenységéről, és arról, hogy milyen jellegű problémával, hol és mikor kereshetik fel.
- Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzétesszük a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények címét és telefonszámát.
- Igazolatlan hiányzások esetében a törvényben foglaltak szerint járunk el.
- Veszélyeztetettség esetén értesítjük a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Debreceni Járási Gyámhivatalát, hátrányos helyzetű tanulók esetében a családsegítő szolgálatot.
- Segítünk a pedagógusok, a szülők, és a családgondozók együttműködésében.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az iskolai védőnővel, iskolaorvossal, írásbeli jelzésükre megtesszük a szükséges intézkedéseket.
- Az osztályfőnökök jelzése alapján felvesszük a kapcsolatot a családgondozóval, szociális munkással.
- Tanulási és magatartási problémák esetében esetmegbeszéléseket szervezünk, tanácsokat adunk, szakemberhez, szociális alapellátásokat vagy szociális szakellátásokat nyújtó intézményekhez irányítjuk a tanulókat.
- Minden évben rendhagyó órákat szervezünk az egészségneveléssel kapcsolatosan a dohányzás, alkohol, drog témakörben, valamint megszervezzük a bűnmegelőzési és a szexuális felvilágosító program megtartását.
- Képviseljük iskolánkat a gyermekvédelemmel kapcsolatos konferenciákon.
- Iskolánk igazgatója szükség esetén gyermekvédelmi intézkedés megtételét kezdeményezi.
- A családsegítő, és az önkormányzat által kért statisztikai adatokat elkészítjük.

1.7.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az Nkt 4.§ meghatározza a sajátos nevelési igényű, és a „kiemelt figyelmet igénylő gyermek” fogalmát. A 20/2012. EMMI rendelet 6.§ (c) előírása a pedagógiai program részeként határozza meg a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet.

A veszélyeztető körülmények feltárásában és megszüntetésében a pedagógusnak kulcsszerepe van.

Feladataink közé tartozik:

- az információ-nyújtás,
- a tájékoztatás,
- a családi életre nevelés,
- a stresszkezelésre való alkalmasság kialakítása,
- mentálhigiénés segítségnyújtás,
- életvezetési tanácsadás,
- az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel biztosítása,
- a szakintézményi hálózattal szoros együttműködésben a drog- és bűnmegelőzés.

Feladatunk, hogy:

- közreműködünk a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában,
- a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassuk,
- a szülőt figyelmeztessük, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tartunk szükségesnek.

A pedagógiai munka követelménye a feltételek és lehetőségek biztosítása a tanulók képességének és tehetségének kibontakoztatásához.

Segítjük a roma tanulók beilleszkedését, az etnikai helyzetükből adódó hátrányokat differenciált bánásmóddal csökkentjük.

Az esélyegyenlőség megteremtéséhez a pedagógiai munka mellett szükség van a szociális ellátások és szolgáltatások igénybevételére.

Az esélyegyenlőség megteremtését segíti:

- a tanulószobai foglalkozások,
- könyvtár- és számítógép használat,

- szabadidős foglalkozásokon való részvétel lehetőségének biztosítása.

Iskolánkban az alsó tagozatos tanulók iskolaotthonos osztályokban tanulnak. Biztosítjuk tanulóink étkezés alatti, és az alsó tagozatos tanulóink tanítás utáni, igény szerint tanítás előtti felügyeletét.

Tanulóink rendelkezésére áll az iskolai könyvtár. Az évenkénti igényfelmérést követően részt vehetnek az iskolai sportkör foglalkozásain. Informatikát tanuló gyermekeink szervezett tanórán kívüli tevékenység formájában is használhatják a számítógépeket, továbbá tanulóink részt vehetnek minden – az iskola által szervezett – szabadidős foglalkozáson.

Szülők tájékoztatása a segítő szolgáltatásokról:

Pedagógusaink a szülőket tájékoztatják a segítő szolgálatok igénybevételének lehetőségeiről, fogadóórákat biztosítanak, szülői értekezleteket, nyílt napokat tartanak, az ügyintézésben segítséget nyújtanak.

Iskolán belüli szociális szolgáltatás:

A tanulók szociális helyzetén alapuló döntések normatív alapon, a nem normatív támogatások az igazgató hatáskörébe tartoznak.

Az anyagi hátrány enyhítésére a kirándulások és táborozások támogatása mellett, a benevezési díjak átvállalására is sor kerülhet alapítványi és pályázati források igénybevételével.

Pályaorientációs tevékenység:

Pályaorientációs tevékenységünk leginkább az osztályfőnöki munkában mutatkozik meg. Elsősorban az önismeret és önértékelés folyamatos fejlesztésével segíthetünk a pályaismeret és a társadalmi lehetőségek közötti eligazodásban. Felvételi előkészítő a 7. osztály második félévében indul matematika és magyar tantárgyakból, illetve igény szerint egyéb tantárgyakból is. A végzős osztályok az utolsó két évben számos pályaválasztással kapcsolatos programon vesznek részt a városban és Budapesten.

Pályázatok figyelése, azokon való részvétel, alapítványi támogatások megszerzése, helyi regionális, országos támogatás megszerzésének ösztönzése:

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a nevelő-oktató munka hatékonyabbá tételéhez szükséges anyagi források feltárásának is. Ezért céltudatos pályázatfigyelő tevékenységet folytatunk. Ezen források kiaknázása által lehetőséget biztosíthatunk szociálisan hátrányban lévő tanulóink számára az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

Együttműködve a „Kinizsi Pál Iskoláért” alapítvánnyal, az alapítványi célkitűzéseknek megfelelően támogatást biztosíthatunk hátrányos helyzetű tanulóink számára a hátrányok leküzdése érdekében.

Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltatást nyújtó intézményekkel:

Segítséget nyújtunk a szülőknek abban, hogy – szükség esetén – kapcsolatot tudjanak felvenni a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel. Kiemelten a tanulási képességet vizsgáló

szakértői és rehabilitációs tevékenységet, a nevelési tanácsadást, a logopédiai ellátást, a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadást és a gyógytestnevelést folytató intézményekkel. A szociális hátrányok feltérképezése elsősorban az osztályfőnök és a szaktanárok feladata, majd a nyilvántartásba vétel, és a javaslat a további teendőkre, a kapcsolattartás a szakszolgálatokkal az igazgató feladata.

1.7.8 Az EFOP 3.1.5 pályázat tapasztalatai

Az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” kiemelt projekt keretében megfogalmazott ILMT alapú intézményfejlesztéssel kapcsolatos alapelveinket, célkitűzéseinket, tevékenységeinket jelen, az Intézmény Pedagógiai Programjának szerves részét képező **2. számú melléklet** rögzíti.

A mellékletben foglaltakat intézményünk az 001 sorszámú feladatellátási helye (Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Debrecen, Kuruc u. 32-42.) vonatkozásában a 2020/2021. tanévtől kezdődően felmenő rendszerben vezeti be, és a megjelölt tevékenységeket beépíti az éves munkatervébe is.

1.8 Az intézményi döntési folyamatban a tanulók részvételi rendje

A tanulók az intézményi döntési folyamatokban elsősorban a diákönkormányzat által működtetett érdekképviselőten keresztül vesznek részt. A tanuló véleményét közölheti a választott diák-képviselővel, az iskola vezetőjével, pedagógusával is.

Az iskolai diákönkormányzat élén a –működési rendjében meghatározottak szerint– választott diáktanács áll. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt a diáktanács képviseli. A diákönkormányzat tevékenységét a tanulók által felkért nagykorú személy segíti, aki –a diákönkormányzat megbízása alapján–, eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében is.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján –a nevelőtestület egyetértésével–, az igazgató bízza meg.

A diákönkormányzatot segítő pedagógus munkaköri leírása az iskolai diákönkormányzatot segítő pedagógus személyi anyagában található.

A diákközségi ülés

Az iskolában évente legalább egy alkalommal diákközségi ülést kell szervezni a diákönkormányzat működésének és a tanulói jogok érvényesülésének áttekintése céljából.

Az évi rendes diákközségi ülés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközségi ülés összehívásáért az igazgató felelős.

A diákközségi ülés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni a diákönkormányzati hirdetőtáblán vagy faliújságon.

Döntési jogok:

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- az iskolai diákújság működéséről.

Véleményezési jogok:

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai, diákönkormányzat véleményét ki kell kérni: (Nkt. 48. § (4) bekezdés)

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt. (Nkt. 48. § (4) bekezdés)

Ki kell kérni a tanulók véleményét a tanulók közösségét érintő kérdésekben, a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához, a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez, az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához, az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához, a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához, az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI 120.§ (5) bekezdés)

Azoknak az ügyeknek tárgyalására, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, az intézmény vezetője a diákönkormányzat képviselőjét is meghívja. A

diákközség és a diáktanács összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendje, illetve az aktuális téma szerint. A diáktanács határozatairól írásban tájékoztatja az intézmény vezetőjét.

1.9 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Nevelőtestületünk nagy hangsúlyt fektetett az iskola oktatási-nevelési elveinek, értékrendjének megismertetésére és közvetítésére.

A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái:

- napi találkozások szükség szerint,
- fogadóórák és szülői értekezletek a munkaterv szerint,
- nyílt napok,
- rendezvények (iskolai-, vagy osztályszintű),
- ünnepek (iskolai-, vagy osztályszintű),
- Szülői Munkaközösség tevékenysége,
- diákönkormányzat,
- KRÉTA rendszer,
- iskolai honlap,
- közösségi médiák csoportjai,
- digitális oktatás platformjai,
- telefonon keresztül,
- e-mail.

A szülőkkel való kapcsolattartás

Az éves munkatervben meghatározott időben szülői értekezlet és fogadóórák keretében tájékoztatást adunk a szülőknek a nevelés-oktatás éves programjáról, a tanulók haladásáról és egyéb aktuális feladatokról.

A szülők nyílt napok keretében betekintést nyerhetnek az iskola életébe. Állandó látogatói az iskolai rendezvényeknek. Több alkalommal részt vesznek iskolai és szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában. Az iskolában folyó tevékenységek megismertetése céljából a leendő első osztályosokat több alkalommal meghívjuk iskolánkba. Részt vehetnek nyílt órákon és egyéb rendezvényeken. Az éves munkatervben meghatározottak alapján a leendő első osztályosok szüleinek a beiratkozás után szülői értekezletet tartunk, ahol megismerkedhetnek a leendő pedagógusokkal, az alkalmazott pedagógiai és didaktikai módszerekkel.

Szülői Szervezet

Az iskolánkban a szülők jogainak érdekérvényesítése érdekében szülői szervezetet – **Szülői Munkaközösséget (SZM)** – hozhatnak létre.

Az iskola Szülői Munkaközössége figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. A gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől.

Az iskolában a Szülői Munkaközösség a nevelési-oktatási intézmény részeként, annak egyik szervezeti egységként látja el a feladatát. Az évfolyam osztályaiból választott tagok képviselik az egyes tanulócsoportokat.

A tanulókkal való kapcsolattartás

A tanulóközösséggel a kapcsolattartás – a napi találkozásokon kívül – hivatalos formája a diákönkormányzat. A Köznevelési törvény értelmében a diákönkormányzat (DÖK) kötelező feladata a tanulók, azok közösségeinek érdekképviselése. Emellett a törvény lehetőséget ad arra, hogy minden olyan kérdéssel foglalkozzanak, ami a tanulókat érinti. Tehát a diákönkormányzat döntésétől függ, hogy az érdekképviselési tevékenységen kívül milyen feladatokat vállal fel. A DÖK-nek többféle jogköre van: döntési, egyetértési, véleményezési és javaslattevési jogkörrel is rendelkezik. Az iskola szervezeti és működési szabályzata szabályozza a diákönkormányzat és az iskola vezetői közötti kapcsolattartás formáját és rendjét.

Partnerekkel való kapcsolattartás

Intézményünk a köznevelési feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a beiskolázás, a pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn szakintézményekkel.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn a fenntartóval, a Debreceni Tankerületi Központtal.

A sajtóval való kapcsolattartás az igazgató feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

1.10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.10.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- olyan más intézmény tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani. Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.
- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól.
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző három hétben kell megszervezni. Egyéni tanrendben haladó tanulók esetén –amennyiben ez indokolt- ez az időpont ettől eltérhet, de legkésőbb augusztus 31-ig az osztályozó vizsgának meg kell történnie. Erre a szülő írásbeli kérelmét követően az iskola igazgatója adhat engedélyt.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Egy vizsganapra maximum három írásbeli vizsga, és legfeljebb négy szóbeli vizsga szervezhető.

A tanulmányok alatti vizsgán a tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az iskola nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet meg kell ismételnie.

A vizsgák időpontjáról a tanulót a vizsgára történő jelentkezés után egy héttel írásban tájékoztatni kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén szükséges a különbözeti vizsga letétele.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az iskola vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Amennyiben a tanuló tanév végén maximum 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet. Amennyiben a tanuló a tanév végén három vagy több elégtelen tantárgyi osztályzattal rendelkezik, akkor az évfolyamot ismételni köteles.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az érintett tanulók írásban megkapják a szaktanároktól.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között történik, melynek időpontja az iskola honlapján és az iskola ajtaján is kihirdetésre kerül.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A Nemzeti köznevelési törvény 46.§ (6) szerint a tanuló joga, hogy kérelmére a jogszabályban meghatározott eljárás szerint független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból/tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse.

A vizsgák szervezésének legfontosabb alapjai

A vizsgabizottság minimum három főből áll, elnök, kérdező tanár, ellenőrző tanár.

Az elnök felel a szabályok betartásáért, ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet, ha kell szavazást rendel el.

Ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár, aki felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc.
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon legfeljebb három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

A szaktanár az adott vizsganapon piros tollal javítja ki az írásbeli dolgozatot. Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon négy szóbeli vizsga tehető le,
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie,
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani,
- a felkészülési idő legalább 20 perc,
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja,
- ha a vizsgázó az adott anyagrészből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal új kérdést kaphat.

Gyakorlati vizsga általános szabályai

- a gyakorlati vizsgát vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről,
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni.

1.10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A Pedagógia Programunk Helyi tanterv részében tantárgyanként megtalálhatóak a részletes követelmények és a továbbhaladás feltételei.

A vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény Pedagógiai Programjában található követelményrendszerével.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Vizsgatárgyak részei:

	alsó tagozat	felső tagozat
Magyar nyelvtan	írásbeli és szóbeli vizsga	írásbeli és szóbeli vizsga
Irodalom	írásbeli és szóbeli vizsga	írásbeli és szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli és szóbeli vizsga	írásbeli és szóbeli vizsga
Történelem		írásbeli és szóbeli vizsga
Állampolgári ismeretek		szóbeli vizsga
Hon- és népismeret		szóbeli vizsga
Etika/hit- és erkölcstan	szóbeli vizsga	szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli és szóbeli vizsga	
Természettudomány		írásbeli és szóbeli vizsga
Kémia		írásbeli és szóbeli vizsga
Fizika		írásbeli és szóbeli vizsga
Biológia		írásbeli és szóbeli vizsga
Földrajz		írásbeli és szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli és szóbeli vizsga	írásbeli és szóbeli vizsga
Ének-zene	szóbeli vizsga	írásbeli és szóbeli vizsga
Vizuális kultúra	gyakorlati vizsga	gyakorlati vizsga
Dráma és színház		szóbeli vizsga
Technika és tervezés	gyakorlati vizsga	írásbeli vizsga
Digitális kultúra	gyakorlati vizsga	írásbeli és gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga	gyakorlati vizsga

1.10.3. Iskolánk által tartott egyéb vizsgák

Teszteld tudásodat

Minden tanév decemberében „*Teszteld tudásodat*” címmel próbafelvételin vehetnek részt a nyolcadikos diákok. Az önkéntesség elve alapján történik. Ezen való részvételre a diákokat kötelezni nem lehet.

A vizsga alól az autista tanulóink felmentést kapnak.

1.11 Az iskolaváltás, belépés az iskolába, valamint a tanuló átvételének szabályai

- Iskola beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesszünk.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézmény vezetője dönt.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények szerinti szintfelmérő elbeszélgetésen kell részt vennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában -a bizonyítvány bejegyzése alapján- nem tanult. Amennyiben ezen a tanuló megfelel, felvételt nyer.

Az intézmény helyi tanterve - általános rész

2. A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete módosította a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletet, amely tartalmazza az iskolában alkalmazandó kerettanterv javasolt óraszámait, illetve a tantárgyak előírt követelményeit. Helyi tantervünk ennek felhasználásával készült, a választott kerettanterv tantárgyait és óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák:

2.1.1 Alsó tagozat óraszámai

Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai					
Tanulási területek	Tantárgyak	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv	3,5	3+0,5	2	2
	Irodalom	3,5+1	4+0,5	3+1	3+1
Matematika	Matematika	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5
Etika/hit és erkölcsstan	Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret			1+0,5	1+0,5
Első élő idegen nyelv (angol)	Angol nyelv				2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2
	Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technológia	Technika és tervezés	1	1	1	1
	Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező alapóraszám		22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2	2
Összesített óraszám		24	24	24	25

2.1.2 Felső tagozat óraszámai

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai					
Tanulási területek	Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv	2	2	1,5+0,5	1,5+0,5
	Irodalom	2	2+1	1,5+0,5	1,5
Matematika	Matematika	4	4+1	3+1	3+0,5
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem	2	2	2	2
	Állampolgári ismeretek				1
	Hon- és népismeret	1			
Etika/hit és erkölcstan	Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	2	2		
	Kémia			1,5	1,5
	Fizika			1,5	1,5
	Biológia			1,5	1,5
	Földrajz			1,5	1,5
Első élő idegen nyelv (angol)	Angol nyelv	3	3	3	3
Művészetek	Ének-zene	2	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1	1	1
	Dráma és színház				1
Technológia	Technika és tervezés	1	1	1	
	Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám		27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret		1	2	2	2
Összesített óraszám		28	28	30	30

2.1.3 Autista osztályok kerettanterve

Intézményünk a 2011/2012-es tanévtől látja el az autista tanulók nappali rendszerű, általános iskolai nevelését-oktatását. Az ide kerülő tanulók teljes integrációja a többségi osztályokban nem valósítható meg, így számukra kisebb létszámú osztályokat hoztunk létre, melyben a tanulókat osztályfokok szerint helyeztük el.

Az autizmussal élő tanulók a Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Pedagógiai Programjában megtalálható Helyi tanterve szerint tanulnak. A NAT nevelési céljai, tanulási területei esetükben is alkalmazhatók, a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT által meghatározott ismeretek minden területen az egyéni képességektől függően sajátíthatók el. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell a tanulók speciális szükségletei szerint. A NAT szakaszaihoz rendelt tanulási célok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot biztosítunk. A helyi tanterv adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, a szociális adaptáció szintjét, az intelligenciát és a nyelvi képességeket egyaránt figyelembe vesszük. Az egyes tanítási területekre vonatkozó sajátos eltéréseket az egyéni fejlesztési tervekben rögzítjük. A tanulókat egyéni szükségleteiknek megfelelően mentesíteni lehet a tananyagrészek vagy tantárgyak minősítése és értékelése alól is.

A habilitációs órakeret felosztása a 2.13.4 fejezetben található.

2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal:

Szabadon tervezhető órák								
	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv		0,5					0,5	0,5
Irodalom	1	0,5	1	1		1	0,5	
Matematika	1	1	0,5	0,5		1	1	0,5
Környezetismeret			0,5	0,5				
Hon- és népismeret					1			
Dráma és színház								1
összesen:	2	2	2	2	1	2	2	2

A Helyi tantervet évi 36 hétre terveztük, ebből 2 hét tematikus hét. Az adott tematikus hét óráit iskolánk minden osztályában és minden tantárgy esetében az alkalmazható tudás megszerzésére, a tananyag begyakorlására, képesség- és készségfejlesztésre használjuk fel, a tartalomhoz illeszkedően az alábbiak szerint:

- az új ismereteket feldolgozó óra,
- ismeretek rögzítésére szolgáló óra,
- ismereteket szilárdító óra,
- ismétlő óra,
- rendszerező óra,
- összefoglaló óra.

Iskolánk Pedagógiai programja szerint a Magyar nyelv és irodalom területet két külön tantárgyra bontjuk. A magyar nyelv és az irodalom tantárgyakat külön érdemjeggyel értékeljük félévkor és tanév végén.

A specializálódott érdeklődés, és a kialakuló tudás különbségek miatt a 7. és a 8. osztályokban lehetőség szerint matematika tantárgyat évfolyamszintű csoportbontásban tanítjuk. Ezzel lehetőséget teremtünk a lassabban haladók felzárkóztatására és a gyorsabban haladók tudásának elmélyítésére. Ha a létszám lehetővé teszi, három csoportot alakítunk ki az egy évfolyamon lévő két párhuzamos osztályból.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyveket, a taneszközöket a tantárgyat tanító pedagógus választja ki, a szakmai munkaközösséggel egyeztetve. A munkaközösség által összeállított tankönyvlistát az iskolai közösségek fogadják el. A tankönyveket a [KELLO](#) által működtetett rendszerből kell kiválasztani.

A kiválasztáskor elsősorban szakmai szempontokat kell szem előtt tartani:

- A tankönyv tartalma feleljen meg az adott tantárgy tantervének. Legyen összhangban a hozzá szükséges kiegészítő eszközökkel (munkafüzetek, feladatgyűjtemények, stb.),
- Feleljen meg az adott tanulócsoport képességeinek, életkori sajátosságainak.
- Teremtsen lehetőséget a differenciáláshoz, biztosítsa az önálló tanulást, a gyakorlást.
- Szerkesztése legyen igényes, szemléletes, kivitelezése legyen tartós, hogy több éven át is használható legyen.
- A könyvtári tartós tankönyvek hozzájárulnak az ingyenes tankönyvellátás biztosításához.

Általános szabályok

- Az alapelvek hatálya kiterjed a tankönyvjegyzékben nem szereplő valamennyi taneszköze (sport-, rajzeszközök, elektronikus információhordozók, egyéb didaktikai eszközök).
- A taneszközök beszerzéséhez előzetesen a szülők beleegyezését meg kell szerezni abban az esetben, ha a szülőket ez anyagilag érinti.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több éven keresztül használhatók.
- Új taneszközöket abban az esetben lehet bevezetni, amennyiben az javítja az oktatás minőségét.
- A választott taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket tájékoztatni kell és a taneszközök listáját legkésőbb a tanév végi bizonyítvánnyal együtt meg kell kapniuk. A taneszközök beszerzése tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

2.4 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődési különbségek pedagógiai kezelésére törekszünk.

Fokozatosan, játékosan vezetjük át a kisgyermeket az óvodából az iskolába. Kialakítjuk azokat az alapvető szokásokat, amelyek elengedhetetlenek az eredményes iskolai munkához. Célunk az, hogy a gyerekek alkalmazkodási és cselekvési képessége fejlődjön. Működjenek együtt tanáraikkal, társaikkal egyaránt, s örömmel, szívesen jöjjenek iskolába. Fejlesztjük önállóságukat, önkiszolgálásukat: felszerelés kikészítése, táskába pakolás, órarend használata. Törekszünk tanulóink fokozott mozgásigényének kielégítésére, fejlesztjük mozgáskoordinációjukat, mozgáskultúrájukat. Kitartó, rendszeres munkavégzésre szoktatunk, mely során folyamatosan értékelünk, a pozitívumok hangsúlyozásával.

Munkálkodunk a hátrányok csökkentése érdekében, melyek a gyermek eltérő ütemű fejlődéséből, szociális-kulturális környezetéből fakadnak. Gyakran differenciálunk már a feladatok kijelölésében, a segítségadás mértékében, az ellenőrzésben. Fejlesztjük emlékezetüket, megértésüket, javítjuk a hibás nyelvi beidegződéseket. Sokat dicsérünk, jutalmazunk, ezzel is erősítjük a kicsik motivációját. A gyorsabban haladóknak a differenciálás mellett szakkörökön is lehetőségük van további fejlődésre. A lemaradóknak a korrepetálásokon tudunk több egyéni segítséget adni. Az eredményes felzárkóztatás akadályainak felismerése és korai kezelése nagyon fontos munkánk során. Fejlesztő pedagógusunk is segíti ezt a munkánkat. Ha pedagógiai módszerekkel nem tudjuk ezeket kezelni, külső intézmények segítségét kérjük.

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

Mintákat adunk a változatos ismeretszerzéshez, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Fejlesztjük a feladat- és problémamegoldásukat. Fokozatosan kialakítjuk és bővítjük az együttműködésre építő, kooperatív tanulási technikákat. Az olvasás, szövegértés, beszédkultúra, lényegkiemelés fejlesztése elengedhetetlen a sikeres tanuláshoz. Igyekszünk motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárásokat alkalmazni, mindenkit a tőle elvárható legjobb teljesítményre ösztönzünk. Folyamatos egyénhez igazított fejlesztést, megszilárdítást végzünk. A kiemelkedően jó teljesítményeket feltárjuk és fejlesztjük tovább

azokat (versenyek, szakkörök, pályázatok segítségével). A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, a cselekedtetés, a kipróbálás.

Az önművelés igényének felkeltésére törekszünk, az olvasás örömeinek kialakításával, könyvtár, színházi előadás látogatásával. Változatos, gazdag szabadidős tevékenységeket szervezünk. A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását végezzük, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával. Törekszünk arra, hogy egyre többen váljanak a közösség aktív tagjává, reálisan értékeljék önmagukat és társaikat. Az együttműködés értékének tudatosítását végezzük.

A beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő tanulók elfogadására, segítésére szoktatjuk tanulóinkat. Megalapozzuk az alapkészségeket és a szükséges kulcskompetenciákat.

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A tanítási tartalmak feldolgozása során fokozottan figyelünk arra, hogy a 10-12 évesek gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az információszerzési feldolgozási és átadási technikák megismertetését végezzük, az oktatás helyett a tanulásra helyezve a hangsúlyt. Segítünk tanulóinknak, hogy vegyék észre a tantárgyak közötti kapcsolatot, s a szerzett ismereteket integrálhassák. Előtérbe kerül tanulóink kezdeményezése, kreativitása. Önállóságuk fokozatosan növekszik, s cselekvő módon vesznek részt az ismeretszerzésben.

Tovább bővítjük a kooperatív és egyéni tanulási technikák körét. A tanítási órákon differenciálással, csoportbontással, egyéb esetekben korrepetálással, egyéni fejlesztéssel igyekszünk az eredményes felzárkóztatást megvalósítani. A tehetséggondozást szakköri munkával, versenyekre való felkészítéssel, s a tehetséggondozó programba való bekapcsolódással biztosítjuk. A korábbi évek kompetenciaméréseinek a tapasztalatait felhasználva készülünk a következő mérésekre.

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat 7-8. évfolyamán folyó nevelés- oktatás alapvető feladata –a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben– a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Az oktatási folyamatban figyelembe vesszük, hogy a 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás. Korszerű anyanyelvi, matematikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai tudást igyekszünk iskolánkat elhagyó tanulóinknak biztosítani. Legalább egy idegen nyelven tudjanak eredményesen társalogni. Célunk, hogy tanulóink érdeklődésüknek, képességüknek megfelelően tudjanak felkészülni a továbbtanulásra. Ennek segítésére hetedik osztály végén tantárgyi vizsgát tesznek, s felvételi előkészítőket is tartunk több tantárgyból. Pályaválasztási rendezvényekre, nyílt napokra mennek, s próbafelvételit is írnak nyolcadikosaink.

Mozgalmas, színes programokat szervezünk a gyerekek igényei, érdeklődése alapján. Célunk, hogy egyre többen a közösség aktív és alkotó tagjává váljanak. Fontosnak tartjuk, hogy a felelősség jellemezze társas kapcsolataikat.

Biztosítjuk számukra a nemzeti és egyetemes kultúra elemi szintű ismereteit. Törekszünk arra, hogy legyenek képesek ismereteiket önállóan gazdagítani, az információk áradatában tudjanak eligazodni, szelektálni, összefüggéseket meglátni. Az elsajátított tudás értékálló, a kor igényeinek megfelelő legyen. Tudjanak eligazodni a társadalmi és természeti folyamatokban.

Kiemelt célja munkánknak, hogy a gyerekek jussanak el egy olyan szintig ismeretanyagban, készségben, képességben, amely alkalmassá teszi őket a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.

2.4.5 A 7. évfolyamon a HATÁRTALANUL! program feladatainak megvalósítása

A Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat, valamint a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (4) bekezdése alapján a hetedik- évfolyamon határon túli kirándulást szervezünk.

A HATÁRTALANUL! programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése.

A határon túli kiránduláshoz – pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását.

A határon túli kirándulást és az azt követő témanapot *Nemzeti összetartozás-Határtalanul!* címmel sikeres pályázat esetén valósítjuk meg.

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- Az egészségnevelési feladatokat konkrét tevékenységekben megalapozva valósítjuk meg.
- Minden gyermek számára biztosítjuk a lehetőséget arra, hogy egy alkalommal naponta részt vegyen egy testmozgás programban.
- A testnevelés órákon rendszeresen legyen helyes testtartást fejlesztő gyakorlatanyag, illetve légző gyakorlat.
- A testnevelési tananyag egészében érvényesül a gerincízület védelmi szabályainak betartása.
- Minden testnevelési óra jelentsen örömet az eltérő adottságú tanulóknak is.
- A testmozgás program olyan életmód sportokat is tartalmazzon, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (úszás, futás, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda).
- A testmozgás program játékot, táncot, úszás programot is tartalmaz.

Az egészségnevelés céljainak megvalósítása érdekében a tanulók aktivitására építünk. Figyelembe vesszük igényeiket, sajátos érdeklődésüket.

Módszertani sokszínűsége törekszünk (filmek, könyvek, kirándulás, játék, versenyek, túra, rajz, drámajáték stb.).

Programjaink

A munkaközösségek, ISK, szakmai csoportok éves munkaterveikről az iskolánkban hagyományosan működő programokat emeljük ki:

- Különböző sportágakban házi bajnokságok szervezése.
- Őszi, tavaszi kerékpártúra Debrecenben és környékén.
- Őszi, tavaszi természetjárás.
- Részvétel különböző városi szintű sportrendezvényeken.
- Diákolimpia városi, vármegyei, országos szintű rendezvényein való szereplés.
- Játékos sportversenyek megszervezése (óvodások részére).
- Osztálykirándulások, túrák.
- Játékos tömegsport jellegű rendezvények.
- Osztályok közötti farsangi váltóverseny.

Egészségügyi ismereteket közvetítő, egészségmagatartást fejlesztő programok:

- Rajzpályázatok – kiállítások (az egészséges életmód népszerűsítésére).
- Vöröskeresztes, elsősegély-nyújtási alapismeret vetélkedő.
- Meghívott előadók ismeretterjesztő előadásai (bűnmegelőzés, drogprevenció, egészségügyi felvilágosító, elsősegély-nyújtási előadás).
- Egészségügyi intézmény látogatása.
- Tantárgyi vetélkedők.

A programok felelőseit, végrehajtóit, a határidőket a munkatervek tartalmazzák.

2.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elve, és a pedagógusválasztás szabályai

Csoportbontás:

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk a köznevelési törvénynek megfelelően az idegen nyelvet és az informatikát az előírt létszám esetén. A specializálódott érdeklődés, a pályaorientáció érdekében a (szaktanárok véleménye alapján) a kialakuló tudási különbségek miatt lehetőség szerint a 7. és a 8. osztályokban a matematika tantárgyat csoportbontásban taníthatjuk. Ezzel esélyt teremtünk a lassabban haladók felzárkóztatására és a gyorsabban haladók tudásának elmélyítésére. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő

jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, az egyéni foglalkozásra és tanulók tudásának megalapozására.

2.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az Nkt 4.§ (1.s, 2. és 12.) meghatározza a sajátos nevelési igényű, és a „kiemelt figyelmet igénylő gyermek” fogalmát. A 20/2012. EMMI rendelet 6§ (c) előírása a pedagógiai program részeként határozza meg a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet.

Intézményünkben az iskolai folyamatok sorában kiemelkedően fontos tényező a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.

A pedagógiai munka követelménye a feltételek és lehetőségek biztosítása a tanulók képességének és tehetségének kibontakoztatásához.

A pedagógusnak segítséget kell nyújtania a tanuló számára születési, családi, vagyoni vagy bármely okból adódó hátrány leküzdéséhez.

Segítjük a roma tanulók beilleszkedését, az etnikai helyzetükből adódó hátrányokat differenciált bánásmóddal csökkentjük.

Feladatunk, hogy közreműködjünk a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Feladatunk továbbá, hogy a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassuk, a szülőt figyelmeztessük, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tartunk szükségesnek.

Az esélyegyenlőség megteremtéséhez a pedagógiai munka mellett szükség van a szociálpolitikai intézmények, tevékenységi rendszerek teljes összefogására.

2.8 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái

Az egész éves állandó tanórai ellenőrzés nagy jelentőségű. A tanár, tanuló, szülő így látja a folyamatos előrehaladást, a nehézségeket. Fontos, hogy az értékelés serkentő, előremutató legyen. Célszerű kidolgozni évfolyamonként egy-egy tantárgyból egységes minimumkövetelményt tartalmazó dolgozatokat.

2.8.1 Az értékelés alapelvei, célja

- Módszerét a sokszínűség jellemezze, jelenjen meg a diagnosztikus, a formatív és a szummatív módszer egyaránt.
- Legyen tervezett, rendszeres és igazságos, ne okozzon fölösleges feszültséget.
- Adjon visszajelzést a tanuló fejlődéséről és hiányosságairól, jobb munkára ösztönözzön.
- A szaktanárok év elején közlik a tanulókkal a tantárgyak követelményeit, ismertetik a számonkérés formáit, a félévi és év végi minősítés szempontjait, a magatartás és a szorgalom minősítési rendszerét, a továbbhaladás feltételét.
- Az értékelés nem lehet megtorló.
- A tanuló személyiségének fejlesztését, az önértékelés képességét szolgálja.
- Eredményesen közvetítse iskolánk kultúrát közvetítő feladatát.

2.8.2 Az értékelés formája

Személyes, szóbeli értékelés formája:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács- és ötletadás tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- lezáró (témazáró, félévi, év végi) osztályzatok megvitatása tanárokkal és diákokkal,
- a magatartás és szorgalom elbírálása tanárokkal és diákokkal megvitatva,
- a tanórán kívüli foglalkozások, programok (kirándulások, színház- és mozilátogatások, rendezvények stb.) értékelése,
- a szülői értekezleteken és fogadó órákon a tanuló értékelése,
- iskolarádióon keresztül (versenyeken elért eredmények ismertetése),
- tantestület, ill. diákság előtti igazgatói értékelés.

Írásbeli, szöveges értékelés formája:

- alsó tagozatban szöveges értékelést végzünk 2. osztály első félévéig,

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény, dicséret, elmarasztalások beírása az elektronikus ellenőrzőbe/naplóba,
- értesítés a mulasztás következményeiről,
- értesítés a várható bukásról az osztályozó értekezlet előtt egy hónappal (a szaktanár információja alapján az osztályfőnök feladata),
- külső felkérésre készített vélemények, minősítés (pályázatok, tanulmányi versenyek, gyermekvédelem, rendőrség, bíróság).

A szülők értesítése elsősorban az elektronikus ellenőrző könyvön keresztül történik, indokolt esetben ezt felválthatja a hivatalos, iktatott levél.

Tanulóink minden iskolai munkáját értékelni kell valamilyen formában.

2.8.3 Az értékelés eszközrendszere

- Alsó tagozatban szöveges értékelést végzünk 2. osztály első félévéig, év közben pontokat, jutalomkártyákat adunk és szövegesen értékelünk.
- A második osztály második félévétől a tanuló tudásának értékelése és minősítése érdemjeggyel történik (egyől ötig).
- A kimagasló teljesítmény év végén dicséretes ötösnek felel meg, melyet a bizonyítvány megjegyzés rovatában az érintett tantárgyak felsorolásával rögzítünk.
- Szóbeli és írásbeli dicséret, és figyelmeztetések.

2.8.4 Az értékelés típusai

Diagnosztikus értékelés, mely tájékoztatást ad a tanulók tudásáról egy nagyobb anyagrész előtt. Ezáltal megválaszthatók a tanítás stratégiái, módszerei, tanulócsoportok alakíthatók ki. Tanév közben korrekcióra ad lehetőséget.

Formatív értékelés célja, a hatékony tanítás segítése, a tanulási hibák, nehézségek differenciált feltárása.

Szummatív értékelés lehetőséget ad a tanulási folyamatok befejező szakaszainak összegzésére, záró minősítésére.

2.8.5 Számonkérés formái és gyakorisága, az ellenőrzés alapelvei

- A számonkérés formája tantárgyanként a szaktanár által megválasztott módon történik. Pl.: szóbeli felelet, írásbeli dolgozat, teszt, témazáró dolgozat, önálló esszé írása, kiselőadás készítése, gyakorlati alkalmazások.

- Az értékelés gyakorisága a tantárgy óraszámától függ. A heti egy-másfél órás tantárgyaknál félévenként minimum három, a két, vagy több órás tantárgyaknál félévenként minimum öt osztályzat szükséges.
- A szaktanárok év elején közlik a tanulókkal a tantárgyak követelményeit, ismertetik a számonkérés formáit, a félévi és év végi minősítés szempontjait, a továbbhaladás feltételeit.
- Lehetőség szerint, és a tantárgy jellegétől függően az írásbeli munkák értékelése mellett törekedni kell a szóbeli feleletek számának növelésére.
- Témazáró dolgozatok, feleletek után indokolt esetben javításra van lehetőség a szaktanárral egyeztetett időpontban és módon.
- Egy-egy osztályba újonnan érkező, valamint hosszabb betegség után visszatérő tanulók számára a hiányosságok pótlására türelmi időt kell adni.
- Témazáró nagydolgozat egy-egy osztályban ugyanazon a napon maximum két tárgyból lehetséges. A témazáró időpontját a tanulókkal előzetesen közölni, illetve az elektronikus naplóban rögzíteni kell.
- Minden új tantárgy- és tanárváltás esetén tanulóink teljesítményének értékelésekor az első hónapban lehetőleg a pozitívumok kiemelésével értékeljük.
- A 2. osztály második félévétől minden tantárgyi teljesítményt a hagyományos ötfokozatú skála érdemjegyeivel osztályozunk, de nem osztályozzuk az osztályfőnöki órákon feldolgozott műveltségi területeket.
- A tanórai aktivitást is értékelhetjük osztályzattal.
- Az osztályozási folyamatba, a magatartás és szorgalom minősítésébe aktívan bevonjuk a tanulókat, mert ez fejleszti erkölcsi ítélőképességüket és önkontrolljukat.
- Az osztályzatokat a tanár az osztályzat keletkezésekor közli a tanulókkal, szóbeli magyarázatot is fűz hozzá, és az osztályzatokat rögzíti az elektronikus naplóba.
- A témazáró dolgozatok és az iskolai dolgozatok érdemjegyei nagyobb hangsúlyt kapnak a félévi és év végi osztályzatok megállapításakor.
- A félévi és év végi osztályzatok az év közben szerzett érdemjegyekből tevődnek össze. Az év végi osztályzatba mindkét félévben szerzett érdemjegyek számítsanak be, de a második félév teljesítménye nagyobb hangsúlyt kap. A folyamatos fejlődés figyelembe vétele jelentős az év végi osztályzatok alakulásánál.
- A félévi és év végi osztályzatokat a tanulókkal megvitatjuk, a javasolt osztályzatokat az osztályozó konferencia előtt két nappal a szaktanár az elektronikus osztálynaplóban rögzíti. Abban az esetben, ha ez az osztályzat nincs összhangban a

tantárgy helyi tantervében rögzített követelményével, illetve a tanuló tanév során szerzett érdemjegyeivel a munkaközösség-vezető vagy az osztályfőnök a szaktanárral beszélgetést kezdeményez. Ha az osztályozó konferenciáig nem születik a tanuló javára történő megegyezés, az osztályzatot a nevelőtestület állapítja meg.

- A félévi osztályzat (alsó tagozatban a 2. osztály első félévéig az írásbeli szöveges értékelés) az elektronikus ellenőrzőbe/naplóba is bekerül, melyet nyomtatott formában is megkap a tanuló.
- A nyolcadikosok decemberben „Teszteld tudásodat” próbafelvételin adhatnak számot ismereteikről. Ezekről a helyi vizsgákról az autista tanulóink felmentést kapnak.

2.9 Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. Ezen jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbjénél szükséges a rendszeres **házi feladat**.

A házi feladat lehet:

- szóbeli,
- írásbeli,
- IKT eszközökkel készített munka.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- 1.) A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, illetve a logikus gondolkodás kialakulásának és fejlesztésének segítése.
- 2.) Általános alapelvként fogadjuk el, hogy az első-negyedik évfolyamon a tanulók nem kapnak otthoni munkavégzésre sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot. A gyakorló feladatokat az iskolában önálló tanulási foglalkozásokon pedagógus irányításával készítik el. A hétvégére és a tanítási szünetekre vonatkozóan ettől eltérően dönthetnek a tanítók, ha azt az órarend, a témakör, vagy a tanuló témakörben való jártassága ezt

indokolja. Az így feladott házi feladat mennyisége nem lehet több a szokásos (egyik óráról a másikra megtanulandó vagy elvégzendő) feladatoknál.

- 3.) Ötödik-hatodik évfolyamon a szóbeli és írásbeli házi feladatok mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy az annak elvégzésére fordítandó együttes idő ne haladja meg a másfél tanórányit.
- 4.) Hetedik-nyolcadik évfolyamon a szóbeli és írásbeli házi feladatok mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy az annak elvégzésére fordítandó együttes idő ne haladja meg a két tanórányit.
- 5.) A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- 6.) A szaktanároknak a házi feladatok meghatározásakor figyelembe kell venniük az iskolai és iskolán kívüli rendezvényeket.
- 7.) A hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt ki kell adni.
- 8.) A tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot.
- 9.) A házi feladatot nem lehet felhasználni az időhiány miatt, az óráról kimaradt új ismeretek feldolgoztatására. A feladatokban lehet érvényesíteni a tanulók differenciált foglalkoztatását.

A házi feladatok ellenőrzése:

- 1.) A szóbeli házi feladat ellenőrzése legtöbbször szóbeli felelet formájában történik.
- 2.) Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.
- 3.) A házi feladat el nem készítése szankciót von maga után, melyet a Házirend 6.2. pontja tartalmaz.

2.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egyszer a törvényi előírások szerinti évfolyamokon és időintervallumban. A felmérés a *NETFIT fittségmérési* rendszert alkotó tesztekből, a helyi adottságokat figyelembe véve történik.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősíteni tudják, az évente kapott eredményeket a NETFIT online informatikai

rendszerbe rögzítik. Az itt kapott kódokat a szülők és a tanulók tudomására hozzák, akik az online rendszeren keresztül saját, jelszóval védett oldalukon tájékozódva is kapnak tanácsot, illetve a testnevelők segítségét kérve is tudnak egészségi állapotuk javítása érdekében cselekedni.

Az alkalmazott fittségi profilok, tesztek:

- 1.) Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI) mérése.
- 2.) Testmagasság mérése.
- 3.) Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék.
- 4.) Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás mérése.
- 5.) Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége mérése.
- 6.) Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok erejének és nyújthatóságának mérése.
- 7.) Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomerejének mérése.
- 8.) Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító erejének mérése.
- 9.) Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony erejének mérése.
- 10.) Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatóságának, csípőízület mozgásterjedelmének mérése.

Gyógytestnevelésre utalt, valamint sajátos nevelési igényű illetve autista tanulók esetében a testnevelő a fent felsorolt mérési tesztek kiválthatja az alábbi tesztekkel (saját megítélése alapján):

- 1.) Haskörfogat mérése.
- 2.) Egymérföldes gyalogló teszt.
- 3.) YMCA fellépő teszt.
- 4.) 10 m ingafutás teszt.
- 5.) Célpulzuszóna teszt.
- 6.) Függés hajlított karral teszt.
- 7.) Ülésből feltolás teszt.
- 8.) Fekvenyomás teszt.
- 9.) Súlykitolás egy kézzel teszt.
- 10.) Egyensúlyi teszt.
- 11.) Módosított Thomas-teszt.
- 12.) Módosított Apley-teszt.

A mérés célja:

- Többszörös differenciált fejlesztés az életkori sajátosságoknak megfelelően.
- Az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése egészségmegőrző, egészségjavító szerepének népszerűsítése, tudatosítása az iskoláskorúak körében.
- A tanulók egészség szempontú fizikai állapotának számszerűen is kifejezhető megbecslése, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezése, elemzése, viszonyítás a követelmény-értékekhez.
- A tanulók fejlettségének feltárása, a terhelhetőségi szint, az esetleges hiányosságokkal kapcsolatos teendők meghatározása.
- A jól terhelhető sportolni vágyó tanulók feltárása, igényeik és helyi lehetőségeik figyelembe vételével az élsport felé irányítása.
- Mozgósítás a tudatos és rendszeres testedzésre.

A mérés rendje:

- A motorikus próbákban elért iskolai teljesítményeket a kötelező országos adatszolgáltatáshoz is biztosítjuk.
- A fizikai állapot felmérését az 5.-8. osztályokban mérjük.
- Az elért eredmények pontszámokká alakításával minősíthető (egészségzóna, fejlesztés szükséges, fokozott fejlesztés szükséges) a tanulók teljesítménye, amely csak a tájékoztatást szolgálja. A minősítés osztályzatszerű értékelésre nem alakítható át!
- A fizikai állapotmérés dokumentálása az MDSZ <https://www.netfit.eu/login2.php> honlapon, a testnevelők által történik, a tanulók kódjai alapján.

2.11 A tanulók ellenőrzésének, értékelésének az elvei

2.11.1 Az értékelés rendje

A jól átgondolt ellenőrzési, értékelési rendszer a pedagógiai munka fontos része, az iskolai célok valóra váltásának egyik eszköze. Az ellenőrzés, annak elemzése, majd értékelése visszajelzést ad oktató és nevelő munkánk eredményességéről, hatékonyságáról.

Iskolánkban fontosnak tartjuk, hogy az ellenőrzés, értékelés:

- Legyen folyamatos, kiszámítható és tervszerű.
- Segítse elő a rendszeres munkavégzést és felelősségtudat kialakítását.
- Legyen konkrét, gyerek, felnőtt számára egyaránt elérhető.
- Tárja fel a hibák okait, támaszkodjék a pozitívumokra.
- Törekedjék objektivitásra, igazságosságra, méltányosságra.

- Serkentsen további erőfeszítésekre, tartsa életben az egészséges munkakedvet.
- Legyen nyilvános (a nyilvánosság fórumait az érintettek köre meghatározhatja).
- Léghőre legyen barátságos.

A tanórák és az iskolai foglalkozások ellenőrzése

Középpontban a tanulók tudásszintje, a tananyag elsajátításának mélysége, s maga az a munka áll, amelyet a tanuló végez az elsajátításban és alkalmazásban.

Az ellenőrzésnek folyamatosnak kell lennie, így a részmegfigyelések összegzése adja az elvégzett munka értékelését.

A tanórák ellenőrzését az igazgató, igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezető és az adott osztály osztályfőnöke végezheti, lehetőség szerint előre egyeztetett időpontban.

Az órák látogatását előzze meg az, hogy az ellenőrzést végző tájékozódik a tantervi követelményekről. Előre összeállított ellenőrzési szempontok alapján végezze ellenőrző tevékenységét. Látogatás után történjen meg a szaktanárral együtt a tanóra elemzése is.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

Az iskolai nevelő és oktató munka egyik fontos feladata a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzése és értékelése. Az értékeléssel a tanuló személyiségét fejlesztjük, s kialakítjuk az önértékelés képességét.

Az egész éves állandó tanórai ellenőrzés nagy jelentőségű. A tanár, tanuló, szülő így látja a folyamatos előrehaladást, a nehézségeket. Fontos, hogy az értékelés serkentő, előremutató legyen. Az előírt követelmények teljesítését a szaktanárok, az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően:

- szóbeli felelet,
- írásbeli munka vagy
- tanórai tevékenység alapján ellenőrzik, értékelik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

2.11.2 Az ellenőrzés formái

Az **ellenőrzésnek**, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két feladata van:

- Rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra.
- Tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.

Szóbeli számonkérés:

- *feleltetés*: a leggyakoribb forma. Ilyenkor általában a napi tananyag ellenőrzése történik. A 2. évfolyam 2. félévétől feleltetéskor érdemjeggyel kell kifejezni a tanári értékelést, amely az elektronikus naplóba kerül beírásra;
- *beszélgetés*,
- *kiselőadás*, stb.

Írásbeli számonkérés:

- *Témazáró*: egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés. A tantárgyi tanterveknél megtalálható, hogy konkrétan hány témazáró lesz az év során. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően.
- *Dolgozat*: kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tantervek másként nem rendelkeznek.
- *Írásbeli felelet*: egy-két leckét számon kérő írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik, és a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát, ha másként nem rendelkezik a tantárgyi tanterv. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos.

2.11.3 A tanulmányi munka értékelése 2. évfolyam félévéig

Az órai értékelés folyamatos, ami történhet szóban és írásban.

A szóbeli értékelés lehet:

- dicséret, jutalomkártya, biztatás, elmarasztalás.

Az írásbeli értékelés:

- pontokkal, csillagokkal, nyomdával, százalékokkal, érdemjegyekkel és szövegesen történik.

Tanulóink minden iskolai munkáját értékelni kell valamilyen formában. Az alsó tagozatban szöveges értékelést végzünk 2. évfolyam első félévéig. Az 1. évfolyamon félévkor, év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítést kell végezni. Ez a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap:

- az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét;
- fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket;

- javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Mentesítés az értékelés alól

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, állapota szükségessé teszi a jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást engedélyez.

Ha a tanulót mentesítették az értékelés és minősítés alól:

- Az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be.
- Az előkészítő évfolyam során a tanuló játékos felkészítés keretében készül az iskolai követelmények teljesítésére.
- Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

2.11.4 A tanulmányi munka értékelése 2. évfolyam második félévétől

A 2. évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon a tanuló tanulmányi munkájának értékelésénél és minősítésénél az érdemjegyek, osztályzatok a következők: *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)*.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti. A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak az előző értékelés óta.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét:

- tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az érdemjegyekről és az osztályzatokról a tanulót és szülőjét értesíteni kell. A szülők értesítése elsősorban az elektronikus ellenőrzőn keresztül történik, indokolt esetben ezt felválthatja a hivatalos, iktatott levél.

Az iskolai osztályzatról a tanulót és szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesítjük.

A kimagasló teljesítményt félévkor és a tanév végén dicséretes ötössel értékeljük. A tantárgyi dicséretet a bizonyítvány megjegyzés rovatban kell feltüntetni. Amennyiben a tanév végén legalább öt tantárgyból dicséretet kapott a tanuló, nevelőtestületi dicséretben részesül. Ezeken kívül év közben szóbeli és írásbeli dicséretetek és figyelmeztetések adhatók.

Tanulóink minden iskolai munkáját, tevékenységét értékelni kell valamilyen formában.

Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel, osztályzatokkal történő értékelés alól, és helyette szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.
- a gyakorlati képzés kivételével egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés, minősítés alól.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az 1. évfolyam megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismételt évfolyamról nem kap bizonyítványt.

2.12 A magatartás és a szorgalom értékelésének és minősítésének elvei

A tanuló további fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és a szorgalom értékelése, osztályozása. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-8 évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) minősítéseket, érdemjegyeket, osztályzatokat alkalmazzuk.

Alsó és felső tagozaton negyedévente történik a magatartás minősítése. Alsó tagozaton a heti értékeléseken (pontokkal) is rendszeresen véleményezzük tanulóink heti viselkedését.

2.12.1 A magatartás értékelésének és minősítésének elvei

A tanulók értékelésénél a következő szempontokat tartjuk szem előtt:

- A házirend és más iskolai előírások, valamint általános viselkedési normák betartása.
- Magatartás a tanórákon, tanulmányi programokon, iskolai szervezésű egyéb rendezvényeken.
- A tanulmányi munkához való általános hozzáállás.
- Részvétel a közösségi, sport és kulturális munkában.
- Kapott iskolai dicséret és elmarasztalások.

Példás (5) az a tanuló, aki

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait képességei legjavát nyújtva teljesíti,
- önként vállal feladatokat, és azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen,
- segítőkészen viselkedik,
- az osztály- és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetet,
- az iskolán kívüli magatartása is példamutató.

Jó (4) az a tanuló, aki

- a házirendet betartja,
- tanórán az elvárásoknak megfelelően viselkedik,
- feladatait a képességeinek megfelelően látja el,
- ritkán vállal önként feladatokat, de olyankor a rábízottakat lelkiismeretesen teljesíti,
- az osztály- vagy iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- az iskolán kívüli magatartása ellen nincs semmi kifogás.

Változó (3) az a tanuló, aki

- a házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- többször fegyelmezetlenül viselkedik a tanórán,
- feladatait nem a képességeinek megfelelően teljesíti,

- előfordul, hogy magatartása társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva, ezért időnként kifogásolható,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- osztályfőnöki figyelmeztetője, vagy több szaktanári figyelmeztetése van az ellenőrzőjében,
- iskolán kívüli viselkedése időnként kifogásolható.

Rossz (2) az a tanuló, aki

- a házirend előírásait sorozatosan vagy súlyosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik, ezzel károsan hat a közösségre,
- megjegyzéseivel, közbeszólásaival akadályozza az iskolában folyó nevelést, oktatást,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki intő, rovó vagy ennél magasabb fokú büntetése,
- iskolán kívüli helytelen magatartásával intézményünk rossz hírét kelti.

2.12.2 A szorgalom értékelésének és minősítésének elvei

A szorgalom érdemjegye nem tükrözheti csak a tanuló eredményességét. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességeihez, eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

A tanulók szorgalmát a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök minősíti az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt a végső osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba is be kell írni.

A tanulók szorgalmának értékelésénél az 1-8 évfolyamon példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) minősítéseket, érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazunk.

Az 1-8 évfolyamokon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök negyedévente érdemjegyekkel értékeli. Alsó tagozaton a heti értékeléseken is rendszeresen végezzük a szorgalom minősítését, melyet pontokkal jelölünk.

A tanulók szorgalmának értékelésekor figyelembe kell venni az alábbiakat:

- a tudás megszerzésének igénye,
- milyen viszonyban van a tanuló képességeivel és adottságaival a teljesítménye,
- önállóság, rendszeresség a tanulmányi munkában,
- az egyes tárgyak tanulásához való viszony,
- a tanórákra való felkészülés, órai aktivitás,
- plusz tevékenységek.

Példás (5) az a tanuló, aki

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen végzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi (kutató- és gyűjtőmunka),
- munkavégzése pontos, megbízható, mert önmagával szemben igényes,
- tanórán kívüli versenyeken, foglalkozásokon önként vesz részt,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket órákra rendszeresen elhozza,
- a tanítási órákra legjobb képességei szerint, pontosan felkészül, ott figyel,
- érdeklődik, és erre ösztönzi társait is,
- társainak segít a tanulásban.

Jó (4) az a tanuló, aki

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórai munkába bekapcsolódik, többnyire aktív,
- képezi önmagát,
- többletfeladatot, versenyeken, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, aki

- tanulmányi teljesítménye elmarad a képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,

- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, megbízhatatlan, többnyire csak biztatásra, felügyelettel dolgozik,
- a tanítási órákon inkább passzív, önellenőrzése hiányos.

Hanyag (2) az a tanuló, aki

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkáját érdektelenség, közöny jellemzi,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- nem készül fel a tanítási órákra, megbízhatatlan, önállótlan,
- passzív, rendetlen, hanyag munkájával másokra is rossz hatással van,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.

A minősítéssel mindig a személyiség fejlődését értékeljük.

2.13 Az autista csoportok pedagógiai programja

A debreceni önkormányzat a 2011/2012-es tanévtől rendelte el iskolánkban az ép intellektusú autista tanulók nappali rendszerű, általános iskolai nevelését-oktatását. Az ide kerülő tanulók teljes integrációja a többségi osztályokban nem valósítható meg, így számukra kis létszámú osztályokat, (autista csoportot) hoztunk létre, melyben a tanulókat osztályfokok szerint helyeztük el. Oktatásukat nevelésüket gyógypedagógusok, tanítók, szaktanárok és gyógypedagógiai asszisztensek látják el lelkiismeretes, magas színvonalú munkával. Iskolánk lokális, szociális, részleges és teljes integrációs lehetőséget biztosít az autista tanulók számára. Gyógypedagógusaink lehetőségeikhez mérten alternatív módszereket, speciális eszközöket alkalmaznak a fejlesztés hatékonysága érdekében. A tanulók a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján kerülnek iskolánkba. Fejlesztésüket az általuk meghatározott fejlesztési feladatok szerint végezzük.

Iskolánk a Hajdú-Bihar vármegyében élő, gyermekkori autizmus tüneteit mutató gyermekeket fogadja.

2.13.1 Az autizmusról

Az autizmus az idegrendszer korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az autizmus az egész személyiséget átható pervazív fejlődési zavar. Lényege a *társas viselkedés károsodása* (kapcsolatkialakítás nehézsége, nem észleli megfelelően a többi ember érzéseit, nem érti a szociális elvárásokat), a *kommunikációs képességek károsodása*. A beszéd gyakran nem kommunikációs célú, az őt érdeklő témáról monológ formában beszél. A gesztus és a mimika használata nem megfelelő (pl.: nem tart szemkontaktust). Nem alakul ki a fantáziadús szerepjáték, az érdeklődés, a játék beszűkült (pl.: tárgyakat sorba rendez, pörget, egy-egy szerepjáték elemet ismételtet, stb.). Az autista személy gyakran ragaszkodik az azonossághoz, a megszokott rutinhoz. Gyakoriak a sztereotip mozgások (pl. kezekkel "repdesés", ütögetés, hintázás). Az *érzékelés területén*: Gyakori az eltérő érzékelés. A tapintás túlérzékenysége következtében nem szereti, ha megérintik, vagy nem viseli el, ha piszkos lesz a keze. Csökkent lehet a fájdalomérzet. A hangokra közömbösen, esetleg túlérzékenységgel reagálhat. Gyakoriak az étkezési és alvászavarok (pl. extrém mértékű válogatás, éjszakai nem alvás). Alacsonyabb intelligenciaszint, értelmi fogyatékoság vagy szórt, egyenetlen teljesítmény gyakran társul az állapothoz. Bizonyos készségekben, amihez nem kell szociális érzék, kiemelkedő képesség is előfordulhat. Gyakoriak a hangulati élet zavarai (pl. ok nélküli sírás, nevetés, túlzott féltelmek.). Súlyos esetben önagresszió is előfordul (pl. kézharapás, fej veregetése). Az alapvető deficitiek egész életen át megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. A tünetek változatossága mellett a tanuló autizmusának súlyossága széles skálán szóródik. Új helyzetben, váratlan események, körülmények hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. Az autista tanulók fejlesztésének célja az egyéni képességek fejlesztése, a felnőttkori szociális adaptáció, az önállóság feltételeinek megteremtése.

Az autista tanulók a tanítás, illetve a hagyományos tanítási módszerek és tervezés módosítása szempontjából kiemelkedő jelentőségű tulajdonságai:

- A másik személy szándékának, érzéseinek, gondolatainak, szempontjainak (pl. az információátadás szándékának) meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya. Legsúlyosabb esetben képtelenség arra, hogy az embereket, mint a valóság egyéb elemeinél fontosabbakat, a tárgyaktól megkülönböztesse.
- A szociális megerősítés jutalomértékének, illetve a belső motiváltságnak - gyakran teljes - hiánya. Többnyire nagyon kevés vagy szokatlan dolog okoz számukra örömet.

- A beszéd korlátozott megértése, még látszólag jó beszédprodukciónak mellett is, amelyet nehezítenek a beszéd érzelmi, társas viselkedési sajátosságai, mint pl. a hanghordozás.
- Egyenetlen képességprofil, pl. a szigetszerű ismeretek, képességek és az önellátás vagy a mechanikus és a személyes memória közötti szakadékszerű különbség.
- Hiányzó vagy korlátozott belátás, pl. saját tudásával, az ismeret forrásával, módjával, a szubjektív jelentőséggel kapcsolatban.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet:

- A megfelelő szintű vizuális információ általában jól értelmezhető.
- Tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Jobb mechanikus memória.
- Megfelelő környezetben, érdeklődésének megfelelő témáknál koncentráció, kitartás.

Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a tanítás során:

- Az érzékszervi ingerfeldolgozás zavarai (hallás, látás, fájdalom stb.).
- Figyelemzavar gyakorisága.
- Az utánzási képesség kialakulásának hiányosságai.
- Ingerfeldolgozási, vizumotoros koordinációs problémák.
- Tér-időértelmezés interiozációjának gyengesége, esetleg hiánya.
- Analízis (sorrendiség)- szintézis műveleteinek problémája.
- A lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás deficitje.
- Az általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának sérülése.
- Emlékezetfelidézési problémák (speciális szociális tartalmaknál és személyes élményeknél).
- Ismert tananyagban váratlan nehézség felmerülése szociális elem bevezetésével vagy új körülmények közötti alkalmazás során.
- A feladat céljának nem értése, reális jövőre irányultság hiánya.
- A szimbolikus gondolkodás (pl. játék) fogyatékosága.
- A valóság téves értelmezése, felfogása.
- Realitás és fantázia összetévesztése.
- A szóbeli kérések, közlések félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többrészes utasítások esetén.
- Képességek, ismeretek önálló változatos alkalmazásának hiánya (még beszédhasználatban is).

- Gyermekközösségben áldozattá, illetve bűnbakká válás, más esetekben szociálisan a helyzetnek nem megfelelő viszonyulás a kortársakhoz.
- Szabadidőben passzivitás, kudarcokból eredő viselkedésproblémák megjelenése.
- Félelmek, fóbiák, szorongás.

2.13.2 Az autista tanulók fejlesztésének alapelvei, célja, feladata, módszerei

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális-, kommunikációs- és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitáció fontos a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag elsajátítása speciális, a gyerekek szükségleteihez, tanulási sajátosságaihoz alkalmazkodó módszerek segítségével történik.
- A fejlesztésben való továbblépéskor csak azokra az ismeretekre, készségekre alapozhatunk, melyeket a tanuló folyamatosan gyakorol.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, és probléma-megoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség alkalmazhatósága a való életben.
- Míg a neurotipikus gyermek spontán, ösztönösen képes elsajátítani és alkalmazni nagy mennyiségű információt, addig az autista gyermek fejletlen/hiányzó készségei, képességei miatt nem képes erre. Ezért a tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell.
- A kognitív viselkedésterápiás, fejlesztési- és tanítási célokat a fenti szempontok alapján fontossági sorrendben kell értelmezni, és e szerint kell a tervekbe iktatni.
- Nevelési céljaink, kitűzött feladataink megvalósításakor az általános pedagógiai nevelési módszereket alkalmazzuk, figyelembe véve tanulóink sérülésspecifikus jellemzőit, sajátos nevelési szükségleteit.

2.13.3 Az autista tanulók fejlesztésének szakaszai

Az autista tanulók iskolai fejlesztését a szociális-kommunikációs készségek fejlesztése és a rugalmasabb viselkedés-repertoár kialakítása határozza meg. Az iskolai fejlesztés pedagógiai

szakaszai általában módosításokkal egyeznek meg a NAT-ban és a helyi tantervünkben rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal. A módosításokat a gyógypedagógusok által elkészítendő egyéni fejlesztési tervekben kell meghatározni a gyermekek egyéni szükségleteinek, fejleszthetőségének megfelelően. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell a tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A jó értelmi és nyelvi képességekkel rendelkező tanulók esetében előfordulhat, hogy az egyes műveltségi területeken meghatározott tartalmak jelentős részét a NAT-ban és a helyi tantervünkben meghatározott életkorban képesek elsajátítani. Ezekben az esetekben egyéni fejlesztési terv alapján a szociális-kommunikációs és a speciális kognitív készségek párhuzamos fejlesztése szükséges.

A fejlesztés üteme és a tanuló továbblépési lehetősége függ a fejlődés mért eredményeitől, azaz a gyermek képességeitől és a szakszerű képzés intenzitásától.

Az autista tanulók fejlesztésének pedagógiai szakaszai:

- Első szakasz, melynek fő célja a habilitáció. A gyermek formális és informális megfigyelésének tapasztalataira alapozva, egyénre szabott tervre épül. Az egyéni fejlesztési terv meghatározza a fejlesztés céljait, feladatait, tartalmát.
- Második szakasz, melynek célja az elsajátított ismeretek bővítése és a változatos aktivitásokban való minél önállóbb részvétel iskolai-, otthoni- és egyéb iskolán kívüli környezetben.
- Harmadik szakasz, melynek célja a felnőtt korban egyénileg elérhető legmagasabb szintű adaptáció, önállóság és munkavégző képesség elérésének megalapozása.

2.13.4 Módszerek és konkrét eljárások a tanulók fejlesztésében

A nevelés, fejlesztés egyéni tervezése komplex képességvizsgálat után történhet.

Speciális módszerek:

- Segédeszközökkel berendezett környezet és eszköztár kialakítása.
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezeten belül és személyek között.

- A szociális fogyatékkal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás, stb.).
- A tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértetése fontos tanítási cél.
- A fejlesztésben, tanításban és a viselkedés-problémák kezelésében alapvető kognitív viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.
- A fejlesztés csoportos illetve kiscsoportos formában történik.
- A kompetenciánk határain túlmutató esetekben felajánljuk a szülőknek szakemberek és a különböző terápiás gondozásra jogosult intézmények segítségét.

Iskolánkban az autista tanulók – amennyiben szükséges – összevont osztályokban tanulhatnak. A csoportösszevonásoknál elsődleges szempont a létszám és az, hogy az összevont csoportokban ne legyen 1-2 évfolyamnál nagyobb különbség a tanulók között.

Habilitációs foglalkozások:

A heti kötelező tanórákon túl tanulóinknak gyógypedagógiai célú habilitációs tanórai foglalkozásokat szervezünk.

A habilitációs foglalkozásokat gyógypedagógus vezeti.

A habilitációs foglalkozások célja a személyiség biztonságérzetének megteremtésével, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a legoptimálisabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.

A habilitáció tervszerű tudatos fejlesztési folyamat, amely átfogja az általános iskola minden évfolyamát.

A fejlesztés csoport-, illetve osztálykeretben történik, egyéni fejlesztési tervek alapján. Az egyéni fejlesztési terv tervezésénél figyelembe kell venni a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakvéleményét, illetve minden más, a gyermek megelőző életszakaszából származó diagnózist, véleményt, valamint a gyógypedagógus megfigyeléseit és kiegészítő vizsgálatait is.

Az egyes területekhez rendelt tartalmak a fejlesztendő képességek fejlődési útja, módja, kialakulásának időtartama mindenkor a tanulók egyéni, haladási, fejlődési tempójának függvénye.

A habilitációs foglalkozásokon a gyógypedagógus a funkcionális képességeket fejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja a tanulók iskolai előmenetelét.

A fejlesztő, habilitációs foglalkozások szervezeti formája:

- tanórai keretek között,
- fejlesztő foglalkozásokon.

A fejlesztő, habilitációs foglalkozás szervezeti kerete: osztálykeret. A fejlesztő, habilitációs foglalkozás órakerete:

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
heti óraszám	10	10	10	11	11	11	12	12

Terápiák

A habilitációs tevékenység közös céljai és feladatai a fejlődés elmaradás és az akadályozottság miatt hiányzó funkciók, készségek és ismeretek pótlólagos kialakítása, fejlesztése, a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.

A távlati cél a társadalomba, illetve csoportba való minél jobb beilleszkedés, alkalmazkodás, a kommunikációs képesség, az önállóság kialakítása az egyén által elérhető legmagasabb fokon. A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek fejlettségi szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése. Ennek alapja a szociális, kommunikációs és egyéb kognitív készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása és fejlesztése. Szükség van a különböző szociális helyzetekbe való beilleszkedés és viselkedések, illetve a mindennapi gyakorlati életre felkészítő ismeretek speciális módszerek segítségével való elsajátítására.

A klinikai kép igen sokféle lehet az autizmus súlyossága, az értelmi színvonal, az egyéb képességek, illetve akadályozottságok függvényében, ezért nem alkalmazható minden gyermekre egy általános fejlesztési stratégia, hanem minden esetben egyénre szabottan kell megválogatni a módszereket.

Amennyiben a lehetőségek engedik (pl. pályázati lehetőségek), törekszünk a terápiás lehetőségeket igénybe venni. A különböző mozgásterápiák, zeneterápiák, állat-asszisztált terápiák nagyban segítik az autista emberek mozgásfejlődését és társas viselkedésének fejlődését.

2.13.5 Autista tanulók iskolába lépése

Az autista csoportba csak olyan tanulókat veszünk fel, akik rendelkeznek a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a Budapesten működő Autizmus Kutató Központ olyan szakvéleményével, amely tanulmányaik megkezdését, illetve folytatását ilyen típusú tanulócsoportban javasolja. Az első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni a Szakértői Bizottság határozatát, a gyermek egészségügyi kiskönyvét és a gyermekpszichiáter javaslatát.

Bemeneti-helyzetfeltáró értékelés (Ezen belül képességmérések)

Az első évfolyam megkezdésekor komplex méréseket végzünk annak megállapítása céljából, hogy a tanulók milyen mértékben érettek az iskolakezdésre, illetve mely területeken szükséges intenzív segítséget nyújtani ahhoz, hogy a gyerekek egy adott csoportja minél kevesebb kudarcot éljen meg. A méréseket a csoportokban tanító gyógypedagógusok végzik és értékelik.

2.13.6 Autista tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

Mivel az autista tanulóknál éppen azok a képességek, készségek sérülnek, amelyeket a magatartás és szorgalom értékelése és minősítése során figyelembe kell venni, ezért a gyógypedagógusok javaslatára e tanulók felmentést kaphatnak a minősítés alól. Ebben az esetben az értékelésnél az "állapotának megfelelő" kifejezést alkalmazzuk.

2.13.7 Az autista tanulók iskolai teljesítményének értékelése

Intézményünkben az értékelés ötfokozatú skálával, illetve szövegesen történik.

A szöveges minősítés első évfolyamon és a második évfolyam félévében történik. Szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, felzárkózásra szorul illetve nem megfelelően teljesített. Az elvárt teljesítményeket úgy rangsoroltuk és csoportosítottuk öt kategóriába, hogy azok az alábbi módon válthatók át osztályzatokra:

Kiválóan teljesített	jeles (5)
Jól teljesített	jó (4)
Megfelelően teljesített	közepes (3)

Felzárkóztatásra szorul elégséges (2)

Nem megfelelően teljesített elégtelen (1)

Ha a tanuló "felzárkóztatásra szorul" vagy "nem megfelelően teljesített" minősítést kapott, az osztályban tanító gyógypedagógusok a szülő(k) bevonásával együtt tárják fel a problémákat, és meghatározzák azokat az intézkedéseket, amelyek a sikeres tovább haladáshoz szükségesek. A többi évfolyamon az eddigi gyakorlatnak megfelelően öt számjegyű skálával értékelünk az egyéni fejlesztési tervhez igazított egyéni követelmények alapján.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

Az 1-8. évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az előírt tanulmányi követelményeket, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit a minimum követelmények határozzák meg.

2.13.8 Az autista tanulók integrációja

Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:

- A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.
- A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.
- Az iskola részéről a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens.
- Jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv.
- Speciális eszközök, módszerek, környezet.
- Együttműködés a családdal.
- A befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása.
- Szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás. (Szakmai-, módszertani segítséget a budapesti Autizmus Alapítvány, a Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon Autista Tagintézménye és a Bárczi Gusztáv Általános Iskola tud nyújtani, Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága, Autista Ambulancia, DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központ)

2.13 Könyvtár-pedagógiai program

Az intézményben iskolai könyvtár működik, melynek könyvtár-pedagógiai programja összehangolt az intézmény pedagógia programjával.

Információs-tanulási központként és információs bázisként segíti a pedagógiai program megvalósítását.

Az iskolai könyvtár alapfeladatai:

- A könyvtári állomány folyamatos fejlesztése.
- A tanításhoz és tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtése, feltárása.
- Oktató, nevelő tevékenység támogatása.
- Tanulók önálló tanulásra, önművelésre való nevelése.
- Biztosítja az olvasás lehetőségét, az információforrásokat, és az iskolai könyvtári szolgáltatásokat az egész iskolai közösség számára.

Könyvtár-pedagógia általános alapelvei, céljai:

- A tanulók ismerjék, tudatosan és biztosan használják a könyvtári forrásokat, eszközöket.
- Minden tanulóban alakuljon ki az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd.
- Bevezetés az élethosszig tartó tanulásba, és felkészítés az információs társadalom kihívásaira.

A könyvtár-pedagógia nevelési programja:

- Az önálló ismeretszerzés érdekében ismerjék mind a nyomtatott, mind az elektronikus dokumentumok használatát.
- Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen képességek között az információkereső képesség kialakítása, fejlesztése.
- A könyvtári ismeretek gyakorlati alkalmazása.
- Olvasási szokások fejlesztése.
- Váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá.
- A tanulók kommunikációs képességfejlesztése.

Kiemelt nevelési területek:

- Tehetség, a képesség kibontakoztatása során a tanórán kívüli tevékenységek között szerepet vállal az iskolai könyvtár.

Fejlesztési követelmények:

- A tanuló már az alsó tagozaton ismerkedjen meg az ismeretszerzés írásbeli forrásaival.
- Ismerje meg és rendszeresen használja a szaktárgyi kutató-gyűjtő munkához nélkülözhetetlen kézikönyvtári forrásokat.
- Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést, fejlessze beszédkultúráját, műveltségét, tanulási-önművelési szokásait, rendszeres olvasással és könyvtárhasználattal.
- Ismerje meg a könyvtár alapvető feladatait, elrendezését, típusait.
- Tanuljon meg tájékozódni a könyvtár tereiben és az állományrészek között.
- Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait, a könyvtárban való viselkedés normáit.
- Sajátítsa el a könyvtári munkával történő ismeretszerzés alapjait: legyen képes könyveket keresni bármely tantárgyi témához egyénileg vagy társakkal együttműködve.
- Iskolai feladatai és egyéni problémái megoldásához tudja önállóan kiválasztani és felhasználni a könyvtár tájékoztató segédeszközeit.

3. Egészségnevelési program

„Az egészségfejlesztés olyan folyamatot indít el, amely során minden ember egyre fokozottabb mértékben válik képessé saját erőforrásai hatékonyabb mozgósítására, s ezzel egészségi állapotát a lehető legmagasabb szintre emelheti”

(Ottawa Charter for Health Promotion 1986).

Az egészségnevelési programot meghatározó törvények, rendelkezések:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Kapcsolódó iskolai dokumentumok:

- A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Pedagógiai programja, és annak mellékletei
- Az iskolai egészségügyi szolgálat éves munkaterve

3.1 Alapelveink

Az egészségnevelés az egész társadalmat átfogó, érintő feladatrendszer, amelynek legfontosabb színtere az iskola. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás fejlesztése beépül az iskola pedagógiai rendszerébe. A tananyagban ismeretként, mint önállóan alkalmazott tudás, a szabadidős tevékenységekben, mint mindennapos gyakorlat jelenik meg. Iskolánk tantestülete elkötelezettséget vállal az egészségnevelés, az egészséget az egyik legfőbb értéknek tekintő szemlélet mellett.

Fontosnak tartjuk a következőket:

- Iskolánk gondoskodó közösség.
- Törődünk a gyermekek életének minden aspektusával (testi-lelki, szociális problémák).
- A diákok aktív közreműködésére építünk.
- Figyelembe vesszük a tanulók értékeit, érdeklődésüket, nézeteit.
- Fontos a tanárok modell-szerepe! A pedagógusok testi-lelki egészsége döntően kihat a tanulókra.
- A szülők támogatásának megszerzése.
- Mindenki fontos! Figyelmünk kiterjed a diákokon kívül az iskola minden dolgozójára.
- Módszertanilag sokszínűségekre törekszünk (filmek, könyvek, kirándulás, játék, versenyek, túra, rajz, stb.).

Az egészségnevelés célja, feladatai:

Célunk, a teljes körű egészségfejlesztés megvalósítása, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Feladatunk tanulóink egészséges és kulturált életmódra nevelése, olyan személyiségjegyek kialakítása, amely biztosítja a tanulók személyes kompetenciáját az egészséges életvitelük, testi-lelki harmóniájuk megteremtéséhez.

Az autista tanulóinkra vonatkozó egészségfejlesztési feladataink általában megegyeznek a normál tanulókra vonatkozókkal. Az alkalmazott módszereknek, tevékenységeknek igazodniuk kell a tanulók állapotához, és a gyógypedagógiai szempontokhoz.

Az egészségfejlesztés kiemelt területei:

- Az egészséges táplálkozás.

- A mindennapos testnevelés, testmozgás, aktív szabadidős programok.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- A bántalmazás, az iskolai erőszak megelőzése.
- A balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás.
- A személyi higiéné fejlesztése.

Feladataink:

- helyzetelemzés, az adott tanévre vonatkozó egészségfejlesztési program elkészítése,
- külső kapcsolatok szervezése,
- tanácsadás (konkrét esetekben is),
- felmérések szervezése, témák kijelölése előzetes egyeztetés alapján,
- személyi gondozással kapcsolatos ismeretek átadása, gyakoroltatása,
- egészséges életvitel, emberi kapcsolatok, helyes napirend, életmód, időbeosztás, kockázatvállalás helyes szokásainak kialakítása,
- drogprevenációs programok tervezése, megvalósítása,
- a gyermekek lelki-testi egészségét veszélyeztető körülmények feltárása, az ártó tényezők lehetőség szerinti megszüntetése,
- az egészségi állapotot befolyásoló környezeti tényezők ellenőrzése,
- közegészségügyi feladatok ellátása, állapotfelmérések, orvosi vizsgálatok elvégzése.

Az egészségnevelési feladatok sokrétűek, a megvalósítás szinterei változatosak, a megvalósítás több szakember együttműködését teszi szükségessé. Indokolt egy iskolai egészségfejlesztő team (továbbiakban ET) létrehozása, melynek tagjai:

- felső tagozatos testnevelő tanár,
- iskolaorvos,
- védőnő,
- az alsó tagozatos munkaközösség-vezető,
- iskolai pszichológus,
- iskolai szociális munkás.

Az ET munkáját az egészségfejlesztési koordinátor fogja össze.

Az ET feladatai:

- külső kapcsolatok szervezése,
- tanácsadás,

- az egészségneveléssel kapcsolatos programunk végrehajtásának értékelése,
- felmérések szervezése, témák kijelölése előzetes egyeztetés alapján.

Segítő kapcsolatok:

Külső segítők: Iskolai Szülői Közösség, iskolaorvos, védőnő, egészségügyi szakszolgálatok, Debreceni Tehetséggondozó Központ Pedagógiai Szakszolgálat, DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja, DMK Csapókerti Közösségi Háza, a város egészségügyi intézményei, Hajdú-Bihar Vármegyei KH Népegészségügyi Főosztály, Magyar Vöröskereszt Hajdú-Bihar Vármegyei Szervezete.

Belső segítők: iskolai pszichológus, ISK, DÖK, munkaközösségek, „Kinizsi Pál Iskoláért” alapítvány

3.2 Az egészségnevelés tartalma, a megvalósítás színterei, felelős személyek

1. Az egészséges táplálkozás

Tanulóinkat megismertetjük az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepével. Fejlesztjük az egészséges táplálkozás szokásait, az étkezési kultúrát. Odafigyelünk arra, hogy a rendezvényeinken csak az egészségügyi előírásoknak megfelelő élelmiszereket, italokat fogyasszanak a gyermekek. Az iskolai büfé árukínálatát az igazgató ellenőrzi.

2. A mindennapos testnevelés, aktív szabadidős programok (módszerek, elvek)

- Az egészségnevelési feladatokat konkrét tevékenységekben megalapozva valósítjuk meg.
- A tanulók részére szabadidőjükben főleg mozgásos programokat kell szervezni. Kiemelten fontos a játékos testmozgás, új játékok rendszeres tanulása.
- Minden gyermek számára biztosítjuk a lehetőséget arra, hogy naponta részt vegyen egy testmozgás programban.
- A testnevelés órákon rendszeresen legyen tananyag a helyes testtartást fejlesztésére, illetve a helyes légzésre.
- A testnevelési tananyag egészében érvényesüljön a gerincízület-védelem szabályainak betartása.
- Minden testnevelési óra jelentsen örömet az eltérő adottságú tanulóknak is.
- A testmozgás program olyan életmód-sportokat is tartalmazzon, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (úszás, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda).

- A testmozgás program sportversenyeket, táncot, úszás programot is tartalmaz.

Felelősök: osztálytanítók, tanárok, munkaközösség-vezetők

3.3 Mozgással, testneveléssel kapcsolatos szabadidős programok

A munkaközösségek, ISK, szakmai csoportok éves munkatervéből az iskolánkban hagyományosan működő programokat emeljük ki. Ilyenek:

- helyi labdarúgó-bajnokság,
- kerékpártúra,
- részvétel különböző városi szintű sportrendezvényeken,
- diákolimpia, városi, vármegyei szintű rendezvények,
- atlétika verseny (helyi),
- farsangi váltóversenyek,
- osztályszintű külső programok, túrák,
- tömegsport jellegű rendezvények,
- tavaszi túrák (gyalogos, futó, kerékpár),
- helyi és városi szintű rendezvények.

3.4 A testi- lelki egészség fejlesztése

A testi-lelki egészség fejlesztésén belül a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.

1.) Az egészségmagatartást befolyásoló szokások, tevékenységek helyzete

Tanulóink összetétele heterogén. Iskolánkba járnak hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, munkanélküli szülők gyermekei is. Van iskolánkban elhanyagolt, vagy más családi körülmény miatt ideges, szorongó, agresszív, egyéb neurotikus tüneteket mutató tanuló is. Tapasztható az iskolai teljesítménynek, a szorongásból adódó csökkenése és az ebből adódó magatartási zavarok jelenléte is.

A tanulók személyes tisztasága általában jónak mondható, elfogadhatóak az öltözködési szokások.

Az egészséges élet- és napirend szokásainak fejlesztése a különböző tantárgyak tananyagainak feldolgozása során, az osztályfőnöki órákon és a szabadidős foglalkozásokon valósul meg.

Feladatunk:

- Az egészséges életvitel, emberi kapcsolatok, helyes napirend, életmód, időbeosztás, kockázatvállalás helyes szokásainak kialakítása.

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos

- A gyermekek lelki-testi egészségét veszélyeztető körülmények feltárása, az ártó tényezők lehetőség szerinti megszüntetése.

Felelősök: osztálytanítók, tanárok, osztályfőnökök

- Az egészségi állapotot befolyásoló környezeti tényezők ellenőrzése.

Felelősök: igazgató, iskolaorvos

Határidők: tanév elején, ill. folyamatosan

2.) Drogprevenció

A drogprevenció lényege, a veszélyeztetett tanulók körének feltárása, olyan magatartási szokások, személyiségjegyek kialakítása, amelyek képessé teszik a tanulót a káros szokások elutasítására.

Feladatok:

- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- az egészségkárosító szerek használatának veszélyeivel kapcsolatos ismeretek átadása, a téves információk kiigazítása,
- az önismeret, a döntésképeség, az akarati tényezők (tudjon nemet mondani) fejlesztése,
- a család, a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás fontosságának felismertetése,
- életvezetési ismeretek átadása (pl. életcél, pozitív tartalmak, az érzelmek jelentősége).

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok, tanítók

Határidők: folyamatosan, a programok végrehajtásakor, indokolt esetben (a veszélyeztetett csoportok feltárásakor)

3.5 A bántalmazás, az iskolai erőszak megelőzése

Az iskola nevelőtestülete elutasítja az iskolai erőszak minden formáját. Pedagógusképünk a gyermek személyiségét, jogait tisztelő nevelő, akinek jellemző személyiségjegyei közé tartozik a szeretet, a türelem, a kulturált beszéd és viselkedés. Fontos, hogy a nevelő rendelkezzen az empátia képességével, legyen példamutató.

Az iskolai életben keletkező konfliktusokat olyan módon kezeljük, amely a gyermekek számára fejlesztő, nevelő hatású. A büntetések nem lehetnek megalázóak, a gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztetők. Nevelő munkánk során előnyben részesítjük a pozitív

módszereket. Tanulóinkat sikerélményekhez juttatjuk, segítjük szociális beilleszkedésüket, megtanítjuk őket a konfliktusok kezelésének helyes módszereire.

A tanulónak joga van ahhoz, hogy az iskolában biztonságban érezze magát. Ez a jog akkor valósul meg, ha ismeri és elfogadja azokat a szabályokat, amelyek az iskolai életét szabályozzák:

- Ismerje meg az iskolai házirendet, és fogadja el. Lehetőleg tudjon azonosulni a benne foglaltakkal.
- Meg kell tanítani jogai gyakorlására, kötelességeinek teljesítésére. Fel kell ismernie, hogy saját érdekében ő is elvárja társaitól ugyanezt.
- A diákjogok érvényesítésének fontos színtere a diákönkormányzat.
- Bizalommal fordulhat problémájával a nevelőihez, ha indokolt az igazgatóhoz.
- Fontos, hogy tisztelje társait, nevelőit, hogy ő is jogosan elvárhassa tőlük ugyanazt a tiszteletet.

Megvalósulásuk színterei:

- A tanítási órákon, az iskolai szabadidős programokon folyamatos feladat.
- Osztályfőnöki órákon témafeldolgozás.
- Etika/Hit- és erkölcstan órákon a témához kapcsolódó anyagrészek feldolgozása.
- Diákönkormányzati gyűléseken, továbbképzésen, érdekvédelmi tevékenység során.

3.6 Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás

Balesetmegelőzés, baleseti ellátás, nyilvántartás (prevenció)

Az iskolában és az iskolán kívüli programokon nagy figyelmet kell fordítani a balesetek megelőzésére, a veszélyhelyzetek felderítésére, a balesetvédelmi szabályok betartására.

A pedagógusok feladatai:

- A pedagógusoknak minden helyzetben, folyamatosan meg kell győződnie arról, hogy a tanulókat nem fenyegeti bármilyen veszélyforrás, egészségkárosító tényező. A veszélyt, a károsító körülményt azonnal el kell hárítani, a gyermekek védelme az elsődleges cél.
- Baleset esetén a tanulót az erre kiképzett személynek elsősegélyben kell részesíteni. Súlyosabb esetben mentőt kell hívni a szakellátás biztosításához.
- A baleset tényéről, körülményeiről tájékoztatni kell az igazgatót, gyermek szüleit, az iskola balesetvédelmi felelősét.

- A nyolc napon túl gyógyuló, az orvosi, illetve kórházi ellátást igénylő balesetek esetén jegyzőkönyvet kell felvenni, a jogszabályban meghatározott módon. A baleset okait, körülményeit tisztázni kell, a további balesetek elkerülése érdekében a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani.
- A tanév első napján, a tanulmányi és osztálykirándulások az osztályszintű külső programok előtt a tanulókat balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni.
- Balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni az intézmény új dolgozóit a munkába állás első napján, az iskola valamennyi dolgozóját minden tanév elején.

Felelősök: Az intézkedések végrehajtását az igazgató ellenőrzi. További felelősök: valamennyi pedagógus, iskolai dolgozó, balesetvédelmi felelős, egészségügyi dolgozó.

Elsősegély-nyújtási ismeretek

Nevelési-oktatási feladatunk része, az elemi elsősegély-nyújtási ismeretek megtanítása. Az alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Az ismereteket vetélkedőkön és a gyakorlatban is alkalmazni lehet.

A megvalósítás feladatai, munkaformák:

- Ismeretek és gyakorlatok átadása az év eleji osztályfőnöki órákon, szakórákon (kapcsolódó témaajánlatok osztályfőnöki órákra: indulat-, konfliktuskezelési technikák, egészséges életmód az egészséges utódokért, felelős magatartás a szerelemben, társas kapcsolatokban, a családban).
- Feltételek biztosítása, elsősegély dobozok felszerelése, elhelyezése az iskolában.
- Év elején, a munkaközösségek éves munkatervének összeállítása.

3.7 A személyi higiéné fejlesztése

Feladataink:

- A személyi gondozással kapcsolatos ismeretek átadása, gyakoroltatása (tisztálkodás, öltözködés, testápolás, smink stb.)
- Az iskola dolgozói példát mutatnak a tanulóknak az ízléses öltözködés, ápoltság megjelenés, a helyes egészségmagatartás az egészséges életmód vonatkozásában.
- Igényességre neveljük tanulóinkat a személyes és az osztályközösségi higiéné területén.

- Tanulóinkban erősítjük az elfogadó attitűdöt, a segítő, a megértő magatartást sérült vagy fogyatékos embertársaink iránt.
- Részletes, pontos, alapos, őszinte felvilágosító, tájékoztató munkánk során arra törekszünk, hogy tanulóinkban alakuljon ki a káros szenvedélyek elkerülése iránti igény. Mutassuk meg az élet megannyi területét, ahol diákjaink önmegvalósítása lehetővé válik, ahol maguk, barátaik, családjuk számára értelmes, hasznos elfoglaltságot találnak.

Módszerek, programok:

Az iskolaorvos, védőnő rendszeresen végez egészségügyi, tisztasági ellenőrzéseket.

A pedagógusokkal együttműködve foglalkozásokat tart a helyes tisztálkodás, testápolás, fogápolás szabályairól, munkatervi programja alapján egészségügyi felvilágosító és tanácsadó tevékenységet végez. További programok, rendezvények: vetélkedők, tisztasági versenyek, rajzversenyek, könyvtári foglalkozások, egészség-, sportnap rendezvények segítik a személyes és a környezeti higiénés kultúra fejlesztését.

4. Környezetnevelési program

4.1 A környezeti nevelés színterei, hagyományai az iskolánkban

A környezeti nevelés, a környezettudatos életvitel kialakítása, tudatosítása napjaink egyik nagy kihívást jelentő területe.

Iskolánk – elsők között – 2006. június 10-e óta Ökoiskola, majd 2012. júniusában elnyertük az Örökös Ökoiskola címet. Pedagógiai programunkban, helyi tantervünkben ily módon eddig is kiemelt szerep jutott a környezeti nevelésnek.

Minden tanévben szervezünk az Ökoiskola arculatához kapcsolódó programokat, vetélkedőket. Hagyományosan megrendezésre kerülő programjaink: kerékpártúra ősszel és tavasszal, évente többször ISK által szervezett kirándulások, kisállat bemutató, családi nap és virágültetés.

A keletkező hulladékot környezetkímélő módon, szelektíven gyűjtjük, a tanulóink által otthonról behozott szárazelemet elkülönítve tároljuk. Részt veszünk a helyi közélet ökoiskolai célokkal összefüggő programjaiban.

4.2 Konkrét célok

Hosszú távú cél:

- elősegíteni az egyetemes Természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését;
- hozzájárulni a Föld egészséges (természetes ökológiai) folyamatainak visszaállításához, kialakítani a környezettel való harmóniára törekvést;
- segíteni a bioszféra és a biológiai diverzitás megőrzését;
- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT);
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé;
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt;
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába;
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy – személyes tapasztalataik alapján – együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Jövőkép

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a szülők és a gyerekek által közösen kialakított iskolaudvaron természetes körülmények között zajlana néhány foglalkozás. A belső terek hangulatosabbak legyenek, több növény díszítse a termet. Diákjaink és dolgozóink figyelnek az intézmény energia- és vízfelhasználására, csökkentjük a keletkezett hulladék mennyiségét, melynek nagyrészt már ma is szelektíven gyűjtjük. Diákjaink az iskolán kívüli környezetükben is játsszanak aktív, kezdeményező szerepet és terjesszék el az iskolában tanult környezettudatos szemléletet. A szülők azért választják intézményünket, mert a diákok harmonikusabb, stresszmentesebb körülmények között tanulnak.

Iskolán kívüli osztályprogramok:

Az iskolánk tanulói számára lehetőséget szeretnénk biztosítani arra, hogy természeti értékeinket, nemzeti kincseinket megismerhessék. Hazánk értékeinek megbecsülésére és védelmére neveljük diákjainkat.

1-2. osztály

A környék hagyományainak megismertetése, természeti értékeink (Hortobágy, Nyíregyháza-Sóstó, Tisza-tavi Ökocentrum, Poroszló).

3-4. osztály

Történelmi várak megtekintése (Eger, Sárospatak, Diósgyőr).

Felső tagozat:

Budapest nevezetességeinek, múzeumainak megismerése. Az Északi-középhegységben túrák szervezése. Kirándulás a nagy folyókhoz (Tisza, Duna).

Erdei iskolai program:

Iskolánk tanulói számára lehetőség szerint erdei iskolai programot kívánunk biztosítani. Az erdei iskolai program több műveltségi terület integrációját valósítja meg. Lehetőséget biztosít az alábbi tanulási területek követelményeinek teljesítésére:

- természettudomány és földrajz,
- történelem és állampolgári ismeretek,
- művészetek,
- testnevelés és egészségfejlesztés.

A megvalósítástól függően bármely más tanulási terület anyagát is be lehet építeni.

Az erdei iskolai programmal tanulóink:

- új, szokatlan, élményszerű tanulási helyzetbe kerülnek,
- közvetlenül szereznek tapasztalatokat a természetes környezetről, a mindennapi életéről,
- lehetőséget kapnak arra, hogy elméleti ismereteiket a gyakorlatban is alkalmazzák, tudásukat szintetizálják, egy problémát komplex módon megoldjanak,
- kooperatív és interaktív tanulási technikákra építve szerezzenek ismereteket,
- közösségi magatartásuk fejlődjön.

Iskolánk célja, hogy tanulóink, általános iskolai tanulmányaik alatt legalább egyszer részt vegyenek erdei iskolai programban, lehetőség szerint a 4. évfolyamon.

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben tanulási területenként és a tanmenetekben is konkrétan megjelöljük a feladatokat és	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: - átdolgozott tanmenetek; - több környezeti nevelési tartalom a

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
	az alkalmazni kívánt módszereket.	tanórákon; - változatosabb tanítási, tanulássegítési környezeti nevelési módszerek.
Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projektek kidolgozása (pl. „Belefulladunk a hulladékba!”, „Egy pohár víz”; „Védeni kell!”)	A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben, a gyerekek örömmel készülnek a következő projektre.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre több szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, számítások, következtetések és ezek közlése.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, felkapcsolva felejtett villanyok. Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámlája.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	Részvétel az Oktatóközpont programjain, pályázatain; a természetben, környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka; kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a „Jeles napokra”.	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjá. Az Oktatóközpont rendezvényein egyre többet érdeklődnek, tudnak a helyi környezetről és ezt a többieknek is szívesen elmondják
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	„Örökbefogadási” akciók: egy-egy fát, területet, szobrot, patakszakaszt,	Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld értékei. A tanuló

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
	állatkerti állatot, stb., amihez rendszeresen visszajárnak, figyelik változásait, gondozzák. Faültetés, téli madáretetés.	kötődik környezete egy darabkájaához, és ezen keresztül átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.

4.3 Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás);
- tudatosítsák az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

Általános iskola alsó tagozat

A tanulók

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola felső tagozat

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;

- tudjanak disputát folytatni.

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezeti témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével;
- tudjanak hivatalos iratokat (petíciókat, kérvényeket, javaslatokat) készíteni;
- tudatosan készüljenek a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;
- fejlesszük az esztétikai, erkölcsi érzékenységet.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknak alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben, valamint fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképesége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás és alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika/Természettudomány

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetekre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia / Természettudomány

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szerkezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat,
- öko-szemléletmóddal tekintsenek környezetükre.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti, illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;

- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő, illetve élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére;
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

4.4 Anyagi erőforrások

Belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
	környezeti tartalmakat.	környezeti nevelés.
osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelés tartalmak feldolgozásával	Lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére osztályközösségi szinten.
diákönkormányzatot segítő és a mentálhigiénés tanár	Tagjai a környezeti nevelés munkacsoportnak. Lehetőségünk van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
iskolaorvos	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával.	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.
technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés stb.	Zöldítési program, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.
diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. Fő hangsúly a szemléletformáláson van.
szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

4.5 Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Általános iskolai lehetőségek

Iskolán kívüli:

- erdei iskola;
- virágültetés;
- tábor;
- tanulmányi kirándulás;
- akadályverseny;
- városismereti játék;

Játékok:

- érzékelést fejlesztő;
- szituációs;
- stimulációs;
- drámajáték.

Kézműves foglalkozások:

- Főként természetes anyagokkal, építve a népi mesterségek hagyományaira.

„Akciók”:

- vetélkedők;
- pályázatok;
- kiállítás rendezése;
- interjú;
- kérdőív;
- iskolarádió működtetése;
- virág- és faültetés.

„Látogatás”:

- múzeum;
- állatkert;
- botanikus kert;
- szennyvíztisztító;
- nemzeti park;
- tanya;

Versenyek;

Iskolazöldítés;

„DÖK-nap”;

„Jeles napok”.

4.6 Módszerek

Játékok:

- szituációs;
- memóriafejlesztő;
- kombinációs;
- érzékelést fejlesztő;
- ráhangolást segítő;
- drámapedagógia.

Aktív, kreatív munka:

- természetvédelmi és fenntartási munkák;
- rekonstrukciós munkák;
- szelektív hulladékgyűjtés;

Közösségépítés:

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében

Művészi kifejezés:

- vizuális művészet a környezeti nevelésben;
- irodalmi alkotások;
- zeneművészet;
- táncművészet;
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése;
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén.

4.7 Taneszközök

A szükséges eszközöket a fenntartó által biztosított keretből folyamatosan beszerezzük, s részben már rendelkezünk ezekkel.

A javulást szolgáló célok és változást segítő feladatok

Probléma megnevezése	Cél	Feladat
Légszennyezés	Csökkentés	Zöldeztetés az iskola területén. A növények gondozása, pótlása. Gyomtalanítás a parlagfümentesség érdekében.
Szemét, szemetelés	Tiszta, egészséges környezet	Szeméttárolók sűrítése, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás. Felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről. Az utak sózása helyett ásványi őrlemény használata.
Kevés játszótér, játék	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	Újabb játszóterek, az iskolai játszótér felszerelésének bővítése, a homok cseréje EU szabványnak megfelelően.
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	Festések, felújítások. A dekorációhoz falitáblák készítése, élősarok, akvárium elhelyezése. A mellékhelyiségekben szappan, WC papír biztosítása. Rendszeres portalanítás (atkák- allergia), gyakori szellőztetés, lábtörlők alkalmazása.
Energiafelhasználás	Takarékos fűtés	A gázkazán szabályozása, nyílászárók javítása, tető szigetelése.
Világítás	A természetes fény preferálása; egészséges, takarékos izzók	Hagyományos fénycsővek cseréje energiatakarékos, kompakt izzókra.
Vízfelhasználás	Az egészséges ivóvíz fogyasztása; a vízfogyasztás csökkentése	Víztakarékos öblítés, csapok karbantartása; alkalmazása.
Csatorna	A csatorna karbantartása	Biológiai lebontók alkalmazása;

Probléma megnevezése	Cél	Feladat
		környezetbarát takarítószer alkalmazása.
Udvar	Biztonságos aljzat	Az aszfaltozott rész felújítása.
Iskolabüfé	Egészséges ételek, italok	Gyümölcslevek és – teák, friss és aszalt gyümölcsök, joghurtok, sajtok, gabonapelyhek választékának növelése.
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás, nevelés élményközpontúságának növelése Az esztétikai érzék fejlesztése Egészséges személyiség fejlődése.	A tanterekben IKT eszközök használata. Esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltetőanyagok kihelyezése. Digitális fényképezőgép használata, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár használata.

4.8 Kommunikáció

Az Ökoiskola cím elnyerése óta bekapcsolódtunk a Debreceni Ökoiskolai hálózatba és így rendszeresen részt veszünk a szervezet programjaiban. Ily módon lehetőségünk nyílik arra, hogy más iskolákkal is tapasztalatokat, gondolatokat cseréljünk a különböző rendezvényeken. Feladatunknak tekintjük, hogy a helyi közélet, valamint a város, illetve a helyi cégek, szervezetek, vállalatok által rendezett ökoiskolai célokkal kapcsolatos programjaiban is részt vegyünk. Így kapcsolatban állunk a fent említett intézményekkel is.

A különböző eseményeken való részvételünket igyekszünk lehetőségeinkhez mérten megosztani a médiával, így megismertetve másokkal is mindazt a célt, eszmét, amit iskolánk képvisel a környezeti nevelés programjában.

**A Debreceni
Kinizsi Pál Általános Iskola
Monostorpályi Úti Tagintézményének
Pedagógiai programja**

OM 031081002

5. A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Monostorpályi Úti Tagintézményének Pedagógiai programja

1. Monostorpályi Úti Tagintézmény helyzetelemzése

Az intézmény elnevezése:

Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Monostorpályi Úti Tagintézménye

Az intézmény címe:

4030 Debrecen, Monostorpályi u. 63.

Telefon: 06 52/535-226

Az iskola fenntartója:

Debreceni Tankerületi Központ

A pedagógiai program benyújtója:

Igazgató

Tagintézmény-igazgató

Intézményünk a város délkeleti részén kertvárosi övezetben található.

Jogelőd intézmény a Debreceni József Attila Általános Iskola, mely 2020. szeptember 1-től a Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Monostorpályi Úti Tagintézményeként folytatja működését.

A szűkebb mikrokörnyezet két részre bontható: a Lencztelep és Pac, illetve a Biczó István kert. Ez utóbbi városrész valamikor zártkerti övezet volt, ma már azonban egyre többen költöznek ki ide, zömében több gyermekes, rossz anyagi körülmények között élők családok, akik gyermekei hátrányos helyzetűek

Beiskolázási körzetünk lakossága, foglalkoztatási mutatók

A lakosság a migrációt tekintve a kertvárosi övezetekben stabilnak mondható, míg a kertségi részen nagyon aktív. Rengeteg az ideiglenes lakcímmel rendelkező családok száma, akik gyakran változtatják lakhelyüket. Ez leggyakrabban a családi körülmények és az abból adódó anyagi problémákból adódik. A szülők foglalkoztatottságát tekintve sok az egykeresős, illetve a valamilyen segélyen vagy szociális ellátáson lévő (nyugdíj, rokkantnyugdíj). Jellemző az alacsony iskolázottság.

2. Monostorpályi Úti Tagintézmény nevelési programja

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Alapelvek

- A tanuló harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődésének biztosítása
- A tanulók hazafias nevelése
- Humanizmus – a személyiség jogainak tisztelete és védelme
- Nyitottság – nevelő és oktató munka eredményességét segítő új kezdeményezések
- Szakmaiság – felkészültség, ön és továbbképzési igény
- Tolerancia, elfogadás

2.1.2. Célok

- Iskolánkban olyan készségek, képességek, ismeretek kialakítása, fejlesztése a cél, melyek segítik a gyermek minél sokoldalúbb személyiségének kibontakoztatását, fejlődését.
- Szilárd alapismeretek nyújtása.
- Demokratikus szellemű gondolkodás, magatartás kialakítása.
- Az ember tisztelete, a másság elfogadása, a tolerancia kialakítása, fejlesztése különös tekintettel a türelemre, a figyelemre, az empátiára, szolidaritásra.
- Önmaga és mások által létrehozott tárgyi és szellemi értékek megbecsülése.
- A közösségben való viselkedés alapvető módozatainak elsajátítása
- Végső célunk, hogy iskolánkat elhagyó 6. osztályos illetve 8. osztályos tanuló olyan értékrendet, készségeket, képességeket, ismereteket vigyen magával új iskolájába, melyek segítik őt a beilleszkedésben, a tanulmányok folytatásában, személyiségének további fejlődésében.
- Önálló életvitelre és céljaik elérésére, magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni tudó személyiség kialakítása
- *Inkluzív szemléletmód kialakítása*

2.1.3. Feladatok

- Folyamatosan fejleszteni kell – az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével – a tanulók logikai készségét, gondolkodásuk rugalmasságát.
- Ismerjék meg és alkalmazzák az alternatívákban való gondolkozást, legyenek képesek optimális döntéseket hozni.
- Szervezzenek ismereteket a magyar és egyetemes kultúra leghaladóbb értékeiről, a tudományok alapvető vívmányairól.
- Biztos alapkészségek és megfelelő kompetenciák kialakítása a tanulóknban.
- Tudják megfigyelni környezetük tárgyait, jelenségeit. Ezek alapján elemzéseket, következtetéseket legyenek képesek tenni.
- Lássák meg az egyes tárgyak, jelenségek, folyamatok közti összefüggéseket, tudják a lényegét kiemelni.
- Sajátítsák el a hatékony tanulási technikákat.
- Folyamatosan fejleszteni kell a tanulói önállóságot, öntevékenységet.
- Fokozott figyelem kísérje az egyes tanulók fejlődését.
- Különös gondot kell fordítani a differenciált képességfejlesztésre /tehetséggondozásra és esélyegyenlőség teremtésre/, ill. a befogadó attitűd kialakítására.
- Elő kell segíteni az egészséges életmód – életvitel kialakításához szükséges ismeretek megszervezését, készségek és képességek kialakítását, fejlesztését. Az ezzel ellentétes jelenségek, hatások felismerését, elutasítását. Az egészség védelmének fontosságát, a káros hatásokkal szembeni megelőzési technikák elsajátítását.
- Tanulja meg és alkalmazza az emberi együttélés, a tanuló-tanulókhoz, a tanuló-tanárhoz ill. az iskola egyéb dolgozójához való helyes magatartás szabályait.
- Alakuljon ki a természet, a környezet tiszteletének és védelmének igénye. Ismerje meg közvetlen és közvetett környezetének káros hatásait. Tanulja meg ezen hatások mérséklésének, megszüntetésének, de főleg megelőzésének módjait.
- Reális értékelési képesség kialakítása.

2.1.3.1. Napközis tevékenység, tanulószoba

A tanév során a szülői igényeket figyelembe véve – az iskola napközis ellátást biztosít felső tagozatban 5-6. évfolyamon, valamint tanulószobai foglalkozásokat 7-8. évfolyamon. A napköziben és a tanulószobán folyó nevelő-oktató munkának összhangban kell lennie az iskola általános nevelő-oktató célkitűzéseivel, alapelveivel.

- Tanulják meg az étkezés szabályait, s a mindennapi étkezés során alkalmazzák ezen ismereteket.
- Alakuljanak ki az életkornak megfelelő csoportszokások, magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni tudó személyiség kialakítása
- Tanulják meg a szabadidő hasznos eltöltésének sokoldalú módját
- Fokozatosan ki kell alakítani az idővel való gazdálkodás képességét
- Egészséges életmódra nevelés – különös tekintettel az egészség megóvására és a napi testedzés igényére
- Lehetőségekhez mérten a tanulók sajátítsák el a helyes tanulási technikákat

2.1.4. Eszközök és eljárások

2.1.4.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

Az iskola tárgyi és IKT környezete **támogatja a tanulás különböző formáinak megvalósulását.**

- A tanulóink céltudatos és korszerű nevelése az elfogadott erkölcsi normák és értékelések szerint.
- Azoknak a pedagógiai feltételeknek a biztosítása – mindenek előtt az iskolai közösségek megszervezése útján – melyek lehetővé teszik a gyermekek személyisége harmonikus, képességeik, személyes lehetőségeik felső határáig fejlődhessenek és konstruktív, önálló életvitelre alkalmassá válhassanak.
- Tanulóink ne csak elvont ismeretekkel rendelkezzenek, hanem alkalmazzák azokat a gyakorlatban, a mindennapi életben. Fogékonyak és nyitottak legyenek a problémák megoldására, az újra, a szépre, az igazságra, a szeretetre, és konstruktív életvitelt valósítsanak meg.
- Minden pedagógiai tevékenységben – a lehetőségekhez mérten jelenjen meg a helyi, a nemzeti kultúra és jelképek tisztelete, valamint az egyetemes emberi kultúra megismerése, a környezettudatos magatartása, a kommunikációs kulturáltság, a testi és

lelki egészségre törekvés, az egyénileg érvényes tanulási stratégiák követése, valamint az egyéni adottságokra épülő képességek, készségek és az önismeret fejlesztése.

- Tanulásszervezési eljárások során követendő elvi álláspont a gyermeki esélyegyenlőség feltételének biztosítása is:
 1. Hatékony tanulást valamennyi pszichikus folyamat (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezés, képzelet, gondolkodás, érzelem, akarat, cselekvés) aktivitása eredményez.
 2. A motivált, produktív és megerősített tanulói magatartás és viselkedés eredményez maradandó tudást.
 3. Az elmélet és gyakorlat, a mozgás, az érzelem és az akarat, a szociális magatartás, a kreativitás ismeretei, jártasságai, készségei és képességei, a tanítás-tanulás révén alakíthatók ki, alakulnak ki.
 4. A nevelő ismeretét átadó képessége, attitűdjei, a gyermek tanulási képessége és környezete, a választott tantervi, nevelésméleti tényezők és az iskolai tevékenységrendszer sokfélesége rendelkeznek meghatározó szereppel a tanítás-tanulás eredményességére.
- Tanulási-tanítási technikák
 - A tanulás tanítása
 - Kooperatív tanulási technikák alkalmazása
 - Individuális tanulási technikák alkalmazása
 - Differenciálás, adaptív /illeszkedő/ oktatás: jelzi a nevelő érzékenységet a tanítványok egyéni különbségei iránt, valamint e különbségekhez való tanítási-tanulási illeszkedés mértékét. A differenciált nevelés lassítási-gyorsítási (az időtényező figyelembevételével) a gazdagító-elmélyítő (több ismeret helyett alkotó jellegű tevékenységgel) és a tanító-megtanító stratégiák alkalmazásával optimalizálhatja a személyiségfejlődést.
- Fejlesztési irányok
 - Az iskolai szocializáció tökéletesítése a diák-önkormányzati tevékenység fejlesztésével.
 - Az iskolahasználók pedagógiai felfogásának és műveltségének fejlesztése az egyirányú nevelő hatás kifejtése érdekében.
 - Az egyéni adottságokhoz és képességekhez alkalmazkodó nevelő-oktató tevékenység általánossá tétele.

2.1.4.2. Szervezeti keretek, formák

- Tanulók szétválasztása évfolyam és osztályrendszerbe.
- Az iskola hosszútávon nyolc évfolyamra szerveződik.
- A tanítás-tanulás alapvető kerete a tanítási óra.
- A nevelő-oktató munka rövidtávon továbbra is a ciklusos /kéthetes órarendbe szerveződik
- Tanórán kívüli tevékenységek fő szervezeti formái: napközis csoport, tanulószoba, szakkörök, énekkar, sportkör, felzárkóztató illetve tehetséggondozó, felkészítő tevékenységet folytató csoportok.
- Alsó és felső tagozatban domináns a nagyfelmenő /1-4. osztály/ osztályvezetés, de indokolt esetben eltérő megoldás is alkalmazható.
- Az alsó tagozatos osztályok (1-4. évfolyam) egész napos iskolaként működhetnek.
- Napközis csoportok és a tanulószoba összetételét a szülői igények alapján jelentkező osztály, évfolyam létszám és a korábbi tanév(ek) gyakorlata határozza meg.

2.1.4.3. A nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

- A 10. életév körül a közvetlen nevelői hatások dominanciáját egyre nagyobb súllyal átveszik, kiegészítik a közvetett pedagógiai hatások, melyek a feladatokból és a kortársi interakciókból táplálkoznak.
- Az erkölcsi értékekkel együtt élő, azokat tovább fejleszteni képes gyermekek nevelése: humanizmus, hazaszeretet, hazafiság, nemzeti identitás megtartása és elfogadása, az emberi méltóság tisztelete.
- A megvalósítás módjai: méltó megemlékezés a nemzeti ünnepekről, az emberi kapcsolatok, jogok, kötelességek teljesítésének megbeszélése, értékelése, kirándulások szervezése.
- Erkölcsi, társadalmi problémahelyzetek kezelése, amelyek döntést kívánnak az egyéntől: becsület, felelősségérzet, felelősségvállalás, önzetlenség, a káros szenvedélyek elleni érvek elfogadtatása, az egységes életmód iránti szükséglet kialakítása.
- A megvalósítás módjai: a közvetlen iskolai és lakókörnyezet gondozása, óvása a megbízatások teljesítésének értékelése.
- Képessé tétel az igazság, a szép, a természetvédelme, a szeretet és a konstruktív életvitel elfogadására: alkalmazkodóképesség, tolerancia, empátia, a képességek

fejlesztése, az egyéni érvényesülés feltételeinek tudatosítása, a közösség segítő szerepe átélésének biztosítása.

- A megvalósítás módjai: a tanulói, tanári teljesítmények és a szülői együttműködés értékelése, a változtatási kényszerek és lehetőségek felismerése.
- Elsajátíttatjuk a magatartás alapvető módszereit és eszközeit, hogy a tanulók elemezni tudják a konkrét élethelyzeteket, és választani tudjanak az adott sikeres megoldásához vezető magatartásformák közül: rendszeresség, szorgalom, igényesség, szolidaritás, segítőkészség, tiszteletudás, nyitottság, önzetlenség, akaraterő, a családi élet belső törvényeinek megismertetésére.
- A megvalósítás módjai: a tanuló teljesítményének önértékelése konkrét és valós helyzetekben.
- A magatartási normák és erkölcsi értékek szóbeli közvetítésével párhuzamosan életszerű körülmények közt tevékenykedtetni szükséges. Ezen keresztül juttatjuk tapasztalatokhoz, melyek saját döntéseit, tapasztalatait alakítják, fejlesztik.
- Megvalósítás módjai: sokféle tevékenységi forma biztosítása, kontroll és értékelési lehetőségek számának növelése.
- Diákönkormányzat működtetése felnőtt segítő(k) támogatásával

2.1.4.4. Tanórán kívüli iskolai szolgáltatások

2.1.4.4.1. Térítési díj nélkül

A félévre vonatkozó érvényes tantárgyfelosztásban foglalt napközi, tanulószoba, szakkörök, énekkar, korrepetálások, felkészítő foglalkozás, iskolai könyvtár, iskolaorvosi tevékenység, szakszolgálatok tevékenysége.

2.1.4.4.2. Iskolai könyvtár

- Iskolánk könyvtára nem nyilvános, ebből adódik használóinak köre: az intézmény dolgozói és tanulói. Könyvtárunk alapfeladata az állomány folyamatos gyarapítása, feltárása, őrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása.
- Folyamatos tájékoztatás nyújtása az új dokumentumokról és a szolgáltatásokról.
- A könyvtár segítse az iskola oktató-nevelő munkáját, valósítsa meg a tanulók könyvtárhasználatra, olvasóvá nevelését. Biztosítsa a pedagógusok és a tanulók önművelési igényének, a tanórán kívüli idő hasznos eltöltésének lehetőségét.

- A tanulókkal meg kell ismertetni az információk, valamint a hagyományos és modern információhordozók könyvtári rendszerének lényegét, és el kell juttatni őket a könyvtár tér-és állományszerkezetében való eligazodásig.
- Rendszeres tantárgyi könyvtárhasználat ösztönzésével el kell érni, hogy a diákok ismerjék fel a könyvtár szerepét, jelentőségét az információ megszerzésében, az önálló tanulásban, a köznapi tájékozódásban és a szabadidő értelmes eltöltésében.
- Sokoldalú szolgáltatásain keresztül alapozza meg a tanulók könyvtárhasználói magatartását, tartós művelődési szokásaik kialakítását.
- Személyes tapasztalatok és közvetett információk alapján más könyvtártípusok szolgáltatásaival is meg kell ismertetni a tanulókat ahhoz, hogy tanulmányaikhoz, szakmai önképzésükhöz és életvezetési problémáikhoz ki tudják választani, használni tudják a megfelelő intézményeket, megértsék a könyvtári rendszerből eredő előnyöket.
- A különböző dokumentumtípusok /könyv, folyóirat, elektronikus dokumentumok/ formai, tartalmi jegyeinek és sajátos információs szerepének megismertetése alapján a gyerekeket fel kell készíteni arra, hogy a dokumentumokat tantárgyakhoz, tantárgyi témakörökhöz tudják kapcsolni.
- Sajátos eszközeivel, a rendelkezésre álló lehetőségek keretében segítse a pedagógusok alapvető szakirodalmi, pedagógiai és információs igényeit.
- Az iskolai könyvtár legyen színtere a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítésének (a kötelező olvasmányok kölcsönzése, egyéb tájékoztató művek, ill. lexikonok használata), valamint a tehetséges diákok fejlesztésének is a kötelező irodalmon felüli ismeretek átadásának lehetőségével.

A könyvtárhasználat módjai:

Helyben használat, kölcsönzés, csoportos használat.

A helyben használat tárgyi és személyi feltételeit az iskolának, szakmai feltételeit pedig a könyvtáros tanítónak kell biztosítani. A könyvtáros tanítónak szakmai segítséget kell adnia:

- az információhordozók közötti eligazodásban
- az információk kezelésében
- a szellemi munka technikájának alkalmazásában
- a technikai eszközök használatában.

A helyben használt dokumentumokat az egyéni kölcsönzési nyilvántartásban nem kell rögzíteni. Az iskolai könyvtár dokumentumai közül csak helyben használhatóak az alábbiak:

- a kézikönyvtári állományrész
- külön gyűjtemények (folyóiratok, elektronikus dokumentumok)

A csak helyben használható dokumentumokat a szaktanárok egy-egy tanítási órára, indokolt esetben a könyvtár zárása és nyitása közti időre kikölcsönözhetik.

Kölcsönzés:

A könyvtárból bármely dokumentumot csak a könyvtárostánár tudtával lehet kivinni. Dokumentumot kölcsönözni csak a kölcsönzési nyilvántartásban való rögzítéssel szabad. Az átvételt a kölcsönző aláírásával kell hitelesíteni.

Iskolai könyvtárunkban a kölcsönzés nyilvántartását jelenleg olvasói füzetekben rögzítjük. Az elveszített vagy erősen megrongált dokumentumért köteles az olvasó a könyvtárhasználati szabályzatban rögzített összegű kártérítést kifizetni vagy egy ugyanolyan című művel pótolni. A könyvtár nyitvatartási idejének megállapításakor figyelembe vettük az iskola tárgyi lehetőségeit, tanítási rendjét és az olvasói igényeket. A tanulói kölcsönzés feltétele: a szülő írásbeli nyilatkozata a kölcsönzött könyvek utáni felelősségvállalásról.

Csoportos használat:

Az osztályok, a tanulócsoporthok, szakkörök részére az iskola pedagógusai szakórákat, szakköri és szabadidős foglalkozásokat tarthatnak. Ezek megtartásához – igény szerint – a könyvtárostánár szakmai segítséget nyújt.

A könyvtár egyéb szolgáltatásai:

Az iskolai könyvtár a tárgyi és személyi feltételek keretein belül – a felmerülő igényeknek megfelelően – az alábbi szolgáltatásokat nyújthatja: információszolgáltatás, témafigyelés, ajánló bibliográfia készítése, másolatszolgáltatás. A könyvtári szolgáltatások nyilvántartásai közül könyvtárunkban a kölcsönzési és a statisztikai nyilvántartást vezetjük. Az iskolai könyvtár nyújt lehetőséget a könyvtári órák megtartására.

A könyvtár használói köre:

Az intézményünkben működő könyvtár nem nyilvános, csak az iskola tanulói, pedagógusai, adminisztratív és technikai dolgozói jogosultak a használatára. A tanulói-vagy munkaviszony megszüntetése csak az esetleges könyvtári tartozás rendezése után történhet. A beiratkozás és a könyvtári szolgáltatások igénybevétele díjtalan.

2.1.4.4. 3. Térítési díj ellenében nyújtott külön szolgáltatás

- Napközis étkeztetés, menza, az érvényes tantárgyfelosztásban nem szereplő tanulói ill. szülői igény szerint szerveződő tevékenységi formák.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Nevelési alapelvünk illetve egyik kiemelt feladatunk a tanulói személyiség sokoldalú kibontakoztatása. Az intézmény teljes tevékenységével és az iskolai élet minden megnyilvánulásával nevel.

Ehhez olyan szervezeti kereteket biztosítunk, amelyben hangsúlyosnak tartjuk a művelődést (a társadalmi értékrend elsajátítását) és a szocializációt (társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedést). Ehhez különféle szervezeti kereteket biztosítunk tanulóink számára.

A különféle személyiségű tanulók különböző módon viszonyulnak az őket körülvevő környezetükhöz. Eltérő döntéseket hoznak, másféleképpen cselekednek és viselkednek, melyek összefüggésben vannak a személyiségjegyekkel.

A személyiségfejlesztés szervezeti keretei:

- tanórák, csoportbontások, szakkörök, napközi, felzárkóztatók és mentálhigiénés foglalkozások, kirándulások, kulturális és szabadidős rendezvények, versenyeztetés, pályázatok, diákönkormányzat, iskolai sportkör.

A személyiségfejlesztés elsődleges kerete a tanóra. Eszköze az adott tantárgy tevékenység- és követelményrendszere. A tanórai fejlesztő munka kiegészítője a különböző tanórán kívüli tevékenységek rendszere.

Valamennyi szervezeti keretben történő személyiségfejlesztés az alábbi területekre csoportosulnak:

- értelem: gondolkodási-tanulási képességek fejlesztése
- emberi kapcsolatok: társadalmi együttműködés, érzelmi és szociális kompetenciák fejlesztése
- testi-lelki egészség: kulturális életmód, szokásrend, értékekkel történő azonosulás fejlesztése
- speciális kompetenciák: kommunikáció, empátia, kooperáció, konfliktusmegoldó képesség, személyes kompetencia fejlesztése (önérvényesítés, önértékelés, önkontroll).

Mindezek a kompetenciák önálló területenként is személyiségfejlesztő hatásúak, hiszen jól használhatóak olyan tantárgyközi „témák” tanításánál, mint erkölcsi nevelés, emberismeret, társas kapcsolatok, konfliktuskezelés (osztályfőnöki órák, etika). Az iskolai keretek között zajló személyiségfejlesztés egy-egy funkció, képesség, viselkedésmód szelektív fejlesztését, módosítását tűzi ki célul. Azonban a fejlesztés sem csak a célzott képességre hat, hanem a személyiség sok egyéb funkciójának fejlődését is befolyásolja.

A csoportmódszerek alkalmazása elterjed a pedagógiai gyakorlatban. Az iskolai csoportmódszerek szocializáló, személyiségfejlesztő hatásukból adódóan alkalmasak a személyiségfejlődés serkentésére, képességek fejlesztésére. A csoportban kialakuló bizalommal teli, biztonságos atmoszféra, az elfogadás, a támogatás, a sűrű kommunikáció, a közös élmények változásra és fejlődésre motiválnak (tanórai foglalkozások, kooperatív tanulásformák).

A meghatározott szerveződési formák mellett szükségesnek tartjuk az iskola kapcsolatrendszerében megjelölt partnerek segítő tevékenységét. Ezek formáját és módját az adott feladat határozza meg a szakemberek együttműködésére alapozva.

A fentiek alapján és nevelési alapelvünkből következik, hogy kiemelt pedagógiai törekvésünk a személyiségfejlesztés. Programunk és alapkoncepciónk gyermekközpontú felépítése az alapvető tanulói készségek, képességek és jártasságok fejlesztését szolgálja a kompetenciák, önmegvalósítás és önképzés vagyis az egész személyiség fejlesztésének folyamatában.

A fentebb megfogalmazott feladatokat segíti az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú és az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.

A partner egyetem az átadott tananyagokhoz és módszertani támogató dokumentumokhoz a projekt futam idejében és annak fenntartási szakaszában korlátlan elektronikus hozzáférést biztosít.

2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

1.3.1.1 Általános célok

- A család mellett az iskola legyen az egészségfejlesztés kiemelkedő színtere.
- Az egészségfejlesztési terv a pedagógiai program szerves része legyen.
- Intézményünkben szakemberek bevonásával (iskolaorvos, védőnő) valósuljon meg az egészségfejlesztést támogató gyakorlat.
- A gyerekek egészségnevelése, védelme mellett családtagjaik és a pedagógusok egészségfejlesztését is segítjük.
- A szükséges időkeret a környezet- és természettudomány, biológia, osztályfőnöki, technika és tervezés tantárgyak illetve a szabadidős tevékenységek időkeretéből biztosítjuk.

2.3.1.2. Erőforrások

1. Személyi:

A) Belső: pedagógusok, diákok, iskolaorvos, védőnő, pszichológus, könyvtáros-tanár,

Pedagógusok: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció

Tanulók: tantermek, hulladékgyűjtés szelektíven

Diákönkormányzat: tisztasági ellenőrzések, szelektív gyűjtés

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer. Kreativitás, nyitottság, tolerancia.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezet-egészségügyi	Minden pedagógus feladata a környezet- és egészségvédelemre nevelés.

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
	tartalmakat. Dekoráció, kiállítások, programok szervezői, résztvevői, segítői.	
Felsős, osztályfőnöki és gyógypedagógiai munkaközösség.	Elkészíti a pedagógiai programnak megfelelően az éves tervet, segíti és koordinálja annak megvalósítását.	Lehetőséget ad a különböző szakmacsoportok programjainak összehangolására (versenyek, akciók, kiállítások, jeles napok eseményei stb.)
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva az egészségneveléshez és a környezeti neveléshez kapcsolódó tartalmak feldolgozása.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten.
Diákönkormányzatot segítő tanár	Segíti az osztályfőnöki munkaközösség tevékenységét.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Iskola-pszichológus	Segíti a lelki egészségnevelést. Egyéni és csoportos beszélgetések a tanulókkal és a szülőkkel. A pályaválasztás segítése.	Az osztályok közössége fejlesztésének segítése (szociometria). A személyiségfejlesztést segítő kezdeményezések (szülői tanácsadás, fórum, foglalkozások, előadások)
Iskolaorvos	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját az egészségmegőrzésben.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Iskolatitkár, rendszergazda	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával.	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló munkák és kezdeményezések.)	Valamennyi diák érintett a programokban. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti és egészségügyi nevelés túlmutat az iskola falain.

B) Külső: szülők, lakóterület lakói és egyéb partnerek

Szülők: programok segítése

2.3.2. Alapelvek, célok

2.3.2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

- AZ EGYETEMES TERMÉSZETNEK (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a FÖLD egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése

Az iskola hitvallása

A környezet -és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése

- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Főbb témák

- Az emberi szervezet felépítése, működése. A természeti és társadalmi környezet kölcsönhatásainak törvényei.

Cél: A gyerekek ismerjék meg saját testük működését és az emberi szervezetre ható környezeti hatásokat. Ökológiai szemlélet kialakítása. Egészséges környezet – egészséges ember.

- Az egészséges táplálkozás

Cél: A tanulók legyenek tájékozottak arról, hogy az asztalunkra került élelmiszerek, amit naponta elfogyasztunk, honnan és hogyan kerültek oda. Használunk vagy ártunk ezekkel egészségünknek. Ismerjék meg a táplálkozással összefüggő betegségeket.

- A testmozgás, sport egészségmegőrző szerepe

Cél: A mindennapos testnevelés a szabadidős és sport tevékenységek megszervezésével gyermekeink mind szélesebb körében alakuljon ki a mozgás gazdag életmód. A mozgás, a testedzés, a sport szükségletté váljon.

- Élvezeti szerek hatása szervezetünkre

Cél: A tanulók tudjanak a káros szenvedélyek veszélyeiről. Az alkohol, cigaretta, kábítószer hatása szervezetünkre gyakorolt egészség-romboló hatásairól, amelyek sokszor visszafordíthatatlanok.

- Fiúk, lányok kapcsolata, kamaszkori problémák: szerelem, szexualitás és ezek veszélyei. Családtervezés.

Cél: A gyermekek ismerjék meg saját testükben, lelkükben zajló változásokat. Vegyék észre a problémákat, legyenek képesek ezeket kezelni vagy időben segítséget kérni. Váljanak testileg, lelkileg egészséges felnőttekké, akik képesek harmonikus családi életben élni.

- Önismeret, lelki egészség, konfliktusok megelőzése, kezelése.

Cél: Önismereti tudatosság növelése, a társismereti, interperszonális, kommunikációs módok fejlesztésével és az erre vonatkozó készségek egyidejű fejlesztésével.

Pozitív beállítódás a lelki egészség, mint érték bemutatása. A problémák felismerése, kezelése, megelőzése.

Kulcsszavak

- szeretet
- tisztelet, megbecsülés
- harmónia
- mértékletesség
- takarékoság
- alázat
- esztétika
- empátia, segítőkészség
- tolerancia
- komplementaritás
- együttműködés
- kölcsönhatás
- felelősség
- ökológiai fenntarthatóság
- mérték és mértéktartás
- öröm, vidámság
- globális gondolkodás
- lokális cselekvés
- holisztikus világszemlélet
- szelídség

2.3.2.2. Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése

- az egészségre káros szokások biológiai –élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- mindennapi testedzés:
 - testnevelésórák, (amennyiben az iskola személyi, tárgyi, anyagi feltételei lehetővé teszik a kerettantervben meghatározottakon felül is beiktathat testnevelésórát, mivel az nem növeli a törvényesen megadott óraszámkeretet)
 - napközis szabadidő, óráközi szünetek, uszodai programok, korcsolyázás, mint lehetőség

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése A kerékpáros és gyalogos közlekedés segítése	- gyalogos átkelőhely, jelzőlámpa megléte - közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára biciklitároló - biztonsági felszerelések ösztönzése
Zaj	Csökkentés	- az út mellé zajfogó fák, cserjék ültetése - speciális ablaküvegek
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés komposztálás - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről - utak sózása helyett ásványi örlemény használata
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- az iskolai játszótér felszerelésének bővítése, karbantartása, homok cseréje - a műfüves sportpálya használata, megóvása
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák élősarkok, a mellékhelyiségekben szappan, WC papír

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
		- portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - nyílászárók javítása, tető szigetelése
Világítás	Egészséges, takarékos	- energiatakarékos izzók, fénycsövek
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Csatorna	A csatorna karbantartása	- biológiai lebontók alkalmazása - környezetbarát takarítószer alkalmazása
Udvar	Biztonságos aljzat	- a balesetveszélyes részek felújítása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	- a tantermekben interaktív táblák - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok - digitális fényképezőgép, villanytűzhelyek, konyhai eszközök, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár

2.3.2.3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

2.3.2.3.1. Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve
- kirándulás,
- sportnap, egészségnap,
- osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák
- testnevelés

A TANTÁRGYAK LEHETŐSÉGEI

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit

A tanulóknál

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Hon- és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit

Természettudomány

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (központban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előre gondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a társadalomföldrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében

A tanulóknál

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek

- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- Tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Dráma és színház

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket

Technika és tervezés

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit

- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- sajátítsák el az alapvető biokertészeti ismereteket
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulóknak

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását

2.3.2.3.2. Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezze, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette

Tanulói pályázatok – Adjunk ki egy-egy környezetvédelmi problémát, témakört önálló kutatásra, feldolgozásra. A tanulók motiválása történhet kiírásával, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.

Iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek – Megszervezhetjük annak kiderítését, hogy mennyire „zöld” az iskolánk. Ennek keretein belül a tanulók felmérést végezhetnek az iskolai víz-, fűtés-, világításrendszerről, az ezzel kapcsolatos költségekről, elkészíthetik a csepegő csapok térképét, kutathatják a hulladék kezelési módjait, az irodaszerek beszerzési módját és egészségkárosító hatásait, felhasznált mennyiségét. Az effajta program nagyon hatékony lehet, hiszen egyszerre mozgósít tanárt, diákot, és vezetőséget egyaránt.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai. A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő programokat szervezhetünk.

Március 22.	Víz Világnapja
Április 22.	Föld Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Október 4.	Állatok Világnapja

Akciók – Egy-egy helyi környezeti probléma megoldására vagy jeles napokon szervezzünk olyan akciókat, amelyek felhívják a lakóhelyünk közösségének figyelmét egy-egy helyi vagy globális környezeti problémára. A megmozdulást szervezhetjük magunk is, de csatlakozhatunk helyi vagy országos környezetvédő szervezetek akcióihoz.

Iskolai komposztálás – Ha van lehetőség, ilyen módon nagyon sok tanulót egész évben értelmes környezetvédelmi feladattal láthatunk el. Az iskolai (konyhai és tanulói) hulladékot naponta komposztálhatják, elsajátítva ezen keresztül a komposztálás technológiáját, a szelektív hulladékgyűjtés alapjait.

Zöldesítés: A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva vagy önálló programként, a szülők illetve az iskola-közel (lakóterületi) lakosság megnyerésével cserjék, fák ültetésével szépíthetjük környezetünket és a zajtól, portól védhetjük szervezetünket.

Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés – Ha van lehetőség bevonni a helyi hatóságokat, szervezzük meg az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést és elkülönített elszállítást legalább a papírhulladék, a szárazelem, fémdoboz, használt étolaj és a szerves hulladék vonatkozásában. Ezen tevékenység hatásfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihat a tanuló tágabb környezetére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek – Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Általános iskola 7–8. évfolyam	Herman Ottó Országos Biológia Verseny
Általános iskola minden évfolyam	Közlekedési ismeretekkel kapcsolatos versenyek, helyismereti-, helytörténeti versenyek
Általános iskola minden évfolyam	Részt vehetnek tanulóink egyéb, a témával összefüggő kiírásra kerülő versenyen, pályázaton.

Városismereti program – A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezzünk olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők illetve kiállítások formájában lehet még jobban rögzíttetni a tanulókkal.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel – Találkozzanak a tanulók a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetekkel, ifjúsági tagozatként aktívan be is kapcsolódhatnak ezen mozgalmakba. Szervezzük a közeli bevásárlóközpont vezetőjének engedélyével próbavásárlást, hogy a tanulók ismerkedjenek a reklámok fogásaival, a fogyasztói szokásokkal. Valamelyik nemzeti park, vagy társadalmi szervezet segítségével szervezzük a gyerekeknek természetvédelmi akadályversenyt. A felügyelőségek, vagy környezetvédelmi cégek bevonásával műszeres vizsgálatokat is végezhetünk (pl. zajsztint, talaj-, levegőszennyezettség).

Művészeti csoportok, ünnepségek – Használjuk ki a művészetek iránti érdeklődést. Néhány problémára próbáljuk ráirányítani a figyelmet a művészet eszközeivel. Szervezzük irodalmi műsort (pl. Föld napja, Víz világnapja). Természetes anyagok felhasználásával készítsük el egy környezetbarát lakóház, porta modelljét. Éljük a drámapedagógia korszerű módszereivel is.

Kézműves foglalkozás – A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak..) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készíthetünk, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető (pl.: Karácsonyi vásár)

Diák Önkormányzati nap – Az iskolai programnak mindig lehet környezet-egészségügyi része is.

Sportnap – a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel is összeköthetjük.

Napközis, szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése

Iskolai sportköri szervezések: délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek

Látogatások, melyen a részvétel önkéntes, a költségeket a szülők, vagy pályázati forrás biztosítja: állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, kiállításokon. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítsuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Szülői értekezletek: utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére.

Szempontok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.)

- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységre, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

2.3.2.3.3 Módszerek

JÁTÉKOK

- Szituációs
- Memóriafejlesztő
- Kombinációs
- Érzékelést fejlesztő
- Ráhangolást segítő
- Bizalomerősítő
- Kapcsolatteremtést segítő
- Drámapedagógia

MODELLEZÉS

- Hatásvizsgálatok
- Rendszermodellezés
- Előrejelző
- Működő modellek készítése, elemzése

RIPORT MÓDSZER

- Kérdőíves felmérés
- Direkt riportok
- Fotóriport

PROJEKT MÓDSZER

- Analízis – akció projektek

TEREPGYAKORLATI MÓDSZEREK

- Terepgyakorlatok
- Táborok

- Térképkészítés
- Egyszerű megfigyelések
- Célzott megfigyelések, mérések

AKTÍV, KREATÍV MUNKA

- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák
- Madárvédelmi feladatok
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Rend- és tisztasági verseny

KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS

- Csoportszervezés a környezet-egészségügyi nevelés érdekében

MŰVÉSZI KIFEJEZÉS

- Vizuális művészet a környezeti nevelésben
- Irodalmi alkotások
- Zeneművészet
- Fotóművészet
- Táncművészet
- Népművészet
- Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

2.3.2.3.5. *Az iskolai környezet*

A példamutató iskolai környezet tényezői

- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása
- növények, élősarok
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása

2.3.2.3.6. Minőségellenőrzés

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során – mint azt a korábbi fejezetekből láthattuk – szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyedurialma, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A pedagógus környezeti nevelési gyakorlatának színvonalát minősíthetjük az alábbi elvárások megítélésével.

- Rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Felkészülésüket hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjenek fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítanak sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjanak alkalmat az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának.
- Segítsék a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségek felismerését.
- Olyan lehetőségeket biztosítsanak, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható és élményt nyújtson.
- Szervezzék meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.
- A rendszerszemléletű gondolkodás kialakulását célozza meg.

A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését;
- az aktivitás fenntartását és megerősítését;
- a belső motivációs bázis fejlesztését;
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését;
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit;

- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére;
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére; a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:

- Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás.
- Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következetes igényességet.
- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.
- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

Eredményvizsgálatunk

- egyes tanulók esetében

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulására
- a szociális képességek alakulására
- a beállítódások és értékorientáció fejlődésére
- a csoporthelyzet megismerésére
- a konfliktuskezelés módjára irányul.

- osztályközösségek esetében

- a csoportviszonyok alakulásának
- a közvéleménynek, a morális gondolkodásnak
- az informális kapcsolatrendszernek

- a tevékenységrendszernek a megismerésére irányul.

Eredményvizsgálati módszereink a következők lehetnek:

- folyamatkövető megfigyelés
- célzott megfigyelés
- helyzetfelmérés (szociometriai vizsgálat)
- tevékenységelemzés
- egyéni és csoportos megbeszélés, interjú.

A nevelői követelmények teljesítéséről az intézmény belső ellenőrzési szabályzata részletes előírásokat tartalmaz.

Választott módszereink lehetnek:

- a személyiségjellemzők és a feladatellátás minőségének megfigyelése
- spontán és irányított személyes beszélgetések
- írásos felmérés, illetve kérdőíves vizsgálat
- nevelői teljesítmény és dokumentáció elemzése
- a helytállás aktivitásának és minőségének követéses vizsgálata

2.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon, tájékoztató előadásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati ismeretei. (alapismeretek)
Cél: A tanulók ismerjék meg az elsősegélynyújtás alapvető módszereit, eszközeit elméletben. A tanultakat ezután tudják a gyakorlatban is alkalmazni.
 Szerezzenek olyan biztos alapot, amelyre a továbbiakban lehet építkezni.
 Tudatosuljon bennük, hogy életet menthetnek.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Az egyes tantárgyak (osztályfőnöki, biológia, természettudomány, technika és tervezés) tananyagrészeihez kapcsolódóan gyakorlati oktatás szervezése az iskolaorvos, védőnő és egyéb szakember bevonásával.
- b) Családi-, sportnapokon gyakorlati foglalkozások szervezése.
- c) Testnevelés óra keretében a lehetséges balesetek szimulálása, a sérülések elsősegély ellátása.
- d) Szabadidős foglalkozások keretében szervezett gyakorlati oktatás, szakkör, önképzőkör.
- e) Versenyek vetélkedők szervezése az adott témakörben.

2.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.5.1. Közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés döntően szociális folyamat, melynek során az egyén /a tanuló/ és a közösség /iskola, társadalom, stb./ közötti kapcsolat kialakult, fejlődik és értékek, szokások, elvárások stb. közvetítődnek, melyhez az egyénnek /tanulóknak/ közelednie, azonosulnia kell.

A közösségfejlesztés elsődleges iskolai kerete az osztály. Ezt egészíti ki a napközis csoportok és egyéb közösségi szervezeti formák.

A közösségfejlesztés alapelvei:

- A közösség a konstruktív életvitel megélése következtében és megéléséért létrejött gyermeki, pedagógusi, szülői és iskolai együttműködési valamint együttélési forma.
- A közösség általános ismérvei: közös értékek, közös célok, a közös döntések, a közös erőfeszítések, az előbbieket megalapozó tudata.
- A közösség az együttműködés – minőségileg legmagasabb formája, amely demokratizált és harmonikus kapcsolatot, nagyfokú személyes szabadságot, öntevékenységet, innovációt feltételez.

A közösségfejlesztés céljai:

- Az értékteremtő, fejlesztési irányultságú együttműködés kialakulása
- A közvetett nevelői hatásokhoz adjon teret.
- Az iskola nevelő-oktató tevékenységét segítő új tevékenységek, szervezeti formák hatékony beépítése a napi munkafolyamatba.
- A közösség el- és befogadó attitűdjének fejlesztése.

A közösségfejlesztés feladatai:

- Az iskolának, mint munkakörnyezetnek és az ennél kisebb közösségeknek – mint mikrokörnyezet, szokásaiba bevezetni a tanulókat. Ezt követően bevonni a közösség működését /tevékenységét fenntartó folyamatokba.
- Megbízási / felelősi rendszer kialakítása az iskola és a közösség elvárásainak figyelembe vételével
- Feladat biztosítás – életkornak megfelelően
- Segítségnyújtás a feladat sikeres elvégzéséhez
- Értékelés /érintettek/
- Problémák felvetése, megbeszélése – adott szinten
- Együttműködés más közösségekkel, közösségi szintekkel
- Tanulói kezdeményezések kritikus segítése
- Az osztály szintű szerveződés mellett egyéb szervezeti keretek biztosítása, segítése a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokhoz.
- Leendő elsősök fogadása
- A nyolcadikosok ballagása
- A képességeknek megfelelő teljesítmény és neveltségi szint elvárása
- Hon- és népismeret – tanórai, tanórán kívüli fejlesztése (vetélkedők, ünnepek)
- A tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsüljék meg ezeket
- Környezetük értékeinek megőrzése, gyarapítása
- Együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén
- Önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének, a képességének megszerzésére irányuló tevékenység
- Az új információs közegben eligazodás, és azt kritikai módon való használás
- A sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése

Intézményünk a 2017-18 és 2018-2019 tanévben részt vett az EFOP-3.3.5-17-2017-00060 azonosítószámú „Élményalapú tematikus napközi és bentlakásos programok megvalósítása a Debreceni Tankerületi Központ intézményeiben” című (kísérleti) pilot pályázat megvalósításában.

Nevelő-oktató munkánkban fontosnak tartjuk a tanórán kívüli programok megvalósítása során a projektben szerzett tapasztalatok, az informális nem formális tanulási módszertanok alkalmazását, a felnővekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítását, az élményalapú tanulás módszertani megalapozását, a tanulás közösségi élménnyé formálását, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítését, a nyitott tanulási környezet biztosítását, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztését, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítását.

Pedagógiai célok a projektben megismert módszertani eszközök, tematikák segítségével

- az iskolai **lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentése**, valamint az **egész életen át tartó tanulás** iskolai megalapozása;
- a tanulás **közösségi élménnyé** formálása;
- az **osztályközösségek** megerősítése;
- a **tanulási motiváció** megerősítése;
- a tanulói ismeretek bővítése, az alapkészségek és **kompetenciák** fejlesztése
- a **tanulás hatékonyságának** növelése
- az **anyanyelvi- és viselkedéskultúra** fejlesztése
- a tanulók **digitális kompetenciáinak** fejlesztése;
- **inkluzív nevelés**, a hátrányos helyzetű, a fogyatékkal élő gyermekek más társaikkal való együttnevelése;
- a felnővekvő generáció társadalmi kohéziójának, társadalmi aktivitásának, támogató-segítő kultúrájának fejlesztése, **társadalmi együttműködés** erősítése.
- az **integrált oktatás** megvalósítása;
- a hátrányos, valamint a **halmozottan hátrányos helyzetű tanulók** elérjék a tanórán kívüli időszakban is a személyiség- és készségfejlesztő tevékenységeket, programokat.

Pedagógiai célkitűzések, azok megvalósításának lehetőségei, formái

A tematikus alkalmak – a hagyományos iskolai oktatás kereteiből való kilépéssel - kiváló lehetőséget biztosítanak a nevelésre, valamint a Nemzeti Alaptantervben meghatározott tartalmi ismeretek és képességek egyidejű bővítésére. Ugyanakkor a gyerekek lehetőséget kapnak a helyi természeti és épített környezet értékeinek közvetlen megismerésére is, illetve az élménypedagógia módszereivel nemzeti hagyományaink, kultúránk általuk korábban nem ismert területeit ismerhetik meg a megszokottól eltérő formában.

Az iskola által megvalósított tematikus programokból, az alábbi jó gyakorlatot, módszertant tervezzük beépíteni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokba, tevékenységbe:

1. a tanulás hatékonyságának növelése az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17 konstrukciójában kifejlesztett szakmai tartalmak felhasználásával
2. tanulási motiváció megerősítése az élményalapú informális programok alkalmazásával
3. környezettudatos viselkedés megerősítése iskolai témnapok kapcsán
4. egészséges életmódra nevelés megerősítése iskolai témnapok kapcsán

2.6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- színvonalas, változatos pedagógiai módszereket felvonultató tanítási órák tartása, alkalmazkodva az adott tanulói közösség összetételéhez,
- közvetíti a tanulók felé az iskola és a társadalom alapvető értékrendjét,
- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó, javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével, felzárkóztatásával, hátránykompenzálásával kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,

- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, táborok, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, lebonyolítása
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés, iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményjavaslatait
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével megbeszélve – az igazgató bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Munkája során különös figyelemmel építi az osztályközösséget, mely egymás elismerésén, megbecsülésén nyugszik.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: osztály, elektronikus csoport napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Segíti a tanulók továbbtanulását, pályaválasztását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.
”Nkt.2012.CXXIV.4.§.(14.)

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit. Keressük minden gyermekben azt vagy azokat a speciális adottságokat, amelyek bennük a legjobbak és az átlagost meghaladják.

Figyelemmel követjük a lassan fejlődő, nem kiemelkedő, gyengébb tanulmányi eredményt elérő, de jó adottságú, tehetség ígéreteket is. Nevelőtestületünk számára fontos, hogy ezek a gyerekek se kallódjanak el, ők is különleges bánásmódot igényelnek. Ez bizonyítja azt is, hogy iskolánkban a felzárkóztatás mellett a tehetséggondozás is kiemelt szerepet kap.

Tehetséggondozó programunk lehetővé teszi, hogy kiemelkedő képességű tanulóink speciális adottságai felszínre kerüljenek.

Tehetségfejlesztő programunk legfőbb pedagógiai és pszichológiai alapelvei:

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése;
- egy adott tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalainak kiegyenlítése;
- „megelőzés”, „légkörjavítás”;
- olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.

Céljaink:

- tanulóink képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése a leghatékonyabb pedagógiai módszerek, eszközök alkalmazásával.
- a személyiség fejlesztése, hiszen a nélkül nehezen képzelhető el a tehetség kibontakoztatása.
- munkánk középpontjában két fő szempont áll: az egyik a tanulók megfelelő motiválása, a másik a differenciálás.

Azonosítás módszerei

A tehetség kibontakoztatását:

- serkenti a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékosság, az értékelés késleltetése;
- gátolja: kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetség identifikáció módszerei:

- véleménygyűjtés
- tanulmányi teljesítmény
- tanulmányi verseny
- objektív
- pszichológiai vizsgálatok.

A tehetséggondozás mind a tanórák, mind a tanórán kívüli foglalkozások feladata.

A felismert tehetség fejlesztése szinterei:

- tanórán (differenciálás)
- választható tanórán tanulható tantárgyak tanulása (nagyobb szintű motiváltság)

Módszerei, fejlesztést segítő tevékenységek:

- képességek szerinti differenciált csoportok létrehozása (a tanulók aktuális felkészültsége alapján szerveződő, nyitott, átjárható csoportok)
- gyorsítás, dúsító program (a tananyag gyorsabb elsajátítása, a fennmaradó időben dúsító program)
- gazdagítás és elmélyítés (nem több ismeret elsajátítása, hanem önállóságot, kreativitást igénylő feladatok végzése)
- iskolai, városi, vár
- vármegyei, versenyek (fontos személyiségfejlesztő hatásuk van: egészséges versenyszellem, önértékelés, sportszerűség, kudarcűrítés)
- napközis, tanulószobás, szabadidős foglalkozások
- a továbbtanulás segítése, kapcsolat a középiskolákkal.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. Bemutakozási fórumokat teremtünk időszakos rendezvényeken, ahol előadások, kulturális, művészeti, sport műsorok keretében bemutatkozhatnak legtehetségesebb diákjaink társaik, szüleik és a nyilvánosság előtt. Ebben a folyamatban nélkülözhetetlen a tanulók felkészítése, ösztönzése, előmenetelének figyelemmel kísérése.

A tanórákon általában egy-egy tantárgy, tudományág iránti tehetséget, érdeklődést fedezhetünk fel. Gyakran előfordul, hogy egy-egy tanuló egy adott tantárgynak csak bizonyos részében, ágában ügyes, így tantárgyi osztályzata esetleg nem is ötös. Nyilvánvalóan hiba lenne a tantárgy, tudományág bizonyos ága iránti tehetséget kihasználatlanul hagyni: egy rosszul éneklő gyerekből is lehet kiváló hangszeren játszó muzsikuss, egy labdával ügyetlen gyerek is lehet kiváló úszó, egy rossz matematikai feladatmegoldó is lehet remek fejszámoló, egy rendezetlen írású gyermekből is lehet tehetséges képzőművész stb. Odafigyeléssel az adott tantárgyhoz nem kapcsolódó tehetséget is felfedezhetünk. Nem hagyjuk figyelmen kívül, ha egy gyerek szép kiejtéssel beszél, szabatosan fogalmaz, szépen ír vagy rajzol,

feltűnő empátiával, megértéssel viselkedik társaival, feltűnő általános vagy speciális műveltségről tesz bizonyosságot, stb.

Eszközei:

Egyéni feladatok adása, kiselőadásokra felkérés, szakirodalom ajánlás, könyvtárba irányítása, adott probléma kutatása, versenyekre való felkészítés, tanulmányi kirándulások szervezése, iskolán kívüli előadásokra irányítása, külső előadók hívása, kiállítások látogatása.

Legfontosabb természeti kincsünk a gyermekek tehetsége, illetve annak kibontakoztatása. A gyermekeinkben szunnyadó tehetség felismerése és fejlesztése kihívás iskolánk számára. Fontos, hogy gondos szakértelemmel és megértő humánummal bontakoztassuk ki személyiségének minden értékes vonását, a jellemet, az akaraterőt, a közösségi szellemet. Fejlesszük az általános értelmi képességeiket, amelyre minden pályán szükség lesz az érvényesüléshez.

2.7.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

EFOP-3.1.5-16-2016-00001

A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a családi háttér kompenzálására a tanulás, a házi feladat elkészítéséhez.

Ezen belül a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők és a sajátos nevelési igényű tanulók segítése.

A köznevelési intézmények nevelő-oktató munkájának minden egyes tanulóhoz alkalmazkodnia kell a követelményekben és a segítségnyújtásban. Ez egyaránt vonatkozik az iskolánkban jelenlévő a többségi, a beilleszkedési – tanulási – magatartási nehézséggel küzdő és a Szakmai Alapdokumentumunkban megjelölt típusú sajátos nevelési igényű tanulókra.

Amikor az iskolai elvárásoknak nem megfelelő teljesítménnyel találkozunk, akkor nemcsak a gyermeket kell megvizsgálni, hanem az intézmény feltételrendszerét is. Az adott egyén tulajdonságaiban, fejlődésmenetében mennyiségi és minőségi változások lépnek fel a „normálishoz” képest, melyek deficitként értelmeződnek. Minden gyermeknek más igényű a nevelhetősége. Így az általános iskolai követelményeknek való megfeleléshez a tanulónak másfajta megsegítésre van szüksége. Az érintettek az intézmény által biztosított többlétszolgáltatások, kedvezmények és az egyénre szabott pedagógiai eljárások segítségével

eltérő ütemben képesek az elvárásoknak megfelelően teljesíteni. Ezek a tanulók kiemelt figyelmet és különleges bánásmódot igényelnek, melynek tevékenység- és feladatrendszere az alapidokumentumainkban van rögzítve.

Ezek a tanulók:

- a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő (továbbiakban BTMN)
- a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI)
- a tehetséges gyermekek.

2.7.2.1. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézség meghatározása

„Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek”. – Nkt.2012.CXXIV.4.§.(3.)

Az iskolában jelen vannak a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók. A probléma nem megkerülhető és nem intézhető el méltatlankodással, a magatartás és tanulás pusztá szankcionálásával. A pedagógia és az orvostudomány, a szülészet, a gyermekpszichiátria sok olyan tényezőt tárt fel, amelyek a "problémás gyerekek" helyzetét magyarázzák (pl. a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, oxigénhiányos állapot, agykárosodás, az anya depressziós magatartása, elhanyagoltság, kevés idő eltöltése a családi környezetben, stb.).

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. A tanulási részképességek szintjének többoldalú érintettsége az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

a) A részképesség zavarok körébe az iskolai teljesítmények – az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttese tartozik. A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a

nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

b) A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Tanulási nehézség

A tanulási nehézség a beszélt vagy írásos nyelv alapvető elsajátításának akadály, amikor a tanuló normál vagy átlag feletti értelmi képességek mellett a tanulási teljesítmény nem felel meg az egyén intellektuális fejlődésének.

A súlyosság fokától függően gátolják a diákok az információk felfogásában, bevésésében vagy előidőzésében. Ezek a nehézségek megmutatkozhatnak a figyelem, a gondolkodás, a beszéd, az olvasás, az írás és a matematikai feladatmegoldás területén. Tanításuk differenciálásában mindezeket figyelembe kell vennünk.

Az egyénileg, standardizált tesztekkel vizsgálva az olvasás-írás, számolás tanulásában lényegesen alatta marad a személy biológiai kora, mért intelligenciája vagy a kor szerinti képzettség és a tanulásba fektetett erőfeszítések alapján elvárhatóaknak.

Az ilyen tanuló számára túl kevés az elsajátításra biztosított idő, a gyakorlóanyag és túl nagyok a szokványos olvasás-tanítási módszerek lépései. A nehézség kihat az iskolai teljesítményre, vagy az olvasáskészséget igénylő mindennapi élettevékenységekre.

Az ilyen nehézséggel küzdő tanulók különleges bánásmódot és speciális pedagógiai tevékenységeket igényelnek a sikerebb iskolai teljesítményükhöz, illetve a társadalomba való beilleszkedésükhöz.

Beilleszkedési és magatartási nehézség

A problémás viselkedési és magatartási nehézség az a tünet együttes, amikor a tanuló viselkedése jelentősen eltér az adott életkorban megkívánható helyes magatartástól. Az iskolai környezetben ez úgy jelentkezik, hogy ezeknél a tanulóknál az általánosan használt nevelési

eljárások nem hatékonyak. Az ilyen tanulók nem tudnak, vagy nem akarnak alkalmazkodni a környezetükben érvényes szociális szabályokhoz.

Az problémák okai lehetnek:

- átmenetiek: a családban bekövetkezett változás, iskola- vagy tanárváltás, túl nagy követelmény.
- állandók: a nem megfelelő szociális háttér, az iskola és a család eltérő nevelési elvei, normarendszere.

A problémák tünetei, megjelenési formái:

- agresszív, környezet ellen forduló viselkedés,
- passzív, szorongó, gátolt gyermekek.

Mindkét típusú viselkedési nehézséggel küzdő tanuló különleges figyelemre szorulnak, speciális pedagógiai tevékenységeket igényelnek a társadalmilag megkívánt személyiséggé fejlődésükhöz.

2.7.2.2. Sajátos nevelési igény meghatározása

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd”- Nkt.2012.CXXIV.4.§.(25.)

A zavar és nehézség diagnosztizálása

Az érintett tanuló diagnosztizálását a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy sajátos nevelési igény tényéről az illetékes pedagógiai szakszolgálat vagy a szakértői rehabilitációs bizottság dönt az általuk elvégzett szakvizsgálat eredménye alapján.

A szakvéleményben leírt fejlesztési javaslatok, ill. kedvezmények alapján a sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót - jogszabályban meghatározott javaslatok, kedvezmények és munkamegosztás szerint – szülői kérésre az intézmény igazgatója mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészek értékelése alól. Ha a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítik a minősítés alól, az iskola egyéni foglalkozást szervez részére meghatározott óraszámban. Az egyéni foglalkozás keretében a szükséges szakemberek (fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus), pedagógusok egyéni fejlesztési tervek alapján segíti a tanuló felzárkóztatását.

2.7.2.3. A SNI és a BTM nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő célú ellátása

A SNI és a BTM nehézséggel küzdő tanulók nevelési igénye az átlagtól eltérő különbségekben nyilvánul meg, melyeket figyelembe veszünk.

Az ellátás közös elvei:

- a hosszú távú feladatokat az intézmény dokumentumai tartalmazzák, ill. az iskola egész nevelési - oktatási rendszerét átfogják
- fejlesztő tevékenység szakmaközi együttműködésben valósul meg a tanulók igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek megjelölésével

A fejlesztő tevékenység közös célja és feladatai:

- a hiányzó diszfunkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok kialakítása.

A fejlesztő tevékenységet meghatározó tényezők:

- a diszfunkciók típusa, súlyossága,
- a diszfunkciók kialakulásának ideje,
- a tanuló életkora, állapota, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

Az SNI és a BTM nehézséggel küzdő tanulók oktatása – nevelése során figyelembe kell venni a NAT alapidokumentumában és az Irányelvekben előírtakat, melyek által programunk és fejlesztő célú tevékenységünk biztosítja, hogy:

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg,
- a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való teljesebb beilleszkedést, segítse,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a fejlesztő célú programok az intézmény pedagógiai programjának tartalmi elemeivé váljanak,
- a tanulók túlterhelésének kerülése a nevelés- és oktatásfejlesztés során.

Tagintézményünk az intézmény Szakmai Alapidokumentumában meghatározott SNI típusú - a **pszichés fejlődési zavarral küzdő, mozgásszervi- és érzékszervi fogyatékos, autizmus spektrum zavar - tanulók** oktatását –nevelését vállalja fel integrált oktatás formájában.

1.Pszichés fejlődési zavarral küzdő SNI tanulók nevelés-oktatása

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók az iskolai teljesítmények és a viselkedés szabályozásában egyéni sajátosságaik figyelembe vételével fokozott pedagógiai megsegítést igényelnek a tanulás folyamatában.

Tanulási és viselkedési nehézségük specifikus tanulási zavarokban nyilvánulnak meg:

- diszlexia
- diszgráfia
- diszkalkulia
- kevert specifikus zavar

- hiperaktivitás és figyelem zavar.

Diszlexia – diszgráfia:

Intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség, ill. az írómozgás kivitelezésének nehezítettsége.

Diszlexia esetén az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A diszgráfiára az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagok elsajátításához viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata. A formai-kivitelezési problémák mellett tartalmi jellegzetességeket is találunk. Az olvasáshoz hasonlóan az írásban, helyesírásban is megjelennek betűtévesztések, kihagyások, betoldások, ismétlések. Az íráskép kevésbé tagolt, átjavítgatott, sokszor maszatos, nehezen olvasható. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett.

A fejlesztés célja:

- az olvasás-, írás- és helyesírászavarok javítása,
- a mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-íráskészség fejlesztése,
- az olvasás, írás eszközzé válásának segítése az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű módszerrel, illetve a többféle érzéklet összekapcsolódásával megerősített rögzítés,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése,
- figyelem megosztása

- olvasástechnika, tempó fejlesztése

A megvalósítás szinterei

- minden tanórán,
- fejlesztő foglalkozáson,
- felzárkóztató foglalkozáson.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények jó színvonala mellett.

Az ilyen tanulónál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikusszámlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, szöveges feladatok megoldásmenetének kialakítása, képi, vizuális megerősítéssel.
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár, számegyenes, stb.).

A megvalósítási szinterei

- matematika, fizika, kémia óra és minden számolással kapcsolatos tevékenység,
- fejlesztő foglalkozás,
- felzárkóztató foglalkozás.

Hiperaktivitás és figyelemzavar

Az ilyen személyiségre jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartás-minták. A viselkedésük eltér az adott életkorban elvárhatóaktól, a szociális elvárásokat és szabályokat megszegi, nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés feladatai:

- optimális hely megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek minél hatékonyabb érzékelésére
- egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeihez, érdeklődéséhez, terhelhetőségéhez igazítva
- a tanuló viselkedésének megismerése: kommunikáció, önbizalom, magabiztosság, önértékesítés, cselekvéses és verbális megnyilvánulások
- alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- a pedagógus együttműködése a családdal, szakemberekkel
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, sikerélmény biztosításával.

A megvalósítás színterei

- tanóra
- pszichológiai ellátás.
- mentálhigiénés foglalkozások
- fejlesztőpedagógiai foglalkozás.

Minden érintett tanuló számára biztosítjuk a pedagógiai célú fejlesztő foglalkozásokat a tanórai foglalkozásokon túl is. Ez megjelenik az iskola óratervében, mely az SNI és a BTM nehézség típusától függően az évfolyamra meghatározott heti tanórák óraszámának 15-50%-a lehet, illetve a szakvéleményben meghatározott mennyiségben.

2.Mozgásszervi fogyatékos / mozgássérült SNI tanulók nevelése-oktatása

Alapelvek

- Biztosítjuk a megfelelően kialakított, adaptált, akadálymentes környezetet az információhoz való hozzáférést, a tevékenységekben történő szabad és aktív részvételt, előmozdítva az esélyegyenlőséget.
- Képességeik tervszerű fejlesztése során az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, az individuális szükségletekhez igazodunk mind a pedagógiai tevékenységek, mind a környezeti adaptációk tervezése, megvalósítása során. Ezzel elősegítjük, hogy ezek a tanulók mozgáskorlátozottként is meg állhatják helyüket a szűkebb és tágabb környezetükben.

Célok

- Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a sérült gyermekek az iskolai tanulmányaik során felkészültté váljanak az ismeretszerzésre és tanulásra, az önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.

Kiemelt feladatok

- A sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamat során elsődleges módszer a differenciálás és fokozatosság az oktatási folyamat minden színterén. A módszertani, technikai támogatás tervezéséhez, kivitelezéséhez a pedagógus segítséget kérnek a gyógypedagógustól, a pedagógiai szak- és szakmai szolgáltatók szakembereitől.
- A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítésének kiindulási alapja a tanuló értelmi képessége, kommunikációjának formája, szintje és érzelmi állapota, fizikai állapota. Ennek megfelelően a tananyag, a követelmények, a számonkérés, értékelés egyéni fejlettségi szinthez történő igazítását biztosítjuk.
- A bármely területen tehetségesnek bizonyuló mozgáskorlátozott tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaorientáció folyamatát is.

A többségi iskolában történő együttnevelés

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel vagyunk a következőkre, melyek megléte biztosítja a mozgáskorlátozott tanulók együttnevelését:

- az intézmény befogadó attitűdöt, ill. felkészült befogadó személyi környezetet tanúsít (diákok, iskolai dolgozók, szülők),

- megfelelő fizikai környezet biztosítása (akadálymentesítés), speciális segédeszközök (gyógyászati és oktatási), amelyek a különböző tevékenységekben való részvételt segítik
- a szakértői javaslatban megfogalmazott sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamat megvalósítása
- a mozgáskorlátozott tanulók integrált iskolai ellátását szolgáló speciálisan felkészült pedagógusok, gyógypedagógiai asszisztens, gyógypedagógus, szomatopedagógus, konduktor, gyógytornász
- az alkalmazkodás, az adaptálás, a differenciálás során - igazodva az egyes gyermek fejlettségi szintjéhez, illetve a támogatás szükséges mértékéhez - módosulhat a tananyag elsajátításának tempója, módja, a számonkérés, a házi feladat formája, végső esetben a tananyag mennyisége, speciális elvárások és tennivalók (módszerek, eszközök, segédeszközök, segédletek, differenciálás, az értékelés, minősítés, a követelmény egyénre szabott formái stb.).

Eszközlista az együttnevelés megvalósításához:

- speciális (állítható-dönthető) tanulóasztal, székek és egyéb speciális egyéni bútorok, kiegészítők (szőnyeg)
- egyéni szükségletekhez igazított tankönyvek, tanulást segítő és fejlesztő taneszközök, speciális füzet, megfelelő íróeszköz.

Az eszközöket a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelete alapján fokozatosan biztosítjuk

A Nemzeti Alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A NAT-ban és a választott kerettantervben meghatározott közműveltségi tartalmak elsajátíttatása, valamint az értékelés során a mozgáskorlátozott tanulók állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodunk – a segítségnyújtás, differenciálás mennyiségének megválasztásában is:

- a megfelelő tanulási környezet megteremtésével biztosítjuk a nevelési-oktatási folyamatokban való részvételt;
- ha a mozgáskorlátozottság akadályozza az ismeretsajátítást, akkor az egyéni szükségleteknek megfelelő technikai jellegű segítségnyújtást (pl. számítógép, speciális eszköz, hosszabb idő biztosítása stb.) biztosítjuk;
- indokolt esetben a szakértői bizottság javaslata alapján az igazgató mentesíti a tanulót az érdemjeggyel, osztályzattal történő értékelés alól. A tanuló fejlődéséről egyénre

szabott szöveges értékelést ad a pedagógus saját megfogalmazásában félévkor és év végén.

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

A mozgáskorlátozott tanulók habilitációs, rehabilitációs fejlesztésének sajátos célja, hogy a sérülés következtében hátránnyal induló tanulóknak nagyobb esélyt biztosítson az eredményes tanulásra, fejlődésre, a sikeres társadalmi beilleszkedésre.

Ennek érdekében intézményünkön kívül, másik intézményben is megvalósulhat a tanulók habilitációja, rehabilitációja.

A Nemzeti Alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesülnek, a tanítási-tanulási folyamat speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

Minden műveltségi terület oktatásában érvényesül a látásteljesítményhez igazodó szemléltetés, a látássérülés tényét figyelembe vevő munkakörülmények kialakítása, a látóképesség kihasználására nevelés, valamint speciális tantárgyi módszertani eljárások alkalmazása, szükség esetén a feladatok megvalósításához hosszabb időkeretek kijelölése, az egyéni adottságok figyelembe vétele az értékelés során.

Pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció céljai és feladatai a nevelés-oktatás teljes folyamatába épülnek. Mindamelllett az egyéni igények szerint külön habilitációs, rehabilitációs foglalkozások szervezése is szükséges, melyek a döntően individuális jelleg miatt egyéni vagy kiscsoportos foglalkoztatási formában valósíthatók meg. Ennek érdekében intézményünkön kívül, másik intézményben is megvalósul a tanulók habilitációja, rehabilitációja.

2.7.2.4. Az integráció, az SNI tanulók együttnevelésének feltételei

Napjainkban az integráció azt jelenti, hogy a SNI nehézséggel küzdő gyermekek beilleszkednek a többségi nevelési intézményeket látogató gyermekek, fiatalok közé. Az együttnevelés sikeres megvalósítása érdekében a befogadó iskolák rendelkeznek az előírt tárgyi és személyi feltételekkel.

Pedagógiai programunknál alapul vesszük, hogy:

- az átlagostól eltérő gyermek minden más ép gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik,

- ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él.

A sikeresebb felnőtté válásukhoz biztosítjuk az iskolai kereteinken belül történő tudás elsajátítását, illetve a képességek-készségek kialakulását. Ennek érdekében szem előtt tartjuk az egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz – nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket. Mindezekkel felkészítésük olyan mértékűvé válhat, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat, illetve képessé válhatnak a későbbi szakképzésre.

Az integrált képzés a speciális egyéni szükségletekhez igazított sajátos módszerekkel, értékelési rendszerrel történik, a NAT-ban lefektetett általános célok és a közoktatás tartalmi szabályozásának elveihez alkalmazkodva, figyelembe véve a különleges bánásmódot igénylő tanulók pedagógiai programjának irányelveit, valamint kerettantervüket.

Az integrált képzésben résztvevők az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak, egyéni fejlesztő- és gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Alapelvek

- A speciális nevelés alapeszményünk, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a különleges bánásmódot igénylő gyermek erőit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.
- Intézményünk, mint befogadó intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés specifikus ellátásához nélkülözhetetlen többlétszolgáltatások biztosítását:
- a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus, és fejlesztőpedagógus, pszichológus foglalkoztatását,
- a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon való részvételüket,
- a sajátos nevelési igényű gyermek nevelését- oktatását a speciális tanterv alapján, speciális segédletekkel, eszközökkel biztosítjuk.
- A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe veszi az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét és ennek érvényét szerzi az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.

Célok

- A funkciózavarokból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülésspecifikus szempontú támogatása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók ugyanolyan ellátásban részesüljenek, mint más gyermek problémája figyelembe vétele mellett.
- Biztosítani szeretnénk számukra, hogy:
 - a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést
 - a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Feladat

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.
- Az együttműködés formáinak kialakítása és beillesztése az aktuális órarendbe.
- A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában az utazó-gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal a szakértői vélemény alapján.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, a habilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus által biztosított speciális egyéni fejlesztési tervre építetten.
- A gyógypedagógiai nevelés számára biztosított szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése, felhasználásuk, beemelésük ütemezése az gyógypedagógus irányításával.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése team-munkában.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, az utazó-gyógypedagógussal együttműködve.
- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása:

- Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek és iskolánkban ezt meg is kell kapniuk.
- Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, amivel problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

Integrált nevelés, oktatás

Iskolánk oktató-nevelő munkájának legfontosabb feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével a befogadott tanulók elfogadását szolgáló szemlélet kialakítása érdekében. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Az iskolaintegráló tevékenysége színterei:

- tanórai differenciált foglalkozás,
- komplex képességfejlesztés,
- pedagógiai - pszichológia célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a Szakértői Bizottság szakértői véleménye, illetve a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye alapján.

Az együttnevelés feltételei:

Személyi feltételek a fejlesztő tevékenységeket végző szakemberek:

- fejlesztő pedagógus,
- a megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus/konduktor
- pszichológus,
- pedagógusok
- gyógypedagógiai asszisztens

Tárgyi feltételek:

- fejlesztő szoba
- pszichológiai vizsgáló, tanácsadó szoba.
- tantermek a differenciált foglalkoztatás feltételeivel

Valamennyi helyiség tárgyi felszereltsége a helyi fejlesztés minél sokoldalúbb megvalósítását szolgálja:

- variálható tanulói asztalok, székek
- szőnyeg, tükrök
- fejlesztő eszközök, könyvek, játékok, számítógép, oktató programok,
- nyitott és zárható polcok, szekrények.

Az együttnevelés módszertani elemei

Az érintett tanulók számára az alábbi pedagógiai elemek beépítésével biztosítjuk:

- a minél sikeresebb beilleszkedésüket és együtt haladásukat a többi tanulóval,
- a Szakértői Bizottság és a Pedagógiai Szakszolgálat által javasoltak beépítését az egyéni fejlesztési tervekbe,
- a pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését, szemléletformálását,
- a befogadó és fejlesztő szemlélet érvényesítését,
- diszfunkció-specifikus módszerek alkalmazását,
- folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel team-munkában

Az integrációt segítő módszertani elemek:

- pedagógusaink alkalmazzák a tanórai differenciálást
- felkeltjük a tanulók tanulási kedvét és fejlesztjük kíváncsiságukat.
- segítségnyújtáskor az öntevékenységet erősítjük az önállóságuk, önbizalmuk és egyéni képességeik fejlesztése érdekében

- a kiadott házi feladat értelmes kiegészítője a tananyagnak a differenciált képességfejlesztés alaptényezőjeként
- tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek szervezése a sikeres együttnevelés céljából.

2.7.2.5. Differenciált tanulásszervezés

Legmeghatározóbb módszertani tényező a differenciált tanulásszervezés, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. A pedagógus ez által tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb. Ez a fajta tanulásszervezés az osztály valamennyi tagja számára kedvező. Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők. Így minden tanuló a saját képességeinek megfelelően sajátíthatja el és mélyítheti a tantárgyi ismereteket.

A differenciálás megvalósulásának szintjei

- Egyéni segítségadásban:

A tanulási nehézséggel küzdő gyermek több segítséget igényel. Pl.: a feladat megismétlése nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladatok kis lépésekre bontása, példa bemutatása, mintaadás (algoritmus) stb.

- Egyéni feladatok szintjén:

Írásos munkáit differenciáltan értékeljük. Több idő, illetve arányosan kevesebb feladat, vagy különböző nehézségi fokozatú, a tanuló képességeihez alakított feladatok adása. A feladatok technikai kivitelezése az íráskészség nehézsége esetén csak egyeztetés, színezés, összekötés. Inkább felismerés, megnevezés legyen a feladat, mint alkalmazás, reprodukció. Egyszerre egy és egyszerű utasítás adása.,

Segédeszközök használata: pl. számológép, korong, pálcika, számegyenes, táblázatok, szorzótábla, helyesírási szabályzat, stb. használata.

- Kedvező munkaformák szintjén:

Párban, kiscsoportban tanulnak, mivel biztonságot jelent az ösztönzés, ill. a segítség oldja az elszigeteltséget, kontrollt ad. A tanulási nehézséggel küzdő gyermeknél hasznos lehet, ha társsal vagy társakkal dolgoznak.

- Egyéni tanulási stílus szerint:

Vannak vizuális, auditív vagy motoros területre támaszkodó, illetve kombinált típusú tanulók, akiknél megerősítő hatású lehet az egyszerre több érzelési terület bevonása a tanulás folyamatába. Célszerű mindhárom érzelési terület bevonása a hatékonyabb bevézés érdekében az egyszerre történő egyszerre „látom-hallom-csinálom” módszerével.

- Differenciált célok szintjén:

Egy minimális, de működőképes szilárd tudást kiépítése a legfontosabb célunk ezeknél a tanulóknál, amire az ismeretek szintje ráépíthető legyen.

- Differenciált értékelésben:

Az osztályozáskor ill. a szöveges értékeléskor az érintett tanuló önmagához mért fejlődését vesszük figyelembe, nem viszonyítjuk a többihez.

Az olvasási-, helyesírási nehézségeket, az értékelés alóli mentesítést figyelembe vesszük minden tantárgy értékelésekor.

A matematikai gondolkodásban megnyilvánuló számolási nehézségeket, az értékelés alóli mentesítést figyelembe vesszük minden olyan tantárgyban, ahol olvasási, írásos, számolós tananyagrészek vannak, illetve ezek a munkák nem értékelhetők (pl.: fizika, kémia esetében). A helyesírás értékelése alóli felmentés ill. tantárgyi felmentés esetében szöveges értékelés történik.

A SNI gyerekek teljesítménye nem vetjük össze a többségével. A továbbhaladás feltételének érvényesítésekor, a következő évfolyamba lépéskor figyelembe vesszük a szakértői véleményben foglaltakat. Az értékelő folyamat szerves része a szülő tájékoztatása, illetve az eredmények értelmezése, a jövőre vonatkozó tennivalók meghatározása. Különös gondot fordítunk arra, hogy a tanulók eredményeit diszkréten kezeljük.

A szülői közösségek

A szülők szerepe, befolyásoló hatása jelentős a befogadás, elfogadás és a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres

legyen, mivel kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval, szaktanárokkal, gyógypedagógussal, fejlesztő pedagógussal, iskolapszichológussal.

A többségi szülők befogadó szemléletformálása fontos tényezője a sikeres integráció érdekében. Igyekszünk bevonni valamennyi szülőt, az integrációt szolgáló rendezvényekbe.

A probléma kezelésének folyamata

- A beiratkozásnál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodáktól megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hiperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképesség-zavar - a szakvéleményt megismertetjük a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak. Az óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, az iskolaorvos, ifjúságvédelmi felelős segítő véleménye, tanácsa kikérhető, mivel sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében.
- A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor megismerkedik a szülővel, gyermekkel. Segítőkéss magatartást tanúsítva célunk a szülő bizalmának elnyerése, a gyermek fejlődésének szempontjából nagyon fontos.
- A szülőt tájékoztatjuk a kijelölt vagy javasolt fejlesztési, illetve a problémakezeléshez biztosítható lehetőségeiről.
- Amennyiben az SNI, BTM nehézség problémájára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:
 - konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
 - beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, ifjúságvédelmi felelőssel, fejlesztőpedagógussal; pszichológussal,
 - kérje a tanuló okfeltáró szakvizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;
 - kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
 - munkáját szakmai hozzáértéssel, empátikusan, segítőkéss módon, tapintatosan végezze.

2.7.2.6. Elvárások a pedagógustól

Az osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok ismerjék a probléma törvényi háttérét, az SNI és BTM nehézséggel küzdő tanulóra vonatkozó javaslatot tehetnek a tanuló különböző szintű és fokozatú feltételeinek biztosítására, megvalósításának módjaira. Folyamatos önképzéssel fejlessze ismereteit.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményjavaslatait
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- segítse a tanuló pályaválasztását;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt;

2.7.2.7. A helyi tantervbe beépülő elemek

Az érintett tanulók általános problémával küzdenek az iskolai sikertelenségük során, melynek elsődleges oka a tanulási részképességek zavart működés. A részképesség zavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét sorolják.

Az NAT-ban és a Kerettantervekben előírt szabályok alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

Az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, fejlesztendő képességek az érintett tanulók egyéni fejlődésének függvénye. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni

adottságainak figyelembevételével érvényesülnek. A fejlesztés tanítási-tanulási folyamata speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel valósul meg.

Fejlesztési lehetőségek tantárgyaként

Valamennyi műveltségterület közös fejlesztési célja:

- az önismeretet, a reális önértékelés kialakítása, a kommunikáció fejlesztése,
- rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése: csoportmunka, differenciálás, egyéni haladási ütem biztosítása, időkeretek rugalmas kezelése,
- a tanulás tanítását segítő célzott tanulás-módszertani technikák elsajátítása igazodva a különféle egyéni képességekhez.

Magyar nyelv és irodalom	- beszédészlelés, beszédmegértés, verbális figyelem és emlékezet, olvasástechnika és olvasásértés fejlesztése - látás, hallás, mozgás koordinált működése - beszédfejlesztés, aktív szókincs erősítése, helyes ejtése - verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése - hang-betű kapcsolat kialakítása - betűtévesztések kiküszöbölése - figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között - olvasás, írás tanítása hangoztató-elemző vagy diszlexia-prevenációs módszerrel
Idegen nyelv	- a nyelvvoktatás auditív és beszédközpontú módszerei kerülnek előtérbe - speciális módszerek használata, auditív segédeszközökkel - egyszerű élethelyzetek játékos modellezése
Digitális kultúra	- a számítógép működési elvének megismerése, alapfolyamatok megértése - a számítógép felhasználhatósága a mindennapokban
Matematika	- kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést: kis lépések, többoldalú, egyszerűsített, megismételt

	magyarázat - számok világának leképezése tárgyakkal, rajzokkal, majd a számok szimbolikus szintjén - a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása -szövegértés, lényeg- kiemelés, adatok csoportosítása, elvonatkoztatása nyitott mondatokban - a matematikai nyelvi relációk tudatosítása - az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megtartása, sokoldalú gyakorlás - problémamegoldó képességfejlesztés
Történelem, Etika, Állampolgári ismeretek, Dráma és színház, Hon-és népismeret	- kész vázlatok biztosítása a lényegkiemelés megkönnyítéséhez - önismeret, reális önértékelés, kommunikáció fejlesztése - számonkérésnél az időtényező növelése, lehetőség a kiválasztásra (írásbeli felelet helyett, szóbeli, szóbeli helyett írásbeli).feleletnél a vázlat használatának engedélyezése
Biológia, Fizika, Kémia, Földrajz	- rajzos vázlatok készítése. - kész vázlatok biztosítása a lényegkiemelés megkönnyítéséhez - számonkérésnél az időtényező növelése, lehetőség a kiválasztásra (írásbeli felelet helyett, szóbeli, szóbeli helyett írásbeli). - feleletnél a vázlat használatának engedélyezése. - számítógép, számológép használat
Környezetismeret, természettudomány	- tér- és időbeli viszonyok kialakítása, tájékozódási ismeretek készségszintű fejlesztése - életszerű helyzetek megtapasztalása következtetések, oksági viszonyok alapszintű megértéséhez

Ének-zene	- ritmusérzék, a hallási figyelem fejlesztése. - a kommunikációs és metakommunikációs képesség fejlesztése. - kapcsolatteremtő képességek kibontakoztatása - személyiségfejlesztés improvizációs játékokkal
Vizuális kultúra, Technika és tervezés	- az önkifejezés lehetőségének megteremtése - nagy- és finommozgások fejlesztése - alkotó és befogadó magatartás kialakítása, fejlesztése
Testnevelés	- testséma biztonságának kialakítása - látás, hallás, mozgás koordinált működése - helyes magatartási szokások, önfegyelem kialakítása - jellembeli tulajdonságok fejlesztése - személyiség formálása csoport ill. csapatjátékokon keresztül. - kudarcűrő képesség növelése.

2..7.2.8. Fejlesztési terv

Célja:

- törvény által meghatározott és a szakvéleményben szereplő fejlesztési formák biztosítása.
- sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése, vagy lehetőség esetén megszüntetése.
- önmaga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása.
- segítő kompenzációs technikák elsajátítása.

Feladatai:

- egyénre szabott fejlesztés a gyermek szükségleteinek figyelembe vételével,
- rehabilitációs - habilitációs foglalkozások biztosítása,
- pedagógus és gyógypedagógus folyamatos kapcsolattartása,
- differenciálás,
- folyamatos kapcsolattartás a szakértői intézményhálózattal, a Bárczi G. EGYMI utazópedagógusi szolgálatával.

Tartalma és tevékenységei:

- a fejlődés és fejlesztés lehető legkedvezőbb lehetőségeinek és feltételeinek biztosítása.
- egyéni vagy kiscsoportos képességfejlesztés.
- a foglalkozások feladata a sérült funkciók fejlesztése, a meglevő ép funkciók bevonásával,
- szükséges speciális eszközök használatának elfogadtatása, megtanítása,
- a gyermekek problémájának súlyosságától függően, egyéni vagy kiscsoportos képességfejlesztés gyógypedagógus/ fejlesztőpedagógus közreműködésével,
- a fejlesztés területeinek meghatározása a szakvélemények, az iskolai felmérések és a tanító jelzései alapján,
- az egyéni képességeket és az eltérő fejlődési ütemet szem előtt tartva mennyiségi és minőségi differenciálás tevékenységei,
- megfelelő motivációs bázis kialakítása.
- a másodlagosan kialakuló tünetek (szorongás feladathelyzetben, kudarckerülő magatartás, esetleges agresszió, stb.) oldása,
- a szülővel való szoros kapcsolattartás.
- szükség esetén rendszeres korrepetálás.

2.7.2.9. Követelmények és értékelés

A helyi tantervben az SNI és a BTM nehézséggel küzdő tanulók egyéni sajátosságainak megfelelően vesszük figyelembe az egyes tantárgyak témaköreire, tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlásokat, amely biztosítja az egyes évfolyamok követelményei teljesítéséhez szükséges feltételeket.

A tanulmányi követelmények megegyeznek a nem SNI-s, illetve a BTM nehézségekkel nem küzdő tanulók követelményeivel. Azok teljesítéséhez azonban a tananyagban mennyiségi, minőségi szelektálásra, a tanítási-tanulási folyamat módszerében, eszközeiben, idő keretében differenciált, rugalmas kezelése történik. Azok elérése egyéni úton differenciált módon zajlik: folyamatos egyéni megsegítés, több idő illetve kevesebb feladat adása, különböző nehézségű feladatok, mintaadás algoritmusok segítségével, inkább felismerés, mint alkalmazás a feladatok szintjén, eszközhasználat, páros vagy kiscsoportos munkaformák.

A személyre szabott megsegítő programot az Egyéni fejlesztési tervek és az adott tanévre készített Egyéni tanmenetek tartalmazzák.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók értékelésének alapja a szakvéleményben meghatározottak (szöveges értékelés, százalékos vagy érdemjegy). Teljesítményük értékelését nem a többséghez viszonyítjuk, hanem önmagához mért fejlődésükhöz

A szakértő véleménye, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján szülői kéréssel az igazgató egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól felmentést ad, eltérő haladási tempót, vagy a számonkéréseknél hosszabb időtényezőt engedélyez a rászoruló tanulóknál.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelésében a reális értékelésre törekszünk, és igyekszünk megtalálni azokat a helyzeteket, mely valóban hiteles képet nyújt a tanuló teljesítményéről. Az értékelés során minden esetben a tanuló képességeihez, fejlettségi szintjéhez viszonyított fejlődést vesszük figyelembe.

Az érdemjegyek és a százalékos értékelési rendszer mellett az egyénre szabott szöveges értékelési módot is alkalmazunk.

2.8. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével:

- Nyilvántartásba vételük – veszélyeztetettség, hátrányos helyzet típusának és súlyosságának mérlegelése alapján javaslatétel a további teendőkre, egyeztetés a gyermekjóléti szolgálattal.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése, adott esetben javaslatétel a változtatásra /pl. fejlesztő csoport – önismereti csoport – életvezetési ismeretek, stb./
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek hasznos szabadidős, szünidei elfoglaltságok biztosítása, táborok, művelődési házak programjain részvétel, nyári napközis tábor, stb.

Intézmény valamennyi gyerekére:

- Általános prevenció tevékenységek az iskola tanulóinak szociális helyzetét figyelembe véve.
- Mentálhigiéniai programok bevezetése.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatok figyelemmel kísérése, nevelőtestület tájékoztatása, pályázás és lehetőség szerint pályáztatás.

- Rendszeres részvétel továbbképzéseken, tanfolyamokon, gyermekvédelemmel kapcsolatos szakirodalom tanulmányozása, ajánlása.
- Esetmegbeszélés a pedagógusokkal, szülővel és a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógussal
- Esetkonferenciák tartása szülők, iskolapszichológus , családgondozó, osztályfőnök, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó szakember részvételével
- Szükség esetén családlátogatás osztályfőnökökkel együtt működve, a látogatásokról környezettanulmány és feljegyzés készítése.
- Családlátogatás a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival.
- Feljegyzés készítése a családlátogatás tapasztalatairól.

Tanácsadás tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak

- Szociális ellátásokról tájékoztatás /étkezés, tankönyvtámogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, rendszeres gyermekvédelmi támogatás/.

Kapcsolattartás, együttműködés:

- Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat,
- DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központjával,
- Kormány Hivatal gyámhivatala
- „Kamilla” Családok Átmeneti Otthona
- „Szent Miklós” Családok Átmeneti Otthona
- A Gyermekvédelmi Szolgálattal
- Gyermekpszichiátriai Ambulancia
- KEF Kábítószer Egyeztető Fórum

Iskolán belül: tagintézmény-igazgató, osztályfőnökök, iskolaorvos, minden pedagógus.

Esélyegyenlőséget segítő tevékenység

Tanulóinknál /családjaiknál/ jelentkező, elsősorban anyagi és ezzel összefüggő méretű hátrányok növekedését folyamatosan érzékeli az iskola.

Ezek területei:

- Napközis terítési költségek iránti mérséklési kérelmek – kedvező elbírálások számának növekedése
- Az ingyenes tankönyv /kölsönzés folyamatos igénybevétele/
- Szakszolgálatok /pl. Nevelési Tanácsadó/ családsegítő szolgálat, alapítványok segítségének folyamatos – nem csökkenő – igénybevétele
- Intézkedések/eljárások emelkedése a gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységben.

A feltáró, fejlesztő program fázisaiban az iskola – a család – a szakember kapcsolata, együttműködése elengedhetetlen feltétel. Amikor a család és szakember /pszichológus, logopédus/ folyamatos együttműködésére kerülne sor – felborul az egyensúly. Ennek javítása a működési feltételekben gyökerezik. Jelenlegi lehetőségeinkben a személyi feltételek biztosítottak.

Tanulmányi munka segítése:

Fokozottabb differenciálás, ellenőrzés a hátrányos veszélyeztetett tanulók esetében a napköziben. Önálló tanulási szokás kialakítása, tanulási készségek, tanulási tempó fokozása, tanulási technikák megismerése.

- A tanulási és magatartási problémákkal küzdő, sajátos nevelési igényű gyerekek részére speciális képességfejlesztő foglalkozások
- Szakkörök, felzárkóztatók, felkészítők, egyéni bánásmód, egyéni foglalkozások, ingyenesség

Nevelő célzatú szabadidős foglalkozások, tevékenységek:

A korosztálynak megfelelő szabadidős foglalkozások, tevékenységek biztosítása /rendszeres könyvtári órák, énekkar, egyéb szakkörök, csoportos és kiscsoportos foglalkozások /

- Családi életre nevelés
- Életvezetési ismeretek, készségek /önismereti csoport formában/ viselkedés módosító eljárások alkalmazása
- Egészségvédő programok /drog – alkohol – dohányzás/
- Szabadidős tevékenységek /korcsolya, kirándulás, mozi- színház-, bábszínház-

látogatás, kézműves foglalkozások, tehetséggondozás, stb./

- Sport foglalkozások

Tanácsadás: gyerekeknek, felnőtteknek váratlanul fellépő élethelyzetekben. Hol igényelheti a megfelelő szakember segítségét, támogatás nyújtása az egyéni érdekek figyelembe vételével, rendkívüli helyzetekben.

Szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Fontosnak tartjuk a családokkal való kapcsolattartást.
- Formái a hagyományos kereteken alapuló /szülőértekezlet, levelezés, telefonbeszélgetés, ellenőrzőn keresztüli értesítés/ formák mellett új kapcsolatforrások létrehozását is kezdeményezi: klub, családi kör, mentálhigiénias foglalkozások, lelkeség, egyéni beszélgetések lehetősége, stb.
- Alapvető az osztályfőnökökkel, napközis csoportvetővel való kapcsolattartás folyamatossága.
- Családsegítő szolgálatokkal, kapcsolódó alapítványokkal való együttműködés.
- Szakszolgálatok segítségének bekapcsolása a folyamatba

2.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskolában diákok közösségét a Diákönkormányzat képviseli, a köznevelési törvényben jogokat e szervezet gyakorolja.

2.9.1. Döntési jogkör:

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- a) saját működéséről
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- c) hatáskörei gyakorlásáról
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

2.9.2. Egyetértési jogkör:

- a) a házirend összeállításában
- b) a tanulók jutalmazásában
- c) hasznos munkák elvégzésében
- d) iskolai versenyek, vetélkedők meghirdetésében.

2.9.3. Véleményezési jogkör:

- a) az iskolai munkaterv elkészítésében
- b) alkalmi versenyek, rendezvények meghirdetésében
- c) az iskola működési szabályzata diákokat érintő kérdéseiben
- d) a tanév rendjében
- e) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- f) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésében, szervezésében
- g) a könyvtár, sportlétesítmények nyitva tartásában
- h) az egyéb foglalkozás formáiban meghatározásában

2.9.4. Javaslattevő jogkör:

- Az iskolai élettel kapcsolatos kérdésekben.
- A diákközség évente egyszer hirdeti meg a DÖK vezető tanár, melynek napirendi pontjait 15 nappal a közgyűlést megelőzően nyilvánosságra hozza. A diákközségen az osztályok 3 fővel képviselhetik az osztályközösségüket. Ez az a fórum, ahol a diákok képviselői elmondhatják az iskola életével kapcsolatos javaslataikat, észrevételeiket.

2.9.5. Érdeksérelmi ügyben a tanuló fordulhat:

- osztályfőnökhöz
- a DÖK – vezető tanárhoz
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökhöz

2.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az általános iskola számos nevelési tényezőt magába foglaló intézmény. A gyerekek életterének fontos része, ahol a különböző funkciókat betöltő pedagógusok /osztályfőnök, szaktanárok, napközis nevelő stb./ között fontos a folyamatos pedagógiai együttműködés.

Kiemelt figyelmet fordítunk a nevelőtestületen, illetve feladatellátási helyen belül a partneri, szakmai együttműködések, valamint az ezeket támogató gyakorlatok feltárására és rögzítésére.

2.10.1. Szülőkkel

A szülőket partnernek tekintjük és partnerként kezeljük az óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenettel kapcsolatos konkrét esetek megoldása során.

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról
 - az igazgató az iskolai szülői szervezet választmányi ülésén tanévenként egy alkalommal,
 - az előtérben elhelyezett hirdető táblán keresztül folyamatosan
 - az iskola honlapján rendszeresen tájékoztatást ad.
 - az osztályfőnökök:
 - az osztályszülői értekezleten szóbeli tájékoztatást adnak.
2. Az osztály- / csoportszervezés módjáról, az egyéni fejlesztés lehetőségeiről (adott évfolyamokra, tantárgyakra vonatkozóan) a szülőket tájékoztatjuk, személyesen, illetve szülői fórumon.
3. A szülők számára a tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:
 - a szülői értekezletek,
 - a pedagógusok fogadó órái,
 - a nyílt tanítási napok,
 - a tanuló fejlesztő értékelésére összehívott megbeszélések,
 - írásbeli tájékoztatók a tájékoztató füzetben,
 - esetmegbeszélések
 - a családlátogatások,
4. A szülői értekezletek, és a nevelők fogadóóráinak időpontját az iskolai munkaterv

tartalmazza.

5. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola vezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolaszékhez fordulhatnak.
6. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.
7. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola honlapján tájékozódhatnak. Az igazgató, az igazgatóhelyettől, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőstől az évenként meghatározott és közzétett fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
8. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
9. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya az alábbi helyeken tekinthető meg:
 - az iskola honlapján,
 - az iskola fenntartójánál,
 - az iskola igazgatójánál.

A házirend egy példányát az iskolába történő beiratkozáskor a szülőnek át lehet adni. Amennyiben a fenti helyeken nyilvános a dokumentum ez a kötelezettség megszűnik.

A szülőkkel fenntartott kapcsolat színterei:

Szülői értekezletek

- az iskola munkatervében évi 3 alkalommal kötelező szülői értekezlet (jelen van: isk. vezetőség, osztályfőnökök, szaktanárok, napközis nevelők)
- pályaválasztási szülői értekezlet (jelen van: a 6-8. osztályos tanulók és szüleik, osztályfőnök, iskolavezetőség)
- leendő első osztályosok szülői értekezlete (jelen van: 1. o. szülők, napközis nevelők, osztályfőnök, iskolavezetőség)

Fogadóórák

- tagozat szintű
- évfolyam szintű
- egyéni
- nyílt napok

Információcsere

- üzenő füzetben
- esetmegbeszélések
- Fejlesztési lehetőségek: a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal kialakított jó kapcsolattartás a problematikus családok, az iskola és a családsegítő szolgálat munkáját teheti eredményessé.

2.10.2. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása

1. A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról
 - az igazgató vagy tagintézmény-igazgató a diákközségi ülésen évente legalább egy alkalommal,
 - faliújságon keresztül folyamatosan,
 - az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon, tájékoztatják diákjainkat.
2. A tanuló eredményeiről, fejlődéséről, esetleges hiányosságairól a pedagógusok a szülőket folyamatosan szóban és írásban tájékoztatniuk kell.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetéséhez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, és a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

2.10.3. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetésének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
 - Az intézmény fenntartójával.
 - A területileg illetékes önkormányzati képviselővel, polgármesteri hivatallal.

A Pedagógiai Szakszolgálat:

- A Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat és Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Mozgásvizsgáló
- Oktatási Hivatal Debreceni POK
- DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központjával
 - Gyermekjóléti Szolgálat
 - Családsegítő Szolgálat
- Kormány Hivatal gyámhivatala
- „Kamilla” Családok Átmeneti Otthona
- „Szent Miklós” Családok Átmeneti Otthona
- A Gyermekvédelmi Szolgálattal
- Gyermekpszichiátriai Ambulancia

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

Nevelési-oktatási tevékenység:

- Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar
- Szivárvány Óvoda
- Áchim András Utcai Óvoda
- Sipos Utcai Óvoda
- A város általános és középiskolái
- MODEM
- Vojtina Bábszínház

Egyházak:

- Református Egyház
- Katolikus Egyház
- Görög Katolikus Egyház

Társadalmi szervezetek, vállalatok:

- Hungast Vital Kft.
- AKSD
- Hajdú Volán Zrt.

Egészségügyi Szakszolgálat:

- VESZ
- Iskolafogászat
- Drogambulancia
- Városi gyermek ideggondozó ambulancia

Sajtótájékoztatók, tudósítások:

- HAON
- Dehir
- DTV

3. A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató és a tagintézmény-igazgató felelősek. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az éves munkaterv rögzíti.

A médiával való kapcsolattartás rendjében a Debreceni Tankerületi Központ szabályzatai alapján kell eljárni.

2.10.4. Az egyházi jogi személlyel való együttműködés

Az iskola a 2011. évi CXC törvény 35. § - a alapján biztosítja a szülőknek, gondviselőnek azt a jogát, hogy gyermekük vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessen.

A fakultatív hit- és vallásoktatás szervezésének szempontjai:

- A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán a hit-és erkölcsan tantárgy oktatása a tanuló gondviselőjének választás alapján
- Hit- és vallásoktatást egyházi jogi személy szervezhet az igazgatóval egyeztetve a szülők igénye szerint.
- A szervezésekor be kell tartani a köznevelésről szóló törvény idevonatkozó rendelkezéseit.
- A hitoktatás időpontja alkalmazkodjon a tanulók kötelező tanórai foglalkozásának rendjéhez.
- Nem az iskola feladata a hitoktatás tartalmának meghatározása, a hitoktató alkalmazása és ellenőrzése, a bizonyítványok kiadása, a foglalkozások ellenőrzése.

Az iskola feladatai a fakultatív hit- és vallásoktatás szervezésének szempontjából:

- Együttműködik az érdekelt egyházi jogi személlyel.
- Biztosítja a rendelkezésére álló eszközeiből a szükséges tárgyi feltételt, a helyiségek rendeltetésszerű használatát, a helyiségek fűtését, áram-, vízellátását, a helyiségek berendezését (működési feltételek), takarítást.
- Biztosítja továbbá a jelentkezés feltételeit.
- Együttműködik az érdekelt egyházi jogi személy képviselőjével. Az egyeztetést az igazgató, akadályoztatása esetén az igazgatóhelyettes végzi az egyházi jogi személy képviselőjének kezdeményezése után.
- A 20/2012. (II.28.) EMMI rendelet 14. § (5) bekezdése b. pontja alapján felméri, hogy a tanuló melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsan órán kíván részt venni.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn az **iskolaorvossal**, egészségügyi dolgozókkal, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát. A kapcsolattartás részletes módját a szervezeti és működési szabályzat 14.3 pontja szabályozza.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait ellátó osztályfőnökök rendszeres kapcsolatot tartanak fenn a gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató, tagintézmény-igazgató a felelősök.

2.10.5. A gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolatrendszer formái és módja

A gyermekjóléti szolgálattal az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi feladattal megbízott munkatársai, pedagógusok tartják a kapcsolatot.

A kapcsolattartás előre meghatározottak szerint, illetve a probléma jelentkezésekor azonnal történik.

A kapcsolattartás formái:

- Esetjelző-lap: ha egy gyermekkel kapcsolatosan problémát észlelünk (nehezen nevelhető, szociálisan inadaptált, deviáns viselkedésű az iskolai házirendet sorozatosan súlyosan megsértő, igazolatlanul mulasztó), akkor küldünk a szolgálat felé.
Ekkor visszajelzést kap az iskola, melyben tájékoztatást adnak a családgondozó személyéről, illetve az esetkezelés módjáról.
- Telefonon keresztül történő kapcsolattartás az alapellátásban, védelemben és utógondozásban részesülő gyermek esetén. Célja a gyors információcsere.
- Esetmegbeszélés: igény esetén történik, résztvevői a gyermekjóléti szolgálat szakemberei és az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársa.
- Esetkonferencia: szervezésekor az adott gyermekkel kapcsolatos problémák megbeszélése a cél, összehívása nem az iskola feladata, de javaslattal élhet. Résztvevői: gyermek, szülő, osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó szakember, gyermekjóléti szolgálat szakembere, pszichológus.
- Családlátogatás: a probléma felmerülésekor azonnal, osztályfőnökkel, gyermekjóléti szolgálat munkatársával együtt, ha a probléma így kívánja. A tapasztalatok rögzítése környezettanulmányban, esettanulmányban történik.

2.11. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

2.11.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének

szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

2.11.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgató különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.11.3. A vizsgák szervezésének, lefolytatásának eljárásrendje

A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért. A vizsgabizottság elnökének feladatai különösen:

- a) meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

Az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.

A vizsgabizottság munkáját, a vizsgát az igazgatóhelyettes készíti elő. Az igazgatóhelyettes felel a vizsga törvényes előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Az igazgató feladata különösen:

- a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- b) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- c) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

- Az igazgató ő feladatainak ellátásában közreműködhet (munkaköri leírása alapján) az igazgatóhelyettese vagy más megbízottja.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhat óráig tarthat.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program).

- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató tanár jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kiosztja az írásbeli feladatlapokat.
- Az írásbeli vizsgán a rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (golyóstollal) kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja a számológép, számítógép használatát.
- Az íróeszközökről és a vizsgához szükséges segédeszközökről a vizsgázó gondoskodik
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapra feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként negyvenöt perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- Szakvélemény alapján a vizsgázó tanuló gondviselője kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a) az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- c) engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb négy írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani.

Ha a vizsgáztató tanár az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató tanár a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak.

Az igazgató az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes

jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató tanár nyilatkozatát, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató tanár, az iskola igazgató írja alá. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató tanároktól. A jegyzőkönyveket aláírásával lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné

- a) az igazgató - ha ehhez a feltételek adottak - hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon, vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótlóvizsgát tegyen,
- b) a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig az írásbeli vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell.

Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, az adott vizsgatantárgyból osztályozóvizsgán javítóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott időben. Javítóvizsgáról felróható okból való távolmaradás, engedély nélküli távozás esetén másik időpont nem kerül kitűzésre. Ez utóbbi esetben a tanuló nem teljesítette az évfolyam követelményeit.

A vizsgázónak fel nem róható ok, minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár haladéktalanul kijavítja, a hibákat, tévedéseket a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató tanár a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatója és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - tanárból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével a következő döntést hozhatja:

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott vizsgatantárgyból - a javítóvizsga kivételével - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb négy vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként kap kérdéseket a kérdező tanártól. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.

Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. A vizsgabizottság tagjai a témával kapcsolatban a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a téma kifejtését befejezte vagy a kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a téma kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a téma kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.

Ha a vizsgázó a tananyagból teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal pótfeladatot biztosít részére.

Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő kérdés előtt, legalább tíz perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó befejezte a téma kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A szakértői véleményben foglaltak alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a gondolkodási időt legfeljebb tizenöt perccel meg kell növelni,

b) engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

Ha a vizsgázónak a szakvéleményében foglaltak alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatémát kell kapnia és kifejtenie. A felkészüléshez és a kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását, a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság, a felróható, vagy fel nem róható okból történő vizsga megszakítás, vagy a vizsgán meg nem jelenés esetében az igazgató a fentiek szerint jár el.

A gyakorlati vizsgafeladatokat - legkésőbb a vizsgát megelőző egy hónappal - a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni.

A vizsgamunkát érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarész osztályzatát a vizsgamunkára és a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Gyakorlati vizsga a készségtárgyak (technika és tervezés, testnevelés, ének, rajz tantárgyak) valamint digitális kultúra tantárgy osztályozó és javítóvizsgáján lehetséges.

2.11.4. Az értékelés rendje

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján a következőként határozandó meg alsó és felső tagozatban egyaránt:

0% -29% elégtelen

30%-59% elégséges

60%-74% közepes

75%-89% jó

90%-100%jeles

2.11.5. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Irodalom	írásbeli vizsga és szóbeli vizsga
Magyar nyelv	írásbeli vizsga
Történelem	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli vizsga és szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli vizsga
Fizika	írásbeli, vagy szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Digitális kultúra	írásbeli vagy szóbeli és gyakorlati vizsga
Természettudomány	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Vizuális kultúra	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Technika és tervezés	szóbeli és gyakorlati vizsga
Ének	gyakorlati vizsga

Minden írásbeli vizsga kiegészíthető szóbeli meghallgatással, ha a tanuló nem teljesítette az írásbeli vizsgán a minimum követelményeket. A szóbeli vizsgarész célja a tanuló tudásának teljes feltérképezése.

A vizsgatárgyak követelményei megegyeznek a tantárgyi követelményekben megfogalmazottakkal.

2.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

2.12.1 A tanulói jogviszony létesítése

- A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvételtől az igazgató dönt a 2011. évi CXCV. törvény 50. § (1) bekezdése alapján.
- Felvételi vizsga nem szervezhető.
- Az intézmény kötelező felvételt biztosít a fenntartó által meghatározott körzetből jelentkező gyermekek számára. A felvétel a körzeti tanulók esetében csak helyhiány miatt utasítható el.
- A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

- A beiratkozáskor igazolni kell a szülő és a tanuló személyazonosságát és a lakcímet (születési anyakönyvi kivonat, személyi igazolvány, lakcímet igazoló igazolvány).
- Első osztályos tanulók beíratásakor a gyermek betöltött 6. életéve, vagy a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői bizottság szakvéleménye arról, hogy a gyermek iskolaérett, és megkezdheti az adott tanévben az általános iskola első osztályát.
- Amennyiben átvételről van szó, szükséges az előző iskola által kiállított „Értesítés iskolaváltásról” c. nyomtatvány.

2.12.2 A tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszonya a tanulónak az iskolával azon a napon, melyen:

- Ha a szülő kérése alapján a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.
- A nyolcadik osztályt végzett bizonyítványának kiállítása napján.
- A tankötelezettség megszűnése után, ha a szülő a tanuló egyetértésével írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásul vétele napján.

2.12.3 A tankötelezettség teljesítésének formái

A tankötelezettség a köznevelési törvény alapján iskolába járással, vagy egyéni tanrenddel teljesíthető. Egyéni tanrend szerint az Oktatási Hivatal határozata alapján haladhat a gyermek, akit megillet minden olyan jog, mely a rendszeresen iskolába járó gyermeket megilleti. Használhatja az intézmény helyiségeit, és igénybe veheti az intézmény szolgáltatásait (étkezés, könyvtár).

Az egyéni tanrend szerint tanuló vizsgáztatásával kapcsolatos feladatok:

Amennyiben szakértői vélemény alapján halad egyéni tanrend szerint a tanuló, biztosítja az iskola a tanuló egyéni felkészítését az osztályozó vizsgára.

Az értékelő és osztályozó vizsga időpontja 1 – 8. évfolyamokon adott tanév január és június hónapban kerül megszervezésre a tanév helyi rendje szerint.

Az osztályozó vizsga időpontjáról legalább 30 nappal előbb értesíteni kell írásban a tanulót, szülőt.

A vizsgát a kijelölt vizsgabizottság előtt kell tennie a tanulónak.

A tanuló vizsgaidőpontjának meghatározásakor törekedni kell arra, hogy a tanuló egy nap négy tantárgynál több tantárgyból ne vizsgázzon.

2.12.4. Átjárhatóság évfolyamon belül

A tanuló évfolyamon belüli osztályváltását a tanuló illetve a szülő/gondviselő kezdeményezheti, tanév végén –május 20-ig - melyet meg kell indokolnia írásban. Kérelmét az iskola igazgatójának kell benyújtani.

A kérelem elbírálásához az igazgatónak ki kell kérnie az érintett osztályfőnökök és szaktanárok véleményét. Szükség esetén külső szakértői véleményt kérhet.

Eltérő tantárgyi programmal haladó osztály esetén különbözeti vizsgát kell tenni magasabb követelményrendszerbe való belépés esetén.

A kérelmeket tanév végén május 20-ig lehet benyújtani az iskola vezetőjéhez.

A különbözeti vizsga időpontjáról és annak tartalmáról minimum 15 nappal a vizsga előtt az iskola értesíti a szülőt/gondviselőt.

Tanulói kezdeményezés esetén a szülőt/gondviselőt értesíteni kell a kérelemről, melyet az érintett osztályfőnök végez.

A kérelem elbírálását szóban és írásban is közölheti az intézmény, de az írásbeli közlésről nem tekinthet el.

Az osztályváltásnál figyelembe kell venni az elbocsátó és a fogadó osztály létszámát, illetve egyéb sajátosságokat. /szaktanári, osztályfőnöki vélemények, tanuló tanulmányi útja, család szándékai, stb./

2.12.5. A tanuló átvételének szabályai

Az iskolai oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában az iskolák közötti átjárhatóságot biztosítani kell az általános iskolának.

A tanuló joga, hogy kérje átvételét másik azonos, vagy más típusú nevelési-oktatási intézménybe.

Az 1-8. évfolyamon különbözeti vizsga, évfolyamismétlés nélkül folytathat tanulmányt az a tanuló, aki hasonló típusú iskolából kéri átvételét.

Amennyiben a tanuló nem tanulta azt az idegen nyelvet, amelyet az adott évfolyamon oktatunk, vállalnia kell különbözeti vizsga letételét 6. évfolyamig. A hetedik és nyolcadik évfolyamokon kérheti az egyéni előrehaladást a már tanult idegen nyelvből (csak német és angol nyelv) és az osztályozó vizsgán történő értékelését.

Azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, tartózkodási helye a körzetben van, köteles az intézmény átvenni.

A körzeten kívüli tanuló átvételéről az igazgató dönt az osztályfőnöki munkaközösség véleményének és az osztálylétszámok figyelembevétele mellett.

2.13. A felvételi eljárás különös szabályai

Beiskolázási körzetünk tanulói részére kötelező felvételt kell biztosítanunk, ezért felvételi eljárás nincs iskolánkban.

3.Monostorpályi Úti Tagintézmény helyi tanterve

Az iskola **alsó tagozata egész napos iskolaként** folytatja nevelő és oktató munkáját.

3.1 A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv alapóraszámait tanulási területenként kétéves bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

Alapóraszámok tanulási területenként kétévenkénti bontásban	1-2.		3-4.		5-6.		7-8.	
magyar nyelv és irodalom	14		10		8		6	
matematika	8		8		8		6	
történelem (történelem, állampolgári ismeretek, hon-és népismeret)					5		5	
etika/hit-és erkölcstan	2		2		2		2	
Természettudomány és földrajz	0		2		4		12	
Idegen nyelv	0		2		6		6	
Művészetek (ének-zene, dráma és színház, vizuális kultúra, mozgóképkultúra)	8		7		5		5	
Technológia (technika és tervezés, digitális kultúra)	2		4		4		3	
Testnevelés és egészségfejlesztés	10		10		10		10	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	0		0		2		2	
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret:*	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret:	24	24	24	25	28	28	30	30

3.2 A választott kerettanterv szabadon tervezhető órakerete felosztásának elvei:

A szabadon tervezhető órakeret felosztásának fő irányvonalát a kommunikációs (anyanyelvi) és a matematikai kompetencia fejlesztésére fordítandó időkeret megemelése adja.

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal

3.2.1 Az évfolyamok óraterve

* A szabadon tervezett órakeretet az alsó tagozatban minden évfolyamon a magyar irodalom, matematika tantárgyak óraszám emelésére használtunk fel.

Felső tagozatban ugyanezen rendező elvek mentén osztottuk szét a szabadon tervezhető órakeretet a magyar nyelv és matematika tárgyak óraszámának megemeléséhez.

Alapóraszámok tanulási területenként évenkénti bontásban

Tantárgyak	1.o	2.o	3.o	4.o	5.o	6.o	7.o	8.o
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
külön tárgyként: magyar nyelv	3	4	3	2	2	2	1	1
magyar irodalom	4	3	2	3	2	2	2	2
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
történelem és (8.o-ban) állampolgári ismeretek					2	2	2	3
hon- és népismeret						1		
etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret	0	0	1	1				
természettudomány és földrajz					2	2		
külön: - kémia							1	2
- fizika							1	2
- biológia							2	1
földrajz							2	1
angol nyelv	0	0	0	2	3	3	3	3
ének-zene	2	2	2	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	2	2	1	1	1

Tantárgyak	1.o	2.o	3.o	4.o	5.o	6.o	7.o	8.o
dráma és színház								1
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	0	0	0	0	1	1	1	1
kötelező alap összesen:	22	22	22	23	27	27	28	29
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	**26	28	**28
Szabadon tervezhető órakeret:*	2	2	2	2	1	1	2	1
ebből: magyar nyelv					0,5	0,5	1	0,5
magyar irodalom	1	1	1	1				
matematika	1	1	1	1	0,5	0,5	1	0,5
Kötelező+szabadontervezhető összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30
Maximális órakeret:	24	24	24	25	28	28	30	30

magyar nyelv és irodalom (alap+szabadon tervezhető)	8	8	6	6	4,5	4,5	4	3
ebből: magyar nyelv	3	4	3	2	2,5	2,5	2	1,5
magyar irodalom	5	4	3	4	2	2	2	2
matematika	5	5	5	5	4,5	4,5	4	3,5

***A 6. és 8. évfolyamon az alapóraszám a hon-és népismeret, valamint a dráma és színház tárgyak I-I tanórájával növekednek az intézményi döntésnek megfelelően.*

A kerettantervben meghatározottakon felül a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a tantárgyi programok tartalmazzák.

3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Tankönyvek választása az „Országos tankönyvjegyzék,-ből történik.
Tankönyv, tankönyv család kiválasztását a szakmai munkaközösségek végzik.
- Választásukkor figyelembe kell venni:
 - az idevonatkozó érvényes jogszabályokat
 - az iskola pedagógiai programját, középtávú terveit, célkitűzéseit
 - a tankönyv tartósságát, árát
 - a könyvtári állományban szereplő tankönyvi készlet használhatóságát /tartalom, állag, készlet nagysága/
 - a szülők igényeit, elvárásait
 - *egyéni szükségletet (SNI) igazoló szakvélemények előírásait*
- A szakmai munkaközösség vezetőjének a tankönyv kiválasztásával egyeztetnie kell a választott tankönyvvel kapcsolatban:
 - a társ munkaközösségek vezetőivel
 - a tankönyvfelelőssel
 - az iskolavezetéssel
- A választott tankönyv akkor rendelhető meg, ha a választott tankönyvvel egyetértenek:
 - a szakmai munkaközösség tagjainak 2/3-a
 - az iskola vezetője
 - a fenntartó
- Tanulmányi segédletek, taneszközök rendelésénél figyelembe kell venni:
 - az iskola pedagógiai programját
 - az egyes tantárgyak eredményes tanításához a minimálisan szükséges eszközigényt
 - a már rendelkezésre álló segédleteket, taneszközöket
 - a rendelési igény összeállításánál fontossági sorrendre kell törekedni
 - fontos szempont továbbá a tartósság, a könnyű használhatóság, minőségi, szavatossági garanciák.
- A tanulmányi segédletek, taneszközök rendelési mechanizmusa megegyezik a tankönyvrendelés folyamatával, elveivel, ugyanitt:
 - a szükséges eszközök listáját a szakmai munkaközösségek állítják össze
 - ezt megelőzően a munkaközösség vezetője egyezteti a munkaközösség szándékát az iskola igazgatójával és tagintézmény-igazgatóval.

- A tankönyvcsaládok kiválasztásának módosítása a szakmai munkaközösségek és az iskola vezetés egyeztetése után az előre nem tervezhető körülmények figyelembevételével történhet.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

3.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása.
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

3.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- motiváció fenntartása, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése.
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

3.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

3.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. Az általános iskola hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával

3.5. Mindennapos testnevelés

Törvényi háttér:

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdése értelmében az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. Intézményünk a törvény 27. § (11) bekezdése alapján szervezi meg a mindennapos testnevelést.

Az iskola mindennapos testnevelési programja a testnevelés órákon és a délutáni sportórákon túl tartalmaz az alsó tagozatban mozgásfejlesztő órákat, 5-6. osztályban tartásjavító foglalkozásokat, 5. osztályban úszásoktatást, 7-8. osztályban különböző szabadidős sportágakat. Ezen felül tervezünk a szabadidő hasznos eltöltésére különböző programokat, amelyekbe a szülőket is bevonjuk.

Célja

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakításában.

Az intézmény mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére. Ezért programunknak célja, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően - a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét.

A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami a legfontosabb, része a siker is.

A programnak fontos része a gyerekek és szüleik számára közös mozgáslehetőség szervezése.

Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának.

A program pedagógiaiilag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez és szociális kompetencia oktatásához -, így a testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások

Az adott foglalkozás jellegéből adódóan megjelenik az egyéni, a páros és a csapatmunka, és ezekben a differenciálás az egyéni képességeknek megfelelően. Fontos a mozgásbeli

hátrányok kiegyenlítése, szükség szerint a felzárkóztatás és a tehetségek gondozása, ahol kiemelten kezeljük a labdajátékokat, ezen belül a labdarúgást.

Programunk fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést.

Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei

- tantervi testnevelés órák
- a programot egyéb mozgáslehetőségek egészítik ki

Tantervi testnevelés órák

A tanterv alapfeladatként fogalmazza meg a mozgásműveltség kialakítását, a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztését. A tananyag tartalma, annak feldolgozása közvetlenül szolgálják az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését.

A délutáni sportórák célja

A tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeledt játékpercek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A délutáni sportórák feladatai

- elsősorban játéklehetőség biztosítása
- házbajnokságok szervezése, lebonyolítása változatos sportjátékokból (labdarúgás, kézilabda, szivacskezilabda, pókfoci...), rekreációs sportágakból
- felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre

Az alsó tagozatos mozgásfejlesztő órák célja

Fejlődjön az ideg-, az izom- és a csontrendszer, egyensúlyérzékelés, koordináció, térbeli tájékozódás. A mozgásfejlesztés több célra irányul: nagymozgásokra és a sportmozgásokra. A nagymozgások gyakoroltatása segítse elő a fejlődésbeli egyenlőtlenségek csökkentését, és a finommotoros mozgást kívánó írástanulást is készítse elő. A sportmozgások célja, hogy növeljék, fejlesszék a testi teljesítőképességet és alakítsák az adott sportághoz szükséges speciális képességeket, mozgásformákat.

Az alsó tagozatos mozgásfejlesztő órák feladatai

- Iskolánkban a mozgásanyag jelentősebb része labdás ügyességfejlesztés, a kézilabda és a labdarúgás sportágak alapozására.
- A speciális mozgásfejlesztés segítse kiküszöbölni a tanulási nehézségeket, a viselkedési és figyelemzavart. A nagy és finommozgások egymásra épülő rendszert alkotnak. A finommozgásokat fejlesztő feladatok sokszor összefüggnek a téri tájékozódás fejlesztésével is. A természetes mozgáskedv megőrzése változatos, játékos feladatokkal.
- Mozgástapasztalatok bővítése, a tanórán tanultak továbbfejlesztése, kiegészítése.

A mozgásfejlesztő órák tevékenységei havi bontásban

I negyedév: járások, futások, szökdelések, ugrások labda nélkül és labdával.

II. negyedév: labdás gyakorlatok, a labdás ügyesség fejlesztése.

III. negyedév: labdás gyakorlatok, játékok, versenyek.

IV. negyedév: támasz, függés és egyensúlygyakorlatok, utánzómozgások, feladatok akadálypályákon, szabadidős sporttevékenységek,

Folyamatosan a fő feladatokhoz kapcsolódó játékok: futójátékok, fogójátékok, egyéni, sor és váltóversenyek, csapatjátékok.

A tartásjavító órák célja

A mozgásszervi elváltozások megelőzése, kezdődő mozgásszervi elváltozások javítása, a helyes medencetartás, testtartás tudatosítása, kialakítása, a testtartásért felelős izmok erősítése, nyújtása.

Tudatosítsuk a tanulóknak a helyes testtartás fontosságát, azt, hogy életük minőségét befolyásolja a mozgás szervrendszerük állapota.

A tartásjavító órák alapeladatai

- a tanulók egészségi állapotának megtartása, javítása
- edzettségük, teljesítőképességük fokozása
- a gyerekek játék- és sportműveltségének fejlesztése és a testedzés iránti igény felkeltése

- olyan személyiségjegyek kialakítása, mint az önfegyelem, akaraterő, önbizalom, magabiztosság, kitartás
- a helyes tartásra szoktatás történjen játékos formában

A tartásjavító órák feladatai

- helyes légzéstechnika kialakítása
- játékos képességfejlesztés (kondicionális, koordinációs, hajlékonyság)
- mobilizáló gyakorlatok
- erősítés, izomfűző kialakítása
- szabadgyakorlatok, kéziszer-gyakorlatok
- utánpótlásmozgások
- tornaszerek, mozgásfejlesztő eszközök változatos alkalmazása a feladatok végrehajtása során
- speciális tartásjavító játékok alkalmazása minden foglalkozáson

A rekreáció fogalma

A szabadidő- eltöltés kultúrája, az életminőség tana.

Az ember felfrissülését, munkavégző képességének újrateremtését, az igényesen megélt minőségi élet megteremtését szolgálja. Rekreációnak nevezzük azokat az egyéni és társadalmi érdekeket kielégítő magatartásformákat, amelyek az ember jó fizikai, szellemi, szociális közérzetének megteremtésére, a kreatív cselekvő- és az optimális teljesítőképesség megteremtésére, újrateremtésére, megújítására irányulnak, pozitív élménnyel járnak, egyúttal a minőségi élet (jó közérzet, jól-lét) megteremtését és átélését szolgálják.

A sport rekreáció jellemzői

- A mozgás alapvető életjelenség és alapvető szükséglet, mely átszövi az ember teljes életét. Az egész életre, a világra jellemző dolog. Hiánya károsan befolyásolja a test, az egészséges lélek, a fejlett értelem alakulását, elősegíti a betegségek kialakulását.
- Edzés, élmény, szórakozás, társaság.
- Adekvát terhelés, foglalkozás (egyéni, állapot, életkor, érdeklődés szerint)
- Folyamatos rekreációs aktivitás
- Teljesítményelvű, ami nem azonos a versenyzéssel.

A rekreáció célja

Az egészség megszilárdítása, megújítása, a jó közérzet megteremtése, harmonikus életvitel kialakítása, pozitív hatások átélése, a rekreációs élmény. A sporttevékenységek iránti jó hozzáállás kifejlesztése, az egész életen keresztüli részvétel ösztönzése.

A rekreáció feladatai

A legkülönbözőbb szabadidősportok fejlesszék a játék és sportműveltséget, keltsék fel az egészségi állapotuknak és teljesítőképességüknek megfelelő testedzés iránti igényüket, alakítsanak ki ezzel kapcsolatos szokásokat, keltsenek érdeklődést és kedvet a szabadon végzett sportolás és játék iránt olyan mértékben, hogy legyen hatással az iskolás kor utáni egészséges életmód kialakítására.

A rekreáció eszközei

Iskolánkban eszközül a szabadidősportok legkülönbözőbb változatait, játékokat használjuk, lehetőség szerint a szabadban.

Intézményünkben a sport rekreáció mozgásanyaga a következő

- kerékpározás
- akadályversenyek
- turisztika, gyalogtúra,
- gyaloglás, futás
- tollaslabda
- frizbi
- ugrókötelezés
- korcsolya
- asztalitenisz
- népi játékok

Egyéb mozgáslehetőségek

A szülőkkel közös sportprogramok célja

- a szabadidő közös eltöltése
- a szülői példamutatás nevelő hatása
- a szülő bevonása a testmozgás megszerettetésébe

- a szülők aktivizálása
- a szülők is ismerjék meg azt a munkát, ami az iskolában folyik
- prevenció
- vidám, kellemes hangulatú közös programok

A mindennapos testnevelés programja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. A mozgásszegény életmód kialakulásának megelőzése a testmozgás megszerettetésével, a rendszeres mozgáshoz szoktatással. Adjon lehetőséget az egészség hosszú távú megőrzésére, ezáltal egy jobb felnőttkori életminőségre. Az iskolai testnevelés és sport keretei közt az egészségnevelés, a szociális kompetenciák (kreativitás, önállóság, önbizalom, felelősségtudat, cselekvőképesség) a csapatmunka, a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető.

A hatékonyság érdekében megvalósítandó sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontok

- Minden gyermek minden nap kapjon lehetőséget a testmozgásra
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése;
- A program fontos része a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna, a gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása;
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen örömet, sikerélményt;
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgásprogramban;
- A lehető legszélesebb körben ismerkedjenek meg a szabadidősportokkal, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számára megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük
- A program fontos része a megfelelő mennyiségű játék, versengés;

A program személyi és tárgyi feltételei

Tárgyi feltételek:

- 12x24 m-es tornaterem,
- Iskolai sportpálya műfüves labdarúgópálya, távolugró gödör és tartozékai
- Tanuszoda (Debrecen város tanuszodái)
- Korcsolyapálya (debreceni Jégcsarnok)

Személyi feltételek:

- testnevelő tanárok, alsós tanítók

A helyi program kialakításának egyéb szempontja

- Iskolánkban hagyományokkal rendelkezik a labdás képzés (fiúknál labdarúgás, kosárlabda), valamint torna és a testnevelők irányultsága is ennek felel meg.
- Fontosnak tartjuk a helyes testtartás kialakítását és annak megőrzését.
- A 6-10 éves kor a gyerekeknél az ügyességfejlesztés később nem pótolható időszaka.

Várható eredmények

A rendszeres mozgás hatására javul a tanulók egészségi állapota, fizikai állóképessége. A tartásjavító óráknak köszönhetően csökkennek a mozgásszervi elváltozások. Csökken a gyerekek stressz-szintje, jobban bírják az idegi terhelést is. Javul játékkultúrájuk és a közösségért érzett felelősségtudatuk.

Értékelés

Az első évfolyamon és második évfolyam 1. félévig az értékelés szóvegesen történik, a második évfolyam 2. félévétől minden évfolyamban év közben érdemjeggyel.

A tanulói teljesítmény szóveges értékelés szempontjait a kiegészítés 1. számú melléklete tartalmazza.

Az értékelés szóbeli, elsősorban a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelni.

Az adott tevékenységre jellemzően a tanulók aktivitását, kezdeményezőkészségét, sportszerű viselkedését és a csapatmunkában való részvételét vesszük figyelembe.

A testnevelés órákon kívüli rendszeres sporttevékenységben való részvétel, eredmény a tantárgyi érdemjegyben is megjelenhet.

A tanév végén jutalomkönyv és sportoklevél formájában is elismerjük a teljesítményt.

Külső kapcsolatok

A mindennapos testnevelési programhoz és az azt kiegészítő más mozgáslehetőségekhez szükségünk van jó kapcsolatokra a sportot szerető és művelő szülőkkel, a helyi sportegyesületekkel, a környék sportegyesületeivel, ezek megfelelő végzettséggel rendelkező sportoktatóival, edzőivel.

Szakmai program

Szakmai követelmény, elvárás az intézmény szakembereitől:

Az anyag bontása:

- 6-8 éves korosztály
- 9-10 éves korosztály
- 11-12 éves korosztály
- 13-14 éves korosztály

Korosztályonkénti tartalom

- Alapvető cél, ebből adódó feladatok
- A korosztály jellemzői
- Technikai elemek oktatási anyaga
- Taktikai képzés feladatai
- Kondicionálás
- Taktikai elvek, melyeket a játékosoknak tudni és a játékban alkalmazniuk kell
- Foglalkozások jellemzői, elvárás az edzőktől

- Edző tervezési feladatai, tervezés szempontjai
- Edzőmunka ellenőrzése, felmérések a korosztályban

6-8 éves korosztály

Alapvető cél a sport a játék a labda megkedveltetése, érdeklődés felkeltése a sportág iránt.

Feladatok:

- ügyesség fejlesztés, koordináció labdával
- a labda és a láb kapcsolata
- a mozgó labdához való alkalmazkodás kialakítása

A korosztály jellemzői:

- egészséges mozgásigény
- nagyfokú labda és mozgásszeretet
- tartós figyelem hiánya
- kielégítő koordinációs készség a labdarúgó mozgáshoz

Technikai elvárások:

- Labda kontroll alatt tartása helyben és mozgás közben
- Labdaterelés belsővel, húzogató talppal, labdavezetés játékos feladatokkal
- Érkező labda megállítása, célzott továbbítás
- Feldobott labda fejelése
- Futás a labdával, akadályok kerülése
- Lövés kapura, játékban

Taktikai képzés, még csak játék kis területen:

- testnevelési játékok
- foci 3:3 ellen

Foglalkozások jellemzői, elvárások az edzőktől:

Heti két alkalommal foglalkozás a tanulókkal.

1 gyerek - 1 labda / gumilabda vagy 3-as bőrlabda

Változatos programmal valósuljanak meg a feladatok, technikai elvárások

Játékosság domináljon a foglalkozáson

Olyan körülmények legyenek, hogy a gyermek örömmel fejezze be az edzést

Legyen folyamatos bátorítás, dicséret

Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel

Edzés tervezése:

Az edző egy hónapra tervezzen előre.

Az előrehaladás mértékétől függjön a következő havi program.

A technikai mozgékonyság legyen fokozatosan egymásra épült, az edzések egymásutánosságában.

Egy edzésen belül is legyen meg a gyakorlatok egymásra épülése.

Hónap végén kell leadni mindig a következő havi tervet.

Negyedévenként (október január, április hónapok végéig) írásos beszámoló az elvégzett munkáról, megvalósult programról, hiányosságokról.

Edzés munka ellenőrzése a leadott program valamint a gyerekek tudásszintjének vizsgálata alapján történik.

9-10 éves korosztály

Alapvető cél a labdarúgás megkedveltetése, szoktatás a játékhoz.

Feladatok:

- labda birtoklása a talajon, egyéni labdás gyakorlatok
- tanulás, gyakorlás mindkét lábbal azonos ráfordítással
- labdaérzék, speciális ügyességfejlesztés

A korosztály jellemzői:

- önfeledt játéköröm érzés
- a játékban jelentkező élmények és a jellemvonások kölcsönös egymásra hatása
- iskolás korral járó szociális érzékenység pozitív és negatív oldalai
- megfelelő koordinációs szint az ügyesség fejlesztéséhez, a test és a labda összehangolt mozgásának kialakulásához
- technikai elemek durva koordinációs szintjén való ismerete

Technikai elemek oktatásának anyaga:

- labdavezetés külső és belső csüddel, fordulatokkal, irányváltoztatásokkal
- álló és mozgó labda rúgása belsővel, belső csüddel, átadás mozgótárs felé
- a talajon érkező labdák átvétele, a lábfej különböző részeivel, labdamegállítás talppal, belsővel és belső csüddel
- szemből érkező labdák fejelése a homlok középső részével, előre oldalt csúsztatással helyben
- cselezés labdaelhúzás belsővel, eltolás külső csüddel, ritmusváltás labdavezetés közben
- alapszerelés
- speciális kapusképzés alapelemei

Taktikai alapok megismerése- játékoson

- kisjátékok megkötésekkel
- összjáték 2-3 társsal
- helyezkedés a 4-4 elleni játékban
- támadók feladatai labdabirtoklásnál – kisjátékban 4:2, 4:3 felállásban
- védők feladatai az ellenfél labdabirtoklásánál – kisjátékban
- feladatok labdabirtoklás váltásnál
- játékok pontra, góltra

Kondicionálás előkészítés- beépítve a bemelegítésbe, játékba, gyakorlásba lazaság hajlékonyság, mozdulatgyorsaság, ügyesség, koordináció, kisjátékok optimális intenzitással, futómozgás javítása.

A játékosoknak tudniuk és játékban alkalmazniuk kell azt, hogy:

- A labda a leggyorsabb játékos!
- Ha az ellenfél cselez, lassítsd le, a helyzetnek megfelelően cselekedj!
- Átadás után azonnal helyezkedj, és vegyél részt a további játékban!
- Légy győztes a párharcban!
- Játékszabályok alapjainak ismerete!

Foglalkozások jellemzői, elvárások az edzőtől:

Heti két alkalommal foglalkozás 4-es bőrlabdával.

Az edzés legyen változatos, szórakoztató és játékos.

Technikai feladatok megismertetése, komplex gyakorlatokba építve történjen.

Oktatási résznél legyen világos, rövid magyarázat, majd bemutatás.

Dicséretre, sikerélményre minden gyerekek szüksége van.

Öltözői magatartás, rendszeres tisztálkodás igényének kialakítása.

Minimum félévente szülői értekezlet tartása, beszámoló a gyerekek sportteljesítményéről.

Edzés tervezése:

Az egy éves edzésprogramban kell ütemezni a fentiekben leírt technikai és taktikai feladatok megvalósításának tervezetét. Leadás szeptemberben.

Részletes tervezés havonként előre (a havi tervekben legyen folytonosság).

A havi tervek leadása előző hónap végén.

Minden edzés egy egységet képezzen, meghatározott feladat megvalósításával.

Negyedévenként (október, január április hónapok végéig) írásos beszámoló az elvégzett munkáról, megvalósult programról, hiányosságokról.

Edzésmunka ellenőrzése:

Öltözői magatartás, rendszeres tisztálkodás igényének kialakítása

Minimum félévente szülői értekezlet tartása, beszámoló a gyerekek sportteljesítményéről

Edzésmunka ellenőrzése

A leadott programok megvalósulása.

Játékosok technikai tudásszintjének, a fejlődésnek ellenőrzése

11-12 éves korosztály

Alapvető cél előkészítés a szervezett játékra, csapatjátékhoz szoktatás, társak jelenléte.

Feladatok:

- a tanult technikai elemek minél pontosabb végrehajtása
- változó helyzetekben történő gyakorlás
- a tekintet ne a labdán legyen - periférikus látás kialakítására való törekvés
- labdabirtoklás talajon, és a félmagas és magas labdák kezelése

A korosztály jellemzői:

- mozgáskoordináció magasabb szintje, összerendezett mozgás
- tüdő, szív, keringési rendszer mennyiségi növekedése
- szétszórt figyelem
- észlelhető néhányuknál kialakult a labdaérzék
- a tanulásra kezd alkalmassá válni
- kiválasztás első foka
- technikai mozgások finomkoordinációs szinten való ismerete
- Technikai elemek oktatása, gyakorlása
- labdavezetés 90, 180°-os fordulatokkal, akadályok között, labdamegállítás talppal, irányváltoztatás, ritmusváltások
- labdavezetés teljes csüddel
- rúgás belső csüddel, átadások ívelten
- teljes csüdrúgás
- lövés célra
- különböző irányból érkező labdák átvétele gyors mozgás közben
- labdaátvétel teljes csüddel
- félmagas labdák átvétele a lábfej különböző részeivel, átvétel combbal
- dobott labda átvétele mellel
- különböző irányból érkező labdák fejelése a homlok középső részével mozgás, futás közben
- dekázás fejjel
- átlépős és láblendítős csel, labda elhúzás, eltolás testcsel után, rálépős csel
- különböző szerelési lehetőségek - labdaszerzés párharcban
- megelőző szerelés mint alapforma

Taktikai gyakorlatok, játékok

- egyéni taktika: labdavezetés, cselezés 1:1 ellen
- 3 játékos helycserés mozgása kisjátékokban
- ellenfél védelmén átkerülés (2:1, 3:1, 3:2 formában)
- vonaljáték megismerése

- gyakorlatok a területvédekezés alapelvei szerint
- pontrúgások kispályán, bedobás támadótaktikai megoldása
- játék 4:4, 5:5, 6:6 ellen

Kondicionálás kezdete

Gyorsaság fejlesztés technikai gyakorlatokkal, reakciógyorsaság labdával és labda nélkül, futó stílus javítás, ügyesség, koordinációs készség fejlesztése, izületi mozgékonyaság, mászás, függeszkedés, aerob kapacitás növelés - speciális állóképesség fejlesztés kisjátékokkal, alsó végtag izomcsoportjának erősítése játékkal, az előző korosztályban megkezdett úszó edzés folytatása.

A játékosoknak ismerni és játékban alkalmazniuk kell:

- Mutasd magad, hogy megjátszható legyél!
- Labdát birtoklóhoz közeli társak célszerű elhelyezkedése!
- Lövés után rohanj a kapu felé a kipattanó labdára!
- Ha elveszted a labdát próbáld meg azonnal visszaszerezni!
- Védekezésben első a biztonság! Fedezd a labdát!
- Próbáld megelőzni az ellenfelet!
- Letámadni a labdát kapó játékost lehet jó eséllyel!
- Ütközz, használd ki a testi erődet, kerülj a látványos szabálytalanságokat!
- A labda lövésekor ne fordulj el, maradj szemben!

Foglalkozások jellemzői, elvárások az edzőtől

Heti 3 foglalkozás, 4-es bőrlabdával.

A foglalkozásokat jellemezze a folyamatos ösztönzés, hibajavítás, dicséret. A gyermek számára változatos, érdekes legyen az edzés és érezze, hogy mindig tanul valamit.

A gyerekek már alkalmasak a csoportos foglalkoztatásra!

Lehet két különböző feladatot gyakoroltatni egy időben cserével.

Szülőkkel kapcsolattartás mint az előző évfolyamokban.

Iskolai előmenetel, gyerekek ellenőrző könyveinek figyelembe vétele.

Tervezési szempontjai, feladat:

A játékosok tudásszintje nem lehet egységes - többen később kapcsolódnak a csoporthoz - ezért a tervezést egy felméréssel kell kezdeni.

Az edzés felépítése egy oktatási, vagy gyakorlási feladat megvalósítása köré épüljön. A fő rész anyaga határozza meg az edzés többi részének anyagát.

- Éves edzésprogram készítése 3 időszakra bontásban (ősz, téli, tavaszi). Ez tartalmazza az előző korosztályban leírtak gyakorlását és az ez évi technikai, taktikai mozgásanyagot időszakokra bontva. Elkészítése: augusztus, december, február.
- Heti edzésterv az edzések feladatainak megjelölésével vagy részletes edzésprogrammal.
- Negyedévenként (október, január, április hónapok végéig) írásos beszámoló az elvégzett munkáról, megvalósult programról, hiányosságokról!

A munka ellenőrzése: - edzésprogramok realizálásáról

- ciklusonként a tanult technikai elemek tudásszintjéről
- edzésvezetés elveinek érvényesüléséről
- a játékban alkalmazandó elvek ismeretéről

13-14 éves korosztály

Alapvető cél a labdarúgás alapozásának megvalósítása.

Feladatok:

- labdabiztonság kialakítása
- technika-taktika együttes megjelenése a képzésben
- pozíciós játék
- kisjátékok kiemelt szerepe

A korosztály jellemzői

- felgyorsul az aerob kapacitás periódusa
- a láb izomereje, a reakció gyorsaság, az állóképesség fejlesztésére alkalmasság
- a gyorsaság fejlesztésének szenzitív időszaka
- kialakul az edzésen a tudatos tanulás, a gyakorlás igénye
- a technika teljes körének alapfokú ismerete finomkoordinációs szinten
- tiszta alapozás vége

Technikai elemek oktatása

- labdavezetés a védő játékos helyzetétől függően
- rúgások továbbfejlesztése, ívelések mozgás közben, csavart labdák külső csüddel a talajon, rúgás kapásból
- magas labdák átvétele, átvétel hassal, mellel, léglévétel, dobott labda átvétele fejjel
- fejelések páros lábról felugrással a homlok középső részével, futás közben a homlok oldalsó részével
- testcselek: lövő csel, megkerülő csel, alagút csel, hátrahúzó csel becsúszó szerelés rávezető gyakorlatai, lecsúszás szemből kapustechnika, speciális kapusképzés külön tematika szerint

Technikai-taktikai képzés, a tanultak komplex gyakorlatokban, játékhelyzetekben történő gyakorlása

- labdabirtoklás védő játékoskal szemben
- labdatartás a periférikus látás fejlesztésére
- kényszerítő átadás a 3:1, 3:2 formában
- helyezkedés a területvédekezés alapjai szerint, vonalfutball
- támadó összjáték a területvédekezés ellen
- feladatkörök tanulása, átmenet védekezésből támadásba és viszont
- rövidpasszos kisjátékok, 1 -2 érintős játék, játék ügyetlenebb lábbal
- játék 2:1-től 7:7, 8:8-ig
- felkészítés a nagypályás játéokra
- serdülő V emberfogás, a serdülő IV-ben átmenet a területvédekezésre

Kondicionálás:

Futótechnika - futóiskola - fokozó futás - akadályfutás

Futás időre 30 m, 250 m, 1000 m

Aerob kapacitás fejlesztés 6-8 perces tartós vagy fartlek futás

példa egy 10 perces programra:

- 20" futás 20" kocogás
- 40" futás 40" kocogás

- 1' futás 1' kocogás
- 2' futás 1' kocogás
- 1' futás 1' kocogás
- 40" futás 30" kocogás

Speciális állóképesség fejlesztés 6:6, 8:8 játékkal szakaszos módszerrel (2-3' játék után 1-2' pihenő). Fokozó futás, futás irányváltoztatással. Reakció gyorsaság fejlesztés rajtgyakorlatokkal különböző jelekre. Gyorsaság fejlesztés max. intenzitással ismételt szériákkal. Frekvenciát növelő gyorsasági gyakorlatok. Főbb izomcsoportok fejlesztése - hátizom, hasizom, lábizomzat. Erő fejlesztés gimnasztikai gyakorlatokkal, medicin labdával, alsó végtag erősítés szökdelésekkel, lépcsőzéssel.

A játékosoknak ismerni és játékban alkalmazniuk kell:

- A labdavezetés gyors és célirányos legyen!
- Játssz meg a labdát és fuss el az ellenféltől!
- Mindig fuss a labda elé (ne helyben várd)!
- Széleken teremtsen lehetőséget a játékhoz!
- Felszabadító rúgás, indítás, kapus kirúgás után kövesd a labdát, zárkózz fel a támadáshoz!
- Saját kapu előttérben ne kockáztass! Feleslegesen ne cselezz!
- Beadásra a kapuhoz legközelebbi a rövid sarok felé, a mélységből érkezők a középső és a hosszú pozícióba érkezzenek!
- Fedezd az ellenfél játékosát, vagy véd a veszélyeztetett területet! r- Az oldalvonal mellett meg kell akadályozni az áttörést és a beadást!
- Értékeljétek együtt a mérkőzések taktikai helyzetait!

Foglalkozások jellemzői, elvárások az edzőtől

Heti 3 foglalkozás

A foglalkozás legyen alkotó légkörű a jó hangulat megtartásával
Küzdeni tudásra nevelés, edzésen, mérkőzésen Megtanult új mozgások
jelentsék a sikerélményt

A játékosok értelmi tulajdonságaira hatva értessük meg, hogy mit miért csinálnak Az edzés mozgásanyaga legyen változatos de szerkezetét heti ciklusban jellemezze egy állandóság

Tervezési feladat:

1. Edzésprogram készítés 3 időszakra határidők: augusztus, január, március eleje. Eves szinten áttekinthetően tartalmazzák a leírt technikai-taktikai mozgásanyagot.
 2. Részletes heti vagy napi edzésprogram.
 3. Negyedévenként (október, január, április hónapok végéig) írásos beszámoló az elvégzett munkáról, megvalósult programról, hiányosságokról!
- Technikai tudásszint bemutatása félévenként
 - Taktikai elvek elméleti ismeretének, gyakorlati alkalmazásának ellenőrzése
 - Leadott edzésprogram írásos véleményezése

3.6. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A tanuló heti óraszama és az osztályok heti időkerete különbözete, valamint a Nkt. 27. § (5) bekezdésében szereplő heti egy-egy óra terhére fejlesztőfoglalkozást, napközis- és tanulószobai foglalkozást, csoportbontást, szakköröket, egyéni foglalkozásokat szervezünk:

- napközi, tanulószoba
- felvételi előkészítő 8. évfolyam: magyar, matematika
- felzárkóztató foglalkozás
- fejlesztő foglalkozás

3.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban, csoportbontásban taníthatjuk a köznevelési törvény létszámhatárait figyelembe véve az alábbi tantárgyakt: idegen nyelv, digitális kultúra, technika és tervezés, valamint a

matematika, magyar nyelv és magyar irodalom tantárgyakat a hetedik-nyolcadik osztályokban. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

3.7.2. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei:

- A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán (szakkörök, sportkörök, felvételi előkészítő: minimum 14 fő/csoport, tehetséggondozás minimum 8 fő/csoport, felzárkóztató csoport minimum 3 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.
- A napközis, tanulószobai foglalkozások minimális létszámhatára a Nkt. 4. számú mellékletében szereplő az adott évfolyamra megállapított csoportlétszámot kell figyelembe venni - BA minimum (14 fő), BB maximum (27 fő), a BC oszlopban meghatározott átlagléttség (23 fő). A napközis csoportba a felső tagozatos tanulók kérhetik felvételüket.
- A felvételnél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű és különleges helyzetű tanulókat.
- Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve. A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.
- A foglalkozásokra minden év május 20-ig adhat be jelentkezést a tanuló.
- A napközis és tanulószobai foglalkozások heti időkerete csoportonként maximum 15 óra/hét.
- A fejlesztő foglalkozások időkeretét a fejlesztésre szoruló tanulók száma szabja meg.
- a szakkörök, önképzőkörök, sportkörök, tehetséggondozó foglalkozások, felzárkóztató foglalkozások időkeretét az intézmény időkerete, a csoportbontásokra, napközis- és tanulószobai, egész napos nevelésre fordítandó időkeret, a fejlesztő foglalkozások időkerete és az igények szabják meg.

3.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

3.8.1. Felzárkóztatás, hátránykompenzálás

Célja, funkciója

A program kidolgozását teszi szükségessé az a tény, hogy egyre több tanulónak van sikertelensége tanulási nehézsége miatt. E probléma következményei lehetnek a sorozatos kudarcok átélése, alacsonyszintű teljesítmény, viselkedészavarok.

A program célja másodlagos tünetek kialakulásának a megelőzése illetve súlyosságának csökkentése az érintett tanulók sikerhez juttatásával.

Az érintett tanulók körét általában a hátrányos helyzetű családok gyerekei alkotják (alacsony szociális háttérű családok, a szülők alacsony iskolai végzettsége, tanulási képességzavar). Ilyen jellegű hátrányok kompenzálása érdekében felvállaltuk az integrált nevelés programjának, pedagógiai rendszerének kidolgozását és alkalmazását.

Mindezen feladatok felvállalásának fő célja az iskola alkalmazottainak és tanulóinak a szemléletformálása, mely a „másság” segítő elfogadásának, az együttérző empátias képesség kialakításának a közvetlen módja.

Szervezeti keret, foglalkoztatási forma, gyakoriság

A gyerekek ilyen jellegű problémájának felismerése és korrekciója az 5-6. életévben lenne a leghatékonyabb, hogy az iskolakezdés idejére a fejlődési egyenlőtlenségek kiegyenlítődjenek. Azonban, ha ez az óvodában elmarad, akkor az iskolai évek legelején, 1-2. osztályban pótolni kell, de áthajthatja az iskola minden évfolyamán folyó nevelő-oktató munkát.

Tartalom

A felzárkóztatást segítő program egyénre szabott, sajátos felépítésű speciális feladatrendszer kidolgozását igényli (sajátos feladatlapok, fejlesztő játékok, speciális könyvek és eszközök, állandó helyiség).

Ezeknél a tanulóknál a tanulási zavar típusa utal a lemaradás területére. Ilyenkor nem közvetlen, direkt módszereket kell használni, hanem a problémát előidéző alacsony szintű funkciókat kell fejleszteni, illetve a korábban keletkezett hiányosságokat kell rendezni. Pl.: írászavar esetén nem írásgyakorlást, hanem annak okát kiderítve a fejletlen észlelési területet. Tehát a program tartalma nem a tanórai anyag gyakorlása, hanem a tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése. Ezek a fejlesztési területek a következők:

- nagymozgások, egyensúlyérzék, finommozgás,
- szem -, kéz -, láb koordinációja
- téri tájékozódás, testséma,
- percepció (látás, hallás, tapintás)
- általános tájékozottság,
- én- kép, önbizalom.

A program hatékonyságát befolyásolja a foglalkozások légköre, a pedagógus és a gyerekek illetve a társak közötti kapcsolat milyensége. Ezért nagyon meghatározó a pedagógus beállítottsága és attitűdje.

A program lehetőséget ad a nehézségekkel küzdő illetve kudarcokat átélő tanulóknak az előbbre jutásra és önértékelésük javulására. Remélhetőleg ezzel megelőzhetjük, illetve javíthatjuk a tanulók magatartási- és teljesítménybeli problémáját, illetve beilleszkedési nehézségeiket, ami meghatározza egyben az iskola arculatát és a társadalmi szerepvállalásunk minőségét is.

Felmentett tanulók

Egyes tantárgyak osztályozás, értékelése alól felmentett tanulók

Azok a tanulók, akik valamilyen tantárgy /pl. magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, matematika stb./ osztályozása alól – a szakértői bizottság véleménye, javaslata alapján – mentességet kaptak, kötelesek a tanórákon részt venni, az óra menetébe képességeiknek megfelelően bekapcsolódni, a feladatokat megoldani.

A tanulók munkájáról félévkor és tanév végén a szülő írásbeli tájékoztatást kap.. A szöveges tájékoztatás módja az egyes tantárgyi programoknál került leírásra.

Korrepetálások

Korrepetálások az átmeneti vagy folyamatos tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára szerveződnek. Elsősorban magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv tantárgyakból 1-8. évfolyamon.

Egyéni foglalkozások, kiscsoportos foglalkozások

Egyéni foglalkozások szervezendők a jogszabályban meghatározottak szerint a tanulók szakvéleményében szereplők szerint fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyógypedagógus vezetésével, az alsó tagozaton pedagógus vezetésével. Kiscsoportos foglalkozások minden olyan területen, ahol a tanulók érdekei azt kívánják: tanulásmódszertan, mentálhigiénés foglalkozás, tehetséggondozás, felzárkóztatás, versenyre készítés.

3.8.2. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.

Tanulóinknál /családjaiknál/ jelentkező, elsősorban anyagi és ezzel összefüggő méretű hátrányok növekedését folyamatosan érzékeli az iskola.

Ezek területei:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának növekedése.
- Ingyenesen étkező tanulók számának növekedése.
- Ingyenes tankönyv /kölszönzés folyamatos igénybevétele/
- Szakszolgálatok /pl. Nevelési Tanácsadó/ családsegítő szolgálat segítségének folyamatos – nem csökkenő – igénybevétele
- Intézkedések/eljárások számának emelkedése a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokban.

Tanulmányi munka segítése:

- Fokozottabb differenciálás, ellenőrzés a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók esetében. Önálló tanulási szokás kialakítása, tanulási készségek, tanulási tempó fokozása, tanulási technikák megismerése.
- Alsó tagozatban a tanulási és magatartási problémákkal küzdő gyerekek részére speciális képességfejlesztő foglalkozások
- Szakkörök, felzárkóztatók, felkészítők, ingyenesség

Nevelő célzatú szabadidős foglalkozások, tevékenységek:

A korosztálynak megfelelő szabadidős foglalkozások, tevékenységek biztosítása /rendszeres könyvtári órák, szakkörök/

- Családi életre nevelés
- Életvezetési ismeretek, készségek /önismereti csoport formában/ viselkedést módosító eljárások alkalmazása
- Egészségvédő programok /drog – alkohol – dohányzás/
- Pályaorientációs programok

Tanácsadás: Gyerekeknek, felnőtteknek váratlanul fellépő élethelyzetekben tart tanácsadást az iskola pszichológusa, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse.

3.9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának méréséhez a „NETFIT” mérési rendszerét használjuk.

A mérést minden tanévben kétszer végezzük, ősszel és tavasszal mérjük tanulóinkat.

A mérési eredmények a NETFIT internetes felületen kerülnek rögzítésre. A mérés területeit jogszabály határozza meg.

3.10. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal

együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A Nevelési program a, pontjában megfogalmazott célok, feladatok megvalósításának feltétele a céloknak megfelelően szervezett tanulási-tanítási folyamat. Ennek érdekében:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;

- válják a tanítás egyik fő elvévé és teendőjévé a tanulókhoz legjobban alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

3.11. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

3.11.1. A magatartásértékelésének elvei

A tanulói magatartás és szorgalom értékelése az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékeléssel történik. A szöveges értékelés szempontjait a függelék tartalmazza.

A második osztály második félévétől kezdődően az alábbiak alapján történik az értékelés: példás /5/, jó /4/, változó /3/, rossz/2/

A tanuló magatartásával szemben támasztott követelmények

2-6. évfolyam

példás: irányító módon, aktívan vesz részt a közösség életében /osztály, szakkör, napközi/. Cselekvően vállalja valamilyen közösség vezetését. Ötleteivel hozzájárul a közösség fejlesztéséhez, betartja a házirendet /ügyelet, folyosók rendje, hetesi teendők ellátása, felszerelések, házi feladatok ellenőrzése/. A közösségben véleményt mond akkor, ha többség véleményével ellentétes az. Társaival, felnőttekkel szemben udvarias, ez beszédében is megnyilvánul. Ünnepeken az alkalomhoz illő ruházatban jelenik meg, példásan viselkedik.

jó: A közösség életében rendszeresen részt vesz. A vitákban a helyes kezdeményezések mellett áll. A közösség érdekei ellen nem vét, a házirendet betartja. Fegyelmezett, a fegyelmezetlenkedőket figyelmezteti. Udvariasan beszél, viselkedik.

változó: Tudatosan nem sérti meg a közösség/ek/ érdekeit. A rábízott feladatokat nem rendszeres végzi el. Hol a közösség érdekeit követi, hol rossz magatartásnak befolyása alá kerül – sodródik. A házirendet nem mindig tartja be /pl. késés, igazolatlan mulasztás, gyakori fegyelemsértés az órákon – beírások -, az órán kívül. Társaival, felnőttekkel néha udvariatlan.

rossz: A közösség érdekeit szándékosan megsérti /árt a közösségnek/. Társait rossz irányba befolyásolja. Az órákat zavarja, társai figyelmét elvonja. Társaival, felnőttekkel szemben goromba, sértő szavakat használ. Az iskolai berendezéseket, társai felszerelését szándékosan rongálja. A házirendet nem tartja be.

7-8. évfolyam

példás: Az órákon aktívan vesz részt, ezzel ambicionálja társait. A szünetekben nem csak önmagát fegyelmezi, hanem segít a rend, a fegyelem megőrzésében. Társaival, felnőttekkel szemben udvarias, segítőkész. Ünnepeken esztétikus a megjelenése. A házirendet betartja és segít betartani /ügyelet/. Nem hangoskodik, nem viselkedik kihívóan az utcán még nagyobb társaságban sem. Nem csak önmagával törődik, hanem igyekszik jó hatást gyakorolni a közösségre is. Nem késik.

jó: Az órai munkában részt vesz, de nincs serkentő hatással társaira. Fegyelmezett az órán és a szünetekben, de nem segít önként a rend betartásában. Öltözködésében, felnőttekkel szemben tanúsított magatartásával, utcai viselkedésével szembeni követelmény ugyanaz, mint a példással szemben. Általában irányító szerepet nem tud betölteni, de következetesen teljesíti feladatát. A házirendet betartja.

változó: Magatartása időnként kifogásolható /órán, szünetekben/. Néha rendetlenséget, Cselekedeteit /amelyek nem felelnek meg a házirend követelményeinek/ nem jellemzi a tudatosság. Felnőttekkel, társaival szembeni viselkedése, iskolán kívüli magatartása szintén kifogásolható.

rossz: A tanórán és szünetekben a magatartása rendszeresen, erősen kifogásolható. Bomlasztó hatással van a közösségre /sokszor tudatosan/. Az iskolai berendezéseket nem kíméli ill. rongálja. Iskolán kívül szemtelen, durva és goromba a hangneme. Nem tisztel senkit.

A fenti jellemzők döntő többsége adja a tanuló minősítését.

3.11.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom érdemjegyei, osztályzatai: példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/

A szorgalommal szemben támasztott követelmények

2-6. évfolyam

példás: Munkavégzése pontos, minden tantárgyban elvégzi – képességéhez mérten – a kapott feladatait. Van határozott érdeklődése /kedvenc tantárgya/ ebben önként többletmunkát végez. Rendszeresen készül, figyel, gyűjt. Önmagát ellenőrzi. Tanulmányi versenyeken önként részt vesz.

jó: Az órákra rendszeresen felkészül, figyel, házi feladatait önállóan készíti. Érdeklődése a szorosan vett tananyagon belül marad.

változó: Az órákra nem készül fel rendszeresen, házi feladatait több ízben nem készíti el vagy hiányos. Felszerelése is többször hiányos. Önmagát nem ellenőrzi, pontatlan. A tanulmányi munkára ösztönözni kell.

hanyag: Tanulmányi munkája rendszertelen, megbízhatatlan. Az órákon nem figyel, közömbös. Házi feladatait sorozatosan nem készíti el. Felszerelése gyakran hiányzik.

7-8. évfolyam

példás: A képességéhez lehetőségekhez mérten a maximumot adja a tanulmányi munkában. Igyekszik a tananyagon kívül plusz ismereteket is szerezni. A versenyeken önként részt vesz.

jó: Tanulmányi eredménye képességeinek megfelelő, de nem érdeklődik a kötelező tananyagon kívül plusz ismeretek iránt. Versenyeken ösztönzéssel vesz részt. Nem törődik az osztály tanulmányi eredményeivel, kevesebb a felelősségérzete.

változó: Munkája változó, rendszertelen. Felszerelését nem mindig hordja, házi feladatot alkalmanként nem készít. Sok esetben önállóan, nem igényli a segítséget.

hanyag: Tanulmányi munkájában teljesen közömbös. Kötelességtudata nagyon gyenge, sok esetben tudatosan, rossz irányba befolyásolja az osztály tanulmányi munkáját.

Nem igényli a segítséget, sőt vissza is utasítja. Felszerelése, házi feladata rendszeresen nincs.

A fenti jellemzők döntő többsége adja a tanuló minősítését.

3.11.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki

- eredményes kulturális tevékenységet folytat
- kimagasló sportteljesítményt és el
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A jutalmazás formái

a/. Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanévvégén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók.

A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után - az osztályfőnök előterjesztésére az igazgató dönt.

b/. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

c/. Csoportos jutalmazási formák

Jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás /színház vagy kiállítás látogatásához/.

3.12. Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára tekintettel - el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedés hozható:

- szóban, vagy írásban
- szaktanári, ügyeletes tanári
- osztályfőnöki intő illetőleg megrovás
- igazgatói figyelmeztetés, intő, rovó
- nevelőtestületi figyelmeztetés, intő, rovó
- fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal kiszabható fegyelmi büntetések /a 2011. évi CXC. törvény és a 20/2012. (VIII.31.) rendelete alapján/

A fenti pontok sorrendiséget is jelölnek, melytől a vétség súlyától függően el lehet térni indokolt esetben.

A szóbeli és írásbeli figyelmeztetés lehet

- Szaktanári: a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, felszerelési hiány, házi feladat többszöri hiánya, valamint az órákon, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt.
- ügyeletes tanári: a tanítás előtt vagy az óráközi szünetekben történt fegyelmezetlenség miatt
- osztályfőnöki /napközis csoportvezetői /: a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli kötelezettség-szegése és a házirend megsértése.

Az osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetést, intőt, rovat adhat a tanulónak, aki egy hónapban több mint kettő szaktanári figyelmeztetést vagy intőt kapott, illetve abban az esetben, ha a tanuló megsértette az iskolai házirendet, az együttélés szabályait, az alapvető erkölcsi normákat.

A napközis csoportvezetői írásbeli figyelmeztetést illetőleg intőt a házirend sorozatos megszegéséért, igazolatlan mulasztásért.

Az iskola igazgatója az osztályfőnök javaslatára igazgatói figyelmeztetést, intőt vagy rovat adhat annak a tanulónak, aki kiemelkedően súlyos fegyelemsértést követett el, illetőleg aki már a félévben kapott osztályfőnöki intőt és újabb osztályfőnöki intőt kellene részére adni.

Az iskola nevelőtestülete az igazgató javaslatára nevelőtestületi figyelmeztetést, intést, vagy megrovást adhat annak a tanulónak, aki különösen súlyosan megszegte az intézmény házirendjét, illetve a fokozatosság elvét betartva megkapott fegyelemsértése miatt minden előző büntetést. Ezt a büntetési fokozatot a nevelőtestület hagyja jóvá.

3.13. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásnak, az ismeretek számonkérésének a rendje (követelménye, formái)

3.13.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési értékelési rendszere

A nevelő-oktatómunka részét képezi a tanulói tevékenységek folyamatos ellenőrzése, mérése, értékelése.

3.13.1.1. A pedagógiai (nevelő és oktató) munka belső ellenőrzésének rendje

A pedagógiai (nevelő és oktató) munka belső ellenőrzésének feladatai

- biztosítsa az iskola pedagógiai munkájának jogszerű (a jogszabályok, a nemzeti alaptanterv, a kerettantervnek, valamint az iskola pedagógiai programjai szerint előírt) működését,
- segítse elő az intézményben folyó nevelő és oktató munka eredményességét, hatékonyságát,
- a vezetés számára megfelelő mennyiségű információt szolgáltatson a pedagógusok munkavégzéséről,
- szolgáltatson megfelelő számú adatot és ténnyt az intézmény nevelő és oktató munkájával kapcsolatos belső és külső értékelések elkészítéséhez.

A nevelő és oktató munka belső ellenőrzésére jogosult dolgozók:

- igazgató
- tagintézmény-igazgató
- munkaközösség-vezetők

Az igazgató – az általa szükségesnek tartott esetekben jogosult az iskola pedagógusai közül bárkit meghatározott céllal és jogkörrel ellenőrzési feladat elvégzésére kijelölni.

Kiemelt ellenőrzési szempontok a nevelő és oktató munka belső ellenőrzése során:

- A pedagógus munkafegyelme.

- A tanórák, tanórán kívüli foglalkozások pontos megtartása.
- A nevelő-oktató munkához kapcsolódó adminisztráció pontossága.
- A tanterem rendezettsége, tisztasága, dekorációja.
- A tanár-diák kapcsolat, a tanulói személyiség tiszteletben tartása.
- A nevelő és oktató munka színvonala a tanítási órákon. Ezen belül különösen:
 - Előzetes felkészítés, tervezés
 - A tanítási óra felépítése és szervezése.
 - A tanulók munkája és magatartása, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása a tanítási órán.
 - Az óra eredményessége, a helyi tanterv következményeinek teljesítése. (Tantárgyi eredménymérések)
 - (A tanítási órák elemzésének iskolai szempontjait a szakmai munkaközösségek javaslata alapján az iskola vezetősége határozza meg.)

Az intézményen belüli általános ellenőrzési feladatok, valamint az ellenőrzést végző, illetve az ellenőrzött dolgozók jogait és kötelességeit a „Belső ellenőrzési szabályzat” tartalmazza, mely az iskola „Szervezeti és működési szabályzatának” egyik mellékletét képezi.

Az egyes tanévekre vonatkozó ellenőrzési feladatokat, ezek ütemezését, az ellenőrzést végző, illetve az ellenőrzött dolgozók kijelölését az iskolai munkaterv tartalmazza.

3.13.1.2. Mérés:

A tanulók tudásának mérését elsősorban az egyes szaktanárok ill. a szakmai munkaközösségek által összeállított egységes feladatlapok alkotják, melyek a tanévvégi tudásszintet mérik. E mellett – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – bekapcsolódunk az iskola kereteit maghaladó regionális, országos kompetencia mérésbe. Ezt a gyakorlatot kívánjuk tovább folytatni.

Mérési rendszerünk kiegészül a Debreceni Tankerületi Központ által elindított alapkészség méréssel az évfolyamokon.

A méréseket kiegészítik a teljesítmények háttérét is megvilágító eljárások.

3.13.1.3. Értékelés

Értékelési rendszerünk átfogja a tanulók tevékenységének valamennyi területét. Alapját kerettantervben megfogalmazott, leírt követelmények, a házirendben rögzítettek adják.

A számokban kifejezett értékelés mellett fontos az értékelés egyéb formáinak alkalmazása /dicséret, elmarasztalások szóban, írásban, stb./.

Az értékelésben törekedni kell a folyamatosságra, objektivitásra, de nem szabad figyelmen kívül hagyni a tanuló önmagához viszonyított fejlődését sem.

3.13.1.4. Szöveges és számszerű értékelés

- Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében tanév közben és a tanév, félév végén a tanuló tanulmányi fejlődésének értékelése, minősítése, szöveges értékeléssel történik.
- A tanuló az első évfolyam végén nem utasítható évisméltásra. Évisméltását kérheti a gondviselő akkor is, ha gyermeke sikeresen teljesítette a követelményeket. Munkája előkészítő jellegűnek minősül, és az első évfolyamon folytatja tanulását.
- Tanév közben és tanév végén a 2. évfolyam második félévétől - 8. évfolyamokon érdemjegyek, osztályzatok, jeles /5/, jó /4/, változó /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/.
- 2-6. évfolyamon szöveges értékelés is alkalmazható az szakértői vélemény alapján az értékelés és minősítés alól mentesített tanulónál, mely részletezését az adott tantárgy értékelési rendszere tartalmazza.
- Szóbeli és írásbeli beszámoltatáson túl a pedagógus a tanuló egyéb teljesítményét is értékelheti a fenti érdemjegyekkel, amennyiben a teljesítmény összefügg az adott tantárgy követelményrendszerével, segítette az iskola hagyományinak ápolását ill. új hagyományokat teremtett /pl. versenyeken való sikeres szereplés, eredményes pályázatok, kiemelkedő emberi helytállás, példamutatás áll mögötte stb./

3.13.1.5. Az értékelésről adott információ

Az értékelés közlésére a tanév során a jogszabály által meghatározott nyomtatványokat és az iskolai elektronikus naplót alkalmazzuk.

- elektronikus osztálynaplót, napközis csoport naplót, a tanító, tanár, napközis nevelő vezeti,
- üzenőfüzet, melybe a tanító ír s a szülőt láttamozásra kéri ill. a szülő hivatalos megjegyzéseit teheti

- írásbeli értesítés a gyermek szorgalmáról, magatartásáról, tanulmányi előremeneteléről – rendkívüli esetben

Az értékelés rendszeressége

- heti 1-1,5 óraszám esetén havi 1 érdemjegy
- heti 2 vagy több óraszám esetén havi minimum 2 érdemjegy

Az írásbeli számonkérések mellett törekedni kell a szóbeli feleltetésre, számonkérésre ill. a tanuló szóbeli megnyilatkozásainak értékelésére is.

3.13.2 A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

Az értékelés az eredményekre, a fejlődés mértékére és a minőségre vonatkozó ítélet, melynek kialakításában tekintettel kell lenni az eredményeket befolyásoló társadalmi, környezeti és egyéb feltételekre. A nevelés előre tervezett eredményének biztosításához szükség van a nevelők irányító, értékelő tevékenységére. Az értékelés akkor éri el a célját, ha egyre értékesebb cselekedetekre, jobb teljesítményre ösztönöz, fejleszti a felelősségtudatot, az ellenőrző és önértékelő képességet.

Általános követelmény: megbízható, reális, objektív legyen.

Alapelvei:

- A nevelési és a tanulási-tanítási folyamat szerves része, amely a folyamat minden mozzanatát átszövi és attól nem különül el.
- A tanulók minden tevékenységét lehet és kell értékelni, de ez nem jelenti, hogy minden teljesítményt osztályozni kell. Az osztályozás nem egyetlen formája, sőt nem is feltétele az értékelésnek.
- Nemcsak az értelmi nevelés körébe tartozó tanulási eredményeket kell értékelni, hanem lehetőleg minden fontosabb személyiségvonás fejlődését is.
- Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az iskola a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos értékelését.

- Az előírt követelmények teljesítésének értékelése az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően történik.
- A különleges bánásmódot igénylő gyerekekre (SNI, BTM) vonatkozó értékelés: Ezen tanulók értékelésének alapja a szakvéleményben meghatározottak. A

teljesítményük értékelését nem a többséghez viszonyítjuk, hanem önmagához mért fejlődésükhöz.

- A kiemelt figyelmet igénylő (tehetséges) tanulók értékelése:

A kiemelt figyelmet igénylő (tehetséges) tanulók értékelésének módja megegyezik a többi tanulóéval. Teljesítményüknél a követelményekben meghatározott többlet feladatok minősítése a tanulás iránti motiváció és a tantárgyi ismeretek mélyítésének pozitívumaként értékelendő.

3.13.3. A tantárgyi értékeléssel és minősítéssel szembeni követelmények

A tanulók tanév közbeni szóbeli és írásbeli teljesítményeinek értékelése 1. és a 2. évfolyam első félévében rövid szöveges jelöléssel illetve százalékban kifejezve történik az elektronikus naplóba.

Jelölések:

- kiváló
- jó
- megfelelő
- felzárkóztatásra szorul

Félévkor és év végén 1. évfolyamon, valamint 2. évfolyam félévkor minden tantárgyból a köznevelési törvény által előírt szöveges minősítést alkalmazzuk.

Az 1. és 2. évfolyam negyedén, illetve az első évfolyam háromnegyed évén értékelőlapon tájékoztatjuk a szülőket a tanuló adott követelményekben elért szintjéről.

2. évfolyam második félévétől a 8. évfolyam végéig a tanév közbeni tantárgyi teljesítmények értékelését 1-5 fokú skála alkalmazásával végezzük.

A szakértői vélemény alapján az értékelés alól mentesített tanuló munkájáról, fejlődéséről szöveges tájékoztatást kap a szülő, gondviselő.

Az érdemjegyek félévi-év végi kialakításánál az év közben szerzett osztályzatok, dolgozati jegyek a dominánsak.

Kitűnő érdemjegyet kaphat a tanuló év végén, ha a tanév során az adott tantárgyból kimagasló eredményt mutatott. Háromnál több kitűnő osztályzat esetén az osztályozó konferencia „Tanulmányi munkájáért nevelőtestületi dicséretben részesült” elismerést adhat, melyet a „Megjegyzés” rovatba kell bejegyezni.

Félévkor és év végén osztályozó értekezleten beszéljük meg a tanulók értékelését. Itt tanulónként döntünk a magatartás és szorgalom érdemjegyeiről.

3.13.4. A tantárgyi minősítés egységes eljárásainak alapelvei

Osztályozás

Az osztályozás a tanulók teljesítményére vonatkozó, számjegyekben kifejezett értékelés. Célja, hogy világossá tegye egyfelől a tanuló számára a követelményekkel egybevetett teljesítményének színvonalát, másfelől a pedagógus számára munkája eredményét. A tantárgyi osztályozásban törekedni kell az objektivitásra. A tantárgyi osztályzatok a tanuló tantárgyi teljesítményeit fejezik ki.

Tantárgyak osztályozása

5-ös Az ismeretanyagot a tantárgyi követelményeknek megfelelően kiválóan sajátítja el. Feladatmegoldása önálló, logikus, lényegét kiemelő, összefüggést meglátó. Példamutató szorgalommal és kitartó munkafegyelemmel dolgozik. Írásbeli munkáinak teljesítménye rendszeresen 90%-on felüli.

4-es A tantárgyi követelményeknek megbízhatóan, kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Feladatmegoldása során önállóságra törekszik. Munkájában némi pontatlanság, felületesség észlelhető. Írásbeli munkáinak teljesítménye alsó tagozatban nagyobb részt 81%-90%, felső tagozatban 76%-90% közé esik.

3-as Az ismeretanyagot bizonytalanul, kisebb pontatlansággal, az ok-okozati összefüggést fel nem ismerve sajátítja el. Tanári segítséget igényel a feladatmegoldás során. Teljesítménye változó, munkájában nagyobb fokú felületesség észlelhető. Írásbeli munkáinak teljesítménye alsó tagozatban általában 61%-80%, felső tagozatban 61%-75% közé esik.

2-es Az ismeretanyaga nagyon hiányos, munkatempója lassú. Logikus gondolkodást igénylő feladatok megoldására nem képes. Szóbeli és írásbeli teljesítménye az átlag alatt van. Írásbeli munkáinak teljesítménye rendre 41%-60% között mozog.

1-es A tantárgyi ismeretanyagot, minimumszintet nem sajátítja el, az órai munkába nem kapcsolódik be. Feladatmegoldása értékelhetetlen. Írásbeli teljesítménye általában 0-40% közötti.

Érdemjeggyel értékeljük a következő tanulói teljesítményeket:

- szóbeli és írásbeli feleletek (Minden szóbeli felelet alkalmával hangozzék el néhány mondatos tanári értékelés, mely a továbbhaladást segíti. Az írásbeli feleletekre is írható rövid, néhány szavas értékelés.)

- tematikus dolgozatok, felmérések, feladatlapok, tesztek
- rajzok, munkadarabok, gyakorlati tevékenység, fizikális teljesítmény
- kiselőadások, gyűjtőmunka, megfigyelések
- olvasónapló,
- órai munka,
- a versenyeken való szereplés,
- füzetvezetés.

A módszertani szabadság jegyében a pedagógusok **egyéb szimbólumokat** is alkalmazhatnak motiváló szándékkal. Pozitív motiválásra alkalmazható a piros csillag, ill. piros pont, stb., melyek nem jegyértékűek.

Alkalmazzuk az írásbeli és szóbeli formákat egyéni és csoportos értékeléseket, de mindenkor a személyiség tiszteletben tartásával, segítő, megerősítő, javító, fejlesztő szándékkal, amelyek lehetnek : diagnosztikus, formatív, lezáró minősítő jellegűek.

Szóbeli felelet értékelésének szempontjai

Tartalma: az adott tananyag összefüggő, esetleg kérdések alapján történő elmondása

Követelménye:

5 (jeles) összefüggő, a kérdésre adott önálló felelet minimális tanári vagy tanulói kérdéssel

4 (jó) több segítő kérdéssel elmondott önálló felelet

3 (közepes) a tananyag elmondása kérdések alapján

2 (elégséges) a NAT, a Kerettanterv és a helyi tanterv minimumszintjének teljesítése az adott tantárgyból kérdésekre

1 (elégtelen) a minimumszint alatti teljesítmény.

Az írásbeli feleletek értékelésének szempontjai

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a szaktárgyat tanító nevelők végzik el. Az alább ajánlott százalékoktól a szaktanár a feladatlap típusától (követelmény szintjétől) függően eltérhet.

Alsó tagozat

100%-91%: 5 (jeles) szövegesen: kiválóan megfelelt

90%-81%: 4 (jó) szövegesen: jól megfelelt
80%-61%: 3 (közepes) szövegesen: megfelelt
60%-41%: 2 (elégséges) szövegesen: megfelelt
40%-0%: 1 (elégtelen) szövegesen: felzárkóztatásra szorul

Felső tagozat

91-100%: 5 (jeles)
76-90%: 4 (jó)
61-75%: 3 (közepes)
41-60%: 2 (elégséges)
40-0%: 1 (elégtelen)

Megjegyzés:

- a különböző műveltségi területek (tantárgyak) értékelésének, osztályozásának speciális kritériumait alább részletezzük.

Szempontok a tanulók teljesítményének értékeléséhez tantárgyanként

Természettudomány- és környezetismeret, biológia, földrajz

Az eredményes előrehaladás egyik fontos előfeltétele a tanulók tudásának folyamatos ellenőrzése és értékelése.

A tanév során a tanulók ismereteikről szóban, írásban, rajzos feladatokban számolnak be.

- Az ellenőrzés bevált formája a szóbeli feleltetés, mely lehet összefüggő felelet vagy kérdésekre adott válasz. A feleleteket mindig a követelményekhez viszonyítva értékeljük. Az értékelésnek alapvetően ki kell térni a pozitívumokra és a hiányosságokra, azok javításának formáira.
- Az írásbeli ellenőrzéshez felmérő lapokat, központi témazáró dolgozatokat, minimum három kérdésből álló írásbeli feleleteket használunk.
- Értékelésünk kiterjed a „kötelező” tananyag megtanulásához közvetlenül nem kapcsolódó tanulói teljesítmények ismeretére és értékelésére is (tanulmányi versenyeken való részvétel, gyűjtőmunka stb.).

Az értékelés alapja lehet:

- a tanuló tényismereti szintje,
- a megfigyelési tapasztalata,
- a vizsgálódásai eredménye,
- a gyűjtőmunkája,
- az órai aktivitása,
- a manuális tevékenysége,
- a feladatokhoz való viszonyulása.

A 2. évfolyam második félévétől a tanulók teljesítményét havonta érdemjeggyel, év végén osztályzattal zárjuk.

Matematika és egyéb reál tárgyak (fizika, kémia)

Kisiskolás korban a tanítói értékelés dominál, ugyanakkor fokozatosan fejlesztjük a reális önértékelésre való képességet. A külső és belső értékelést az előre adott szempontok és az ellenőrzés során szerzett információk alapozzák meg.

A tanulók értékelése során az egyén fejlettségét viszonyítjuk a saját képesség szerint elérhető legmagasabb szinthez, valamint a fejlesztés során várható eredményhez.

A különböző témakörökben megfogalmazott számmal kifejezett értékelés szinterei:

- A probléma felismerésének, megértésének mértéke különböző tapasztalati területeken.
- Az eszközhasználat szintje, az önálló tapasztalatszerző tevékenység hatása a feladatmegoldásra.
- Az önállóság foka a lényegkiemelésben, az összefüggések felismerésében, kifejezésében.
- A modellek alkalmazásának mértéke és könnyedsége.
- A különböző tartalmak és fogalmak elsajátításának szintje.
- A kommunikációs képesség formája és színvonala.

A tanulói önértékelés formálódását szempontok megfogalmazásával segíthetjük. Például:

- A motiváltság és az aktivitás mértéke.
- A figyelem, az együttműködés, a tolerancia színvonala.
- Pozitívumok, negatívumok, erősségek, gyengeségek megfogalmazása.

A javasolt ellenőrzési módszerek:

- feladatlapok (műveletek elvégzése, állítások igazságtartalmának eldöntése, nyílt végű mondatok helyes befejezése, hibakereséses feladatok elvégzése, egyszerű feleletválasztás, többszörös feleletválasztás ellenpéldák indoklásával, rajzos, szerkesztéses feladatok, logikai feladatok megoldása indoklással...);
- szóbeli felelet (órán megoldott mintára feladatok számonkérése, lényegkiemelés, érvelés, órai feladatok végrehajtása, ...);
- témazáró dolgozat (nagyobb témakörök végén, vagy több témakör együttes zárásakor);
- otthoni munka (feladatok, szerkesztések, tesztek építése, gyűjtőmunka, megfigyelés, ...);
- füzetvezetés (írás kép, áttekinthetőség, pontosság ...);
- csoportmunka (statisztikai adatgyűjtés, valószínűségi kísérletek elvégzése...);
- versenyeken, **vetélkedőkön való szereplés**, elért eredmények.

A tantárgyi eredmények értékelése a 2. évfolyam második félévétől a hagyományos 5 fokozatú skálán történik. Fontos, hogy a tanulók

- motiváltak legyenek a minél jobb értékelés elnyerésére;
- tudják, hogy munkájukat hogyan fogják (szóban, írásban, jeggyel) értékelni, – ez a tanár részéről **következetességet és céltudatosságot** igényel;

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom tárgyakat külön tárgyként értékeljük mind a tanév során, mind félévkor és évvégén.

A pedagógus folyamatosan végezzen az osztályában személyre irányuló értékelést, illetve visszatérően az osztályt érintő, teljes körű értékelést is. Az értékelés kritériumait ismerjék a tanulók, sőt ezeknek megfelelően ők maguk is végezzenek önértékelést, illetve folyamatosan sajátítsák el társaik értékelésének a tapintatos formáit.

Az értékelés döntően személyre szóló fejlesztő értékelés legyen, vagyis a tanuló aktuális teljesítményét saját korábbi teljesítményéhez kell viszonyítani.

A pedagógus változatosan, árnyaltan értékelje a tanulók munkáját. Az értékelés formáját tekintve lehet metakommunikatív, illetve szóbeli vagy írásbeli visszajelzés (ez utóbbiak egy szótól a szövegig terjednek).

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van év eleji diagnosztikus értékelésre, folyamatos formatív értékelésre, valamint szummatív értékelésre (témazáró anyanyelvi dolgozatok, fogalmazások, év végi felmérések).

Az értékelés területei:

Beszédkésztség, szóbeli szövegek alkotása és megértése:

A beszéd hangzása

- a beszéd érthetősége, az artikuláció tisztasága,
- a hangkapcsolatok helyes kiejtése, az időtartam érzékeltetése,
- a levegővel való gazdálkodás kialakultsága,
- a magyar nyelv sajátosságainak megfelelő hanglejtés,
- a hangerő és a beszédhelyzet összhangja,
- a mondat és szövegfonetikai eszközök használatának tudatossága.

A szövegalkotás minősége

- a szókincs terjedelme,
- a gondolatok kifejezésének értelmessége,
- a szövegalkotás szabályainak alkalmazási szintje,
- a gondolatközlés fegyelmezettsége.

A szóbeli közlések megértése

- a beszéd folyamat követésének fejlettsége,

- a megértés pontossága,
- a kérdésfeltevések és válaszadások lényegre irányultsága.

Kommunikációs szokások

- a beszélőre irányuló figyelem fejlettsége,
- a beszélgetésbe, vitába, megbeszélésbe való bekapcsolódás szabályainak ismerete és alkalmazási szintje,
- a tanult nyelvi fordulatok szituációnak megfelelő használata.

Olvasás, szövegértés, irodalom

Hangos olvasás

- betűismeret, az olvasás pontossága, folyamatossága,
- az olvasás kifejező ereje.

Szövegértés

- a néma olvasás eszközi használata a szöveg megértéséhez,
- az elsődleges megértés pontossága,
- az olvasottak elképzelése,
- a tanult szövegelemző műveletek (pl. információ-kiemelés, összefüggések felismerése, következtetés, értelmezés) alkalmazási szintje,
- a mélyebb tartalmi megértés fejlettsége,
- a saját olvasat és vélemény megfogalmazásának igénye és minősége,
- az olvasottak lényegének felidézése,
- a szövegtartalom követésének tartóssága,
- a szöveg esztétikai értékeinek felfedezése.

Írásbeli szövegalkotás

- a szöveg nyelvi megformáltságának minősége (értelmesség, stílus),
- szöveg-koherencia,
- témataratás, a kifejtés rendszeressége,
- a szöveg tagoltsága,
- a szövegformához illő nyelvi eszközök alkalmazása,
- a szövegírás helyessége.

Íráskép

- olvashatóság,
- az íráskép rendezettsége
- a szövegrendezés célszerűsége.

Tanulási képesség

- az információs források használatában való jártasság,
- gyakorlottság az információk csoportosításában és felhasználásában,
- probléma-felismerés, a megoldási terv készítésének szintje,
- a szövegtartalom tömörítő, illetve bővítő kifejtése,
- a tanulási szokások fejlettsége,
- a memoriterek rögzítésének és felidézésének módszereiben való jártasság,
- az önellenőrzés és a hibajavítás alkalmazási szintje.

Ismeretek az anyanyelvről

- a tanult nyelvtani ismeretek pontossága, megbízhatósága,
- az ismeretek alkalmazásának szintje,
- a helyesírási és nyelvhelyességi szabályok alkalmazásának biztonság, automatizáltsága.

Fontos, hogy hangsúlyosabb szerepet kapjon a tanulók munkájának megítélésben a szóbeli és az írásbeli kommunikációs készség: az írás, a helyesírás, az olvasás, a szóbeli és az írásbeli szövegalkotás értékelése, mint az anyanyelvi és az irodalmi ismeretek elsajátításának a mérése.

A tantárgyi eredmények értékelése a 2. évfolyam második félévétől a hagyományos 1-5 fokú skála alkalmazásával végezzük.

Testnevelés

- Az értékelés helyesen alkalmazva hatékony módszere a pozitív tulajdonságok kibontakoztatásának, a negatívak korrigálásának, a testnevelés megkedveltetésének.
- A testnevelés tantárgyi osztályzatának kialakításánál

- a teljesítményt,
- a technikai végrehajtást,
- a tanuló aktivitását,
- előző teljesítményéhez viszonyított fejlődését azonos mértékben kell figyelembe venni.

Nem kell mindig számon kérnünk ahhoz, hogy képet kapjunk a tanuló tudásáról.

Egyidejűleg kell alkalmaznunk a folyamatos megfigyelés és az időszakos ellenőrzés során való értékelés, osztályozás módszerét.

A tantárgyi eredmények értékelése a 2. évfolyam második félévétől a hagyományos 1-5 fokú skála alkalmazásával végezzük.

Ének-zene

Az értékelés területei:

Éneklés

- a dalismeret nagysága, biztonsága,
- az intonálás tisztasága,
- a ritmikai és a dallami pontosság,
- a közös éneklésben való részvétel motiváltsága, együttműködés,
- az éneklés örömtelisége, felszabadultsága.

Improvizáció

- a tevékenység motiváltsága, játékossága,
- a tanult zenei ismeretek felhasználása az improvizációhoz.

Zeneértés

- megfigyelőképeség fejlettsége (hangfajták, hangszínek, karakterek felismerése),
- a zenehallgatás iránti igény,
- a zenehallgatási szokások kialakultsága.

Zenei hallás és kottaismeret

- a dallam és a ritmus felismerése, felidézése, hangoztatása,
- tempó és dinamika követése,

- gyakorlottság a zenei élmények megfogalmazásában, dallami és ritmikai elemek felismerésében, olvasásában, írásában.

A tantárgyi eredmények értékelése a 2. évfolyam második félévétől a hagyományos 1-5 fokú skála alkalmazásával végezzük.

Vizuális kultúra

Az értékelés funkciói közül kiemelkedő szerepet tulajdonítunk a formáló, a motiváló, az irányt adó, a tanulót elsősorban saját teljesítményéhez viszonyítva „mérő” értékelésnek, ugyanis ez segíthet leginkább az önismeret fejlesztésében, a továbblépés feladatainak, útjának megmutatásában.

A tanulói teljesítmény értékelése érdemjegyekkel történik (1-5) a 2. évfolyam második félévétől.

Az értékelés területei:

Megismerés, befogadás

- a megfigyelés, a vizuális emlékezet fejlettsége,
- gyakorlottság a gondolkodási, képzeleti műveletekben,
- a vizuális információk megértésének szintje,
- esztétikai értékek felismerése a társadalmi, természeti és tárgyi környezetben,
- a látvány egyéni értelmezésének, elemzésének minősége.

Kreativitás

- a képzelőerő elevensége,
- a képi gondolkodás fejlettsége,
- az asszociáció könnyedsége,
- a konstruálás bátorsága, eredetisége,
- a kifejezés árnyaltsága, egyedisége.

Önismeret, önértékelés, önszabályozás

- az érzelmek, gondolatok megjelenése a tanuló munkájában,
- értékek felismerése a társak munkájában, az önálló ízlésben és az alkotó tevékenységben megnyilvánuló igényesség, az alkotó folyamatban való elmélyültség,

- a megvalósításhoz szükséges érzelmi és akarat jellemzők fejlettsége és szabályozottsága.

Digitális kultúra

A tanulók előzetes ismerete és gyakorlati tudása általában nagyon eltérő. Akkor tudjuk a leghatékonyabban szervezni a foglalkozásokat, ha a nagy óraszámú egységek (Informatikaalkalmazói ismeretek; Infotechnológia) kezdetekor diagnosztikus értékelés során tárjuk fel a tanulók ismereteit.

Szummatív értékelést félévkor és év végén, valamint az iskola pedagógiai programjában megjelölt szakaszokban osztályzatok formájában adunk.

Az eredményes előrehaladás érdekében fontos a tanulók munkájának és tudásának rendszeres ellenőrzése és értékelése, ami folyamatos szóbeli értékeléssel valósul meg. Egy-egy témakör feldolgozása során a tanuló

- tanórai tevékenységét, elvégzett munkáját,
- elkészített dokumentumait,
- ismereteinek szintjét,
- fejlődését,
- órai aktivitását,
- együttműködését (a csoport- és projektmunkában való részvételét)

értékeljük rendszeres szóbeli értékeléssel és havonta érdemjeggyel.

Technika és tervezés

Elméleti ismeretek értékelése

- szóbeli (órai munka, felelet, gyűjtőmunka).
- írásbeli (rajzos feladatok, témazáró).

Gyakorlat értékelése

- szóban,
- rajzosan.

Gyakorlat értékelése

- szóban,
- rajzosan.

Az 1–2. évfolyam életkori sajátosságait figyelembe véve

- Az értékelés folyamatosan terjedjen ki az egész tanítási órára. Ösztönző, fejlesztő jellegéből adódóan nyújtson segítséget a hibajavításhoz, lemaradás esetén a felzárkózáshoz.
- Az értékelési szempontok egyértelműek legyenek, mindig jelenjenek meg a tanulók előtt.
- A személyre szóló értékelésben tükröződjön
 - a tanterv által meghatározott ismeretek elsajátítása,
 - a képességek (kommunikációs-, megismerő-, cselekvőképességek), készségek fejlődése,
 - a személyiségjegyek alakulása (pl. együttműködési képesség).

A tanulók értékelésénél felhasználható szempontok:

- a tanulók érdeklődése, aktivitása, figyelme a tanítási órán és a tanítási órán kívül;
- páros vagy csoportmunka közben a közös munkában való részvétel;
- a tanult ismeretek alkalmazása;
- az alkotás folyamatához szükséges képességek (kommunikációs, problémafelismerő, problémamegoldó, megfigyelő-, elemző-, lényeglátó-, konstruáló-, ítélő-, döntőképességek), készségek (manuális, szervezőkészségek) szintje;
- a munkadarab megfeleltetése a funkciónak,
- a munkadarab esztétikuma;
- a megadott szempontok alapján történő szóbeli értékelés színvonala;
- elemi munkaszokások alkalmazása.

A 3–7. évfolyam életkori sajátosságait figyelembe véve

- személyre szóló legyen, személyiségfejlesztő hatást érvünk el vele;
- motiváló legyen, biztosítson sikerélményt;
- folyamatos legyen, az alkotási folyamat (tervezés, kivitelezés, tökéletesítés) egészét hassa át;

- tárgyyszerű legyen (pozitívumok kiemelése, rámutatás a hiányosságokra, útmutatás a fejlődéshez).

A tanulók értékelésénél felhasználható szempontok:

- tanórai aktivitás, kreativitás;
- csoportmunka során tanúsított együttműködési képesség, szervezőkészség;
- önálló információgyűjtés ismeretterjesztő forrásokból;
- tanult ismeretek önálló alkalmazása;
- szakkifejezések alkalmazása;
- műszaki rajzi feladatok szabványossága;
- munkadarab vagy modell megfeleltetése a funkciónak (anyag, forma, szerkezet, esztétikum);
- önértékelés színvonala megadott vagy választott szempontok alapján;
- társak munkájának értékelése megadott szempontok alapján, illetve önállóan;
- elemi munkaszokások alkalmazása;
- környezettudatos magatartás megnyilvánulási formái;
- szabályismeret, a tanult szabályok gyakorlati alkalmazása közlekedés és életvitel során.

A tanulói teljesítmény értékelése érdemjegyekkel történik (1-5) a 2. évfolyam második félévétől.

Idegen nyelv

Az eredményes tanulás-tanítás folyamat alapfeltétele a folyamatos és rendszeres értékelés, melynek során képet kapunk arról, hogy tanulóink milyen fejlettségi fokot értek el a négy alapkészség területén, milyen mértékig sajátították el a tanított anyagot, és, hogy mennyire tudják teljesíteni a tantervben megfogalmazott követelményeket. A reális alapokra épülő értékelés a tanulót további munkára ösztönzi, és erősíti a motivációját.

Ezért fontosnak tartjuk a folyamatos, minden órán történő értékelést. A tanév során a tananyaghoz igazodóan diagnosztizáló méréseket végzünk, félévkor és év végén összegző mérésekre kerül sor. Ezek ki kell, hogy terjedjenek mind a négy alapkészségre. A tanulói teljesítmény értékelése érdemjegyekkel történik (1-5) a 2. évfolyam második félévétől.

A nyelvoktatás kezdetén nagyon lényeges szempont az, hogy a kisgyermek kedvét és lelkesedését ne törje le a szigorú, csak a tökéletességet elfogadó értékelés. Ugyanakkor reális

képet kell kapnunk arról, hogy tanulóink milyen fejlettségi fokot értek el a négy alapkészség területén, milyen mértékig sajátították el a tanított anyagot, és, hogy mennyire tudják teljesíteni a tantervben megfogalmazott követelményeket. A reális alapokra épülő értékelés a tanulót további munkára ösztönzi, és erősíti a motivációját. Ezért szükségesnek tartjuk a folyamatos, minden tanórán történő értékelést. A tanulók teljesítményének értékelése szóban folyamatosan történik, ösztönző, formáló, motiváló módon. A tanév során természetesen kerüljön sor diagnosztizáló mérésekre a tananyaghoz igazodóan. A négy alapkészség mindegyikére ki kell, hogy terjedjen a mérés, ezért nem szerencsés csak a feladatlapos módszer alkalmazása. Félévkor és év végén összegző méréseket végzünk.

Dráma és színház

- a közös gyakorlatokban való részvétel, aktivitás,
- a tanult nyelvi kifejezőeszközök felhasználásának szintje,
- a produkciók elemzésében való részvétel és tudatosság

Hon – és népismeret

- ismerje a népi ünnepkört, a hozzá tartozó szokásokat
- tudja megnevezni hazánk nagy néprajzi tájegységei közül néhányat
- népviseletek, tárgyi eszközök felismerése, megnevezése, használatának funkciói

Etika

- ismerje a családi és társas érintkezés viszonyait
- el tudja helyezni önmagát a közösségben
- ismerje az alapvető erkölcsi, társadalmi normákat
- tudjon különbséget tenni helyes és helytelen cselekedet között

3.14 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- A tanuló mulasztott óráinak száma az adott tanévben nem érhetik el a 250 órát.
- A tanítási év közben kapott érdemjegyek alapján, tanévvégén teljesítette a tanuló a tantárgyak legalább elégséges szintjét, illetve az érintett tantárgy /ak/-ból sikeres javítóvizsgát tesz.
- Az osztályozóvizsgát tevő tanulónak az érintett tantárgy /ak/-ból minimum elégséges /2/ vagy „megfelelt” értékelést kell kapnia.

- Ha az 1-2. évfolyamon a szöveges minősítés „felzárkóztatásra szorul”, ebben az esetben a szülő és szükség esetén külső tanácsadó, szakértői intézmény bevonásával az iskola feltárja a haladást akadályozó tényezőket és javaslatot tesz a megszüntetést célzó intézkedésekre.
- A magasabb évfolyamba való lépés előtt osztályozó vizsgát kell tennie annak a tanulónak akinek mulasztása eléri vagy meghaladja a tantárgy évi óraszámának 30%-át, és emiatt a tanuló teljesítménye év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, és a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A magasabb évfolyamba lépés feltétele ebben az esetben is minimum „elégséges” értékelés.

3.15 Az otthoni, napközi, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanuló számára, a tanév rendjében meghatározott szünetek a tanuló pihenését, regenerálódását szolgálják. Ezért ezen időre sem szóbeli, sem írásbeli feladatokkal túlterhelni nem lehet.

- Őszi-, téli-, tavaszi szünetre csak annyi írásbeli és szóbeli házi feladat adható amennyit egyes tantárgyakból egyik tanítási óráról a következő tanítási órára ad a tanító vagy szaktanár. Szorgalmi feladat /-ok/ adhatók, de a tanuló számára nem kötelező ezek megoldása, végrehajtása. Ezen szorgalmi feladatok el nem készítése a tanulót semmilyen hátrányos helyzetbe nem hozhatja tárgyi tudásának értékelése során.
- Nyári szünidőre csak a kötelező olvasmány /-ok/ adhatók fel. Szorgalmi feladatok is feladhatók – nem kötelező jelleggel /pl. ajánlott olvasmányok/.
- Tanítási időszakban egyik tanítási óráról a másikra csak annyi írásbeli és szóbeli házi feladat adható, amennyit egy tanítási óra tananyaga tartalmaz, vagy az a tanítási anyag, amelyet a dolgozat vagy témazáró dolgozat témaköre tartalmaz.
- Tanítási hét közben a napköziben, a tanulószobán, a tanórán a tanító vagy szaktanár által kijelölt szóbeli és írásbeli feladatokon túl a napközis nevelő is adhat szóbeli és írásbeli feladatot a napközis tanulónak. Ezen feladat mennyisége annyi lehet, hogy az aznapi napközis, tanulószobai foglalkozáson ellenőrizhető legyen és a tanórán feladott szóbeli /írásbeli feladat elvégzését a tanuló számára hátrányosan ne befolyásolja.

- Az egész napos iskolai osztályokban (alsó tagozat) a tanulók másnapi felkészüléséhez hétköznapiokon házi feladat nem adható. Hétvégére annyi feladatot kaphat a tanuló, melyet akkor kapna hétköznapi, ha nem egész napos oktatási formában tanulna.

6. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

6.1 A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján, az 1. és 5. évfolyamtól felmenő rendszerben.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje a visszavonásig érvényes.

6.2 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

Alapelvek:

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

6.3 A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai programot az igazgató hagyja jóvá, a nevelőtestület elé terjeszti megvitatásra és elfogadásra.

1.) A pedagógiai program módosítására:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- szakmai munkaközösségek,
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

2.) A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

3.) A módosított pedagógiai program a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

6.4 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskolai pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola irattárában,
- mindkét iskola könyvtárában,
- az iskola igazgatójánál,
- a tagintézmény-igazgatónál,
- az iskola honlapján.

Legitimációs nyilatkozat, legitimációs záradék

Legitimációs nyilatkozat, legitimációs záradék

Alulírott Piros Zoltán, a Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola igazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény módosított Pedagógiai Programja a fenntartónak, a Debreceni Tankerületi Központnak többletköltséget nem jelent.

Debrecen, 2024.08.28.

A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a Diákönkormányzat 2024.08.28-án tartott ülésen véleményezte.

Debrecen, 2024.08.28.

Talics Zoltán
Diákönkormányzatot segítő pedagógus

A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a Szülői Közösség 2024.08.28-án tartott ülésen véleményezte.

Debrecen, 2024.08.28.

Székelyi Andrea
Szülői Közösség elnöke

A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját a Nevelőtestület, Szakmai Munkaközösségek (alsós munkaközösség, közösségépítő-szabadidős munkaközösség, felsős humán munkaközösség, felsős reál munkaközösség, felső tagozat munkaközösség, osztályfőnöki munkaközösség, gyógypedagógusok munkaközösség) 2024.08.28-án tartott gyűlésen véleményezte és elfogadta.

Debrecen, 2024.08.28.

Kovács Zoltán
alsós munkaközösség-vezető

Szabó Zoltán
közösségépítő-szabadidős munkaközösség-vezető

Deli Orsolya
felsős humán munkaközösség-vezető

Kolnai Katalin
felsős reál munkaközösség-vezető

Pálosi Zoltán
felső tagozat munkaközösség-vezető

Károlyiné Lengyel Edina
osztályfőnöki munkaközösség-vezető

Gy. Zoltán
gyógypedagógusok munkaközösség-vezető

Mellékletek

1.sz Melléklet: Nyilatkozat személyszállításra

Alulírott mint a
.....

(szervezet neve, cím/székhelye, adószám/adóazonosító, cégjegyzékszám/nyilvántartásba vételi szám) képviselője, **büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom** az alábbiakat:

- Kijelentem, hogy az általam képviselt szervezet a szerződés tárgyát képező szolgáltatás nyújtásához szükséges engedélyekkel, szakmai ismerettel és gyakorlattal rendelkezik.
- Kijelentem, hogy az általam képviselt szervezet az ajánlatkérőben meghatározott személyszállítást a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvénynek, továbbá a vonatkozó egyéb jogszabályoknak valamint a nemzetközi előírásoknak megfelelő autóbusszal végzi, amely rendelkezik a szükséges szakhatósági engedélyekkel.
- Kijelentem, hogy az általam képviselt szervezet a szerződés tárgyát képező szolgáltatást nagy tapasztalattal és gyakorlattal rendelkező, szakképzett buszvezetőkkel és kifogástalan műszaki állapotú autóbuszokkal biztosítja.
- Tudomásul veszem, hogy az általam képviselt szervezet a szerződés időtartama alatt köteles biztosítani, hogy szállítási tevékenységének végzése a személyszállítás jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételeinek, valamint a biztonságos személyszállítás egyéb szakmai követelményeinek maradéktalanul megfeleljen.
- Tudomásul veszem, hogy az általam képviselt szervezet az utazók számára a szerződés teljesítésének megkezdését megelőzően – utasbiztosítási szerződést köteles kötni úgy, hogy a biztosítás tartama a szerződés teljes határozott időtartamára, valamennyi szállított személyre és a szállítással kapcsolatos valamennyi körülményre kiterjedjen.
- Tudomásul veszem, hogy az általam képviselt szervezet a szolgáltatás megkezdésének feltétele, hogy a fentiekben jelölt engedélyeket, igazolásokat az Ajánlattevőnek bemutassa, valamint, hogy rendelkezzen a szolgáltatást igénybevevők esetében a szülők hozzájáruló nyilatkozatával.

Aláírással igazolom, hogy a fent megadott adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt:

.....

név, beosztás, szervezet

cégszerű aláírás

p.h.

**2.sz. Melléklet: Az ILMT intézményfejlesztéssel kapcsolatos feladatai-székhely
intézmény**

**Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszerünk (ILMT PR)
intézményfejlesztéssel kapcsolatos alapelvei, célkitűzései, tevékenységei**

Az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” kiemelt projekt keretében megfogalmazott ILMT alapú intézményfejlesztéssel kapcsolatos alapelveinket, célkitűzéseinket, tevékenységeinket jelen, az Intézmény Pedagógiai Programjának szerves részét képező melléklet rögzíti.

A mellékletben foglaltakat intézményünk az 001 sorszámú feladatellátási helye (Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Debrecen, Kuruc u. 32-42.) vonatkozásában a 2020/2021. tanévtől kezdődően felmenő rendszerben vezeti be és a megjelölt tevékenységeket beépíti az éves munkatervébe is.

1. Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns.

Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (pl. aula) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.

2. Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.

Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.

3. Kiemelt figyelmet fordítunk a nevelőtestületünk tagjainak az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató szervezetfejlesztésben való személyes elköteleződésének növelésére.

Közösségfejlesztő eseményeket, korrepetálásokat tartunk.

4. Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

Feladatellátási helyünk rendszeresen szervez a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, erősítését célzó közösségi napokat, családi napokat, melyek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú partnerkapcsolati fejlesztés koordinátora felel.

5. Biztosítjuk a sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenetet támogató fejlesztések strukturális garanciáit.

A sikeres átmenetet támogató programok kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos tevékenységek végrehajtása munkatervben rögzített.

6. Megvalósul a méltányos és befogadó tárgyi környezet kialakítása.

A tanulási helyszínek, a kialakított környezet, a funkcionális terek a befogadó szemléletet tükrözik.

3.sz. Melléklet: Az ILMT intézményfejlesztéssel kapcsolatos feladatai-tagintézmény

A Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola Monostorpályi Úti Tagintézménye pedagógiai programjába beépítésre kerültek az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 számú a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása c. projekt keretén belül kidolgozott ILMT elemek.

Beépített tevékenység	Oldalszám
A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a családi háttér kompenzálására a tanulás, a házi feladat elkészítéséhez.	159. oldal
Az osztály- / csoportszervezés módjáról, az egyéni fejlesztés lehetőségeiről (adott évfolyamokra, tantárgyakra vonatkozóan) a szülőket tájékoztatjuk, személyesen, illetve szülői fórumon.	190. oldal
Kiemelt figyelmet fordítunk a nevelőtestületen, illetve feladatellátási helyen belül a partneri, szakmai együttműködések , valamint az ezeket támogató gyakorlatok feltárására és rögzítésére.	190. oldal
A korai iskolaelhagyás megelőzésében kulcsfontosságú partnereinkkel ILMT alapú partneri együttműködési megállapodást kötünk, melyet rendszeresen felülvizsgálunk (pl. évente) és szükség esetén kiigazítunk, meghosszabbítunk.	190. oldal
A szülőket partnernek tekintjük és partnerként kezeljük az óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenettel kapcsolatos konkrét esetek megoldása során.	190. oldal
Az iskola tárgyi és IKT környezete támogatja a tanulás különböző formáinak megvalósulását.	117. oldal

DEBRECENI TANKERÜLETI KÖZPONT

Piros Zoltán

igazgató

részére

Iktatószám: TK/082/02916-2/2024

Ügyintéző: Suszterné dr. Kazamér Éva

Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola

Debrecen

Kuruc utca 32-42.
4028

Tárgy: jóváhagyás

Tisztelt Igazgató Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az Nkt. 83. § (2) bekezdés g) pontja a fenntartó kötelezettségeként határozza meg a köznevelési intézmény pedagógiai programjának jóváhagyását.

A fenti rendelkezésekből fakadó kötelezettségnek eleget téve a Debreceni Kinizsi Pál Általános Iskola, OM azonosítója: 031081, KLIK031081001/02527-1/2024 iktatószámú, a Debreceni Tankerületi Központhoz benyújtott pedagógiai programját jóváhagyom.

Felhívom figyelmét, hogy az Nkt. 26. § (5) bekezdése értelmében az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Tisztelettel:

Türek László
tankerületi igazgató

Székhely: 4026 Debrecen, Kálvin tér 11.

Telefon: 52/550-205

E-mail: debrecen@kk.gov.hu